

Surinam Airways in-flight Magazine

www.surinamairways.net Aug - Oct 2008

Surinaamse schrijvers en dichters
 Surinamese writers and poets

Kwamalasamutu, Iwana Samu & Werehpai

Sky Emporium
 onboard shopping

drink quality, not quantity

WORLD'S NO.1 RUM

AVAILABLE AT :

ARRIVAL & DEPARTURE J.A.P. INTERNATIONAL AIRPORT
BORDER STORE ALBINA
BORDER STORE SOUTHDRAIN - NICKERIE
BORDER STORE MOLESON CREEK - GUYANA

KING'S
DUTY & TAX FREE SHOP

Where the winning never stops!

TROPICANA

Hotel & Casino

***Best Casino
in Town!***

8 Roulette tables
4 Black Jack
1 Three Card Poker
1 Casino Texas Holdem Poker
215 Slot Machines
Sport Betting

***New video
slot machines***

Live entertainment all week!

Tropicana Hotel & Casino Saramaccastraat 17 Tel (597) 520990/1 Fax:(597) 520996

Colofon

Dit in-flight magazine wordt uitgegeven door
This in-flight magazine is published by

SABAKU Aug - Oct 2008

TEKSTEN/TEXT

Desi Truideman
George Orie
Henk Hendriks
Ivan Cairo
Janneke Peters
Robby Parabirsing
Rosita Leeflang
Martin Panday

FOTO'S/PHOTOGRAPHS

Roy Tjin
Surinaams Museum Paramaribo
N.V. Mets - Ervien Neelis

PRODUCTIE/PRODUCTION

Roy Tjin
Rudi Westerborg

VERTALING/TRANSLATION

Jacques Noël

REDACTIE/EDITOR

George Orie

EINDREDACTIE/FINAL EDITING

SLM Public Relations

VORMGEVING/GRAPHIC DESIGN

Carlito's Design, Amsterdam

ADVERTENTIES/ADVERTISING

Lisa Pantin/SLM PR Dept.
publicrelations@slm.firm.sr
Phone (597) - 465700 ext. 279

AUTEURSRECHT/COPYRIGHT

No part of this magazine may be re-produced, stored in a retrieval system or resold without the prior written consent of the publisher.
SABAKU makes every effort to check all information, but cannot accept any responsibility for errors or omissions.

Inhoud /Contents

Welkom.....	7
Welcome	7
Ontdek Suriname.....	8
Discover Suriname	9
Tamanredjo	10
Tamanredjo	10
Bij de herdenking van 155 jaar Chinese Immigratie.....	14
At the commemoration of 155 years of Chinese immigration.....	14
De Pers in Suriname	18
The press in Suriname	19
Kwamalasamutu, Iwana Samu & Werehpai	22
Kwamalasamutu, Iwana Samu & Werehpai	22
Zijn petroglyfen profetieën?.....	26
Are petroglyphs prophecies?	26
Sky Emporium boordverkoop*	31
Sky Emporium onboard shopping*	31
Column: Schrijversblok.....	48
Column: Writer's block	49
Surinaamse schrijvers en dichters.....	50
Surinamese writers and poets.....	51
Suriname in feiten.....	64
Facts about Suriname.....	65
Surinam Airways Adressen/Addresses	66

* Boordverkoop uitsluitend op vluchten van en naar Amsterdam

* Inflight sales only available on flights to and from Amsterdam

De volgende tips van de SLM zullen uw reis veraangename:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Maak vóór de start en landing uw stoelriemen vast. Maak ze niet los, zolang het bordje 'fasten seat belts' is verlicht. Uit voorzorg kunt u uw riem de gehele reis losjes omhouden.

ONTSPANNING

Wij kunnen u voorzien van kranten en tijdschriften. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunt u met uw koptelefoon genieten van films en aangename muziek. Door de atmosfeer in de cabine en het stilzitten kunnen uw voeten opzwellen. Draag daarom ruimzittende schoenen of slippers.

SPECIALE MAALTIJDEN

Gebruikt u op doktersvoorschrift of uit geloofsovertuiging speciale maaltijden, dan serveren wij die graag. Maak uw verzoeken duidelijk kenbaar bij de reservering van uw vlucht.

GEZONDHEID

In het vliegtuig is de lucht droger dan daarbuiten. Drink daarom zoveel mogelijk tijdens een vlucht. Alcohol, koffie en thee onttrekken vocht aan het lichaam, beperk daarom het gebruik. Beweeg (zeker op lange vluchten) zoveel mogelijk. Op pagina 50 staan oefeningen die u in uw stoel kunt doen. De boordapotheek bevat medicijnen voor de meest voorkomende kwaaltjes. Gebruikt u medicijnen, neem die dan altijd mee in uw handbagage.

KINDEREN

Reist u met een baby? De steward(ess) maakt graag het flesje klaar. Waarschuw op tijd, dan hoeft uw kleintje niet te wachten. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunnen wij ook voor babyvoeding en luiers zorgen. Voor grotere kinderen hebben wij op die route speelgoed en boeken beschikbaar. Laat kinderen veel drinken. Geef u borstvoeding, drink dan zelf ook meer dan normaal. Geef de baby eventueel extra (lauw) mineraalwater. Geef uw baby bij start en landing een fopspeen of flesje met drinken, om de druk op de trommelvliezen te verminderen. Een ouder kind geeft u een zuigspoeje of stukje kauwgum. Zelf kunt u eventueel ook geeuwen of slikken om de druk te verminderen.

ELECTRONISCHE APPARATUUR

In het vliegtuig mag u geen apparaten gebruiken waarin een zender of ontvanger zijn verwerkt. Radio's, mobiele telefoons, laptops en televisies werken namelijk storend op het gevoelige navigatiesysteem van een vliegtuig.

HANDBAGAGE

Iedere passagier mag één (1) stuk handbagage meenemen. Dat moet van een dergelijk formaat zijn dat u het kwijt kunt onder uw stoel. De bergplaatsen boven uw hoofd zijn alleen bestemd voor lichte artikelen, zoals hoeden, mantels, bloemen en andere lichte artikelen. Open de klep voorzichtig, zodat er geen spullen uit vallen.

BAGAGE

Volwassenen en kinderen vanaf 2 jaar mogen tussen Paramaribo en Amsterdam maximaal 25 kilo bagage meenemen in de Tourist Class. In de Business Class geldt een maximum van 35 kg.

Op vluchten van en naar de Verenigde Staten geldt een andere regeling. Daar mag elke passagier twee stuks bagage meenemen, met een afmeting van maximaal 158 cm (62 inch) (lengte + breedte + hoogte) en een gewicht van maximaal 22 kg (50 lbs). Heeft u meer bagage, dan moet u bijbetalen.

Voorzie zowel de binnen- als buitenkant van uw bagage van adresstickers. Deze hoeven aan de buitenkant niet voor iedereen leesbaar te zijn.

HERBEVESTIGING

Verblijft u ergens langer dan 72 uur, dan moet u tenminste 72 uur vóór vertrek uw gereserveerde door- of terugreis opnieuw bevestigen. Op de vluchten Paramaribo-Amsterdam v.v. is deze regel niet van toepassing. Wenst u een aangepaste maaltijd, rolstoel service of andere bijzondere dienstverlening, dan is het verstandig om dit verzoek opnieuw te bevestigen.

Dank voor uw vertrouwen in Surinam Airways.

The following Surinam Airways tips will make your flight more enjoyable:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Before take off and landing, fasten your seatbelts and keep these fastened until the 'fasten seat belt sign' is turned off. As a precaution, you may keep your seatbelt loosely fastened during the entire flight.

RELAXATION

A selection of international newspapers and magazines is available on the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.). And you can also enjoy music and films via headsets. Because of the cabin pressure and enforced sitting for several hours, your feet may become swollen. Wear, therefore, roomy shoes or slippers.

SPECIAL MEALS

Special meal requests, either because of medical or religious reasons can be fulfilled. Please advise us of this when making flight reservations.

HEALTH

The atmosphere inside the aircraft is dryer than that on the ground, therefore you should drink as much as possible during a flight. Alcohol, coffee and tea however, remove fluids from the body. Use these stimulants as little as possible. Move about as much as possible (especially on longer flights). On page 50 you will find exercises which you can do while sitting in your aircraft seat. The medical dispensary on board contains medicine for the most anticipated minor complaints. If you take medicine regularly, be sure to always place this in your hand baggage.

CHILDREN:

Are you traveling with a baby? The steward(ess) will gladly prepare the baby bottle for you. Please give sufficient advance notice so that your baby does not have to wait. On the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) we can also provide baby food and diapers. For older children on this route we have toys and books available. The children must drink a lot. If you are breast-feeding, you should also drink more than normal. Give the baby also, extra tepid mineral water. By take off and landing, give your baby a pacifier or a bottle with liquid to lessen the pressure on the eardrums. Give an older child either candy or chewing gum. For yourself, you may either yawn or swallow to lessen the pressure.

ELECTRONIC APPARATUS

Once you are on board the aircraft you may not use electric equipment with transmitters and receivers. In addition, radios, cellular phones, laptops and televisions disrupt the sensitive navigation system and are not allowed.

HAND LUGGAGE

Every passenger is allowed one (1) piece of carry on hand luggage that fits easily under the aircraft seat.

The luggage bins above your head are only intended for light articles such as hats, coats, flowers etc. Open the flap carefully so that items do not fall out.

LUGGAGE

On the route between Paramaribo and Amsterdam, adults and children from the age of two, are allowed a maximum of 25 kilo luggage in Tourist class, and 35 kilo maximum in Business class. Different luggage regulations apply on flights to and from the United States. On this route every passenger is allowed two (2) pieces of luggage with a maximum dimension of 158 cm. (62 in.) (Length + width + height) and a maximum weight of 22 kg (50 lbs). If you have additional luggage then there is an excess baggage fee. Please place address stickers on both the interior and exterior of your luggage. On the exterior, these don't have to be readable for everyone.

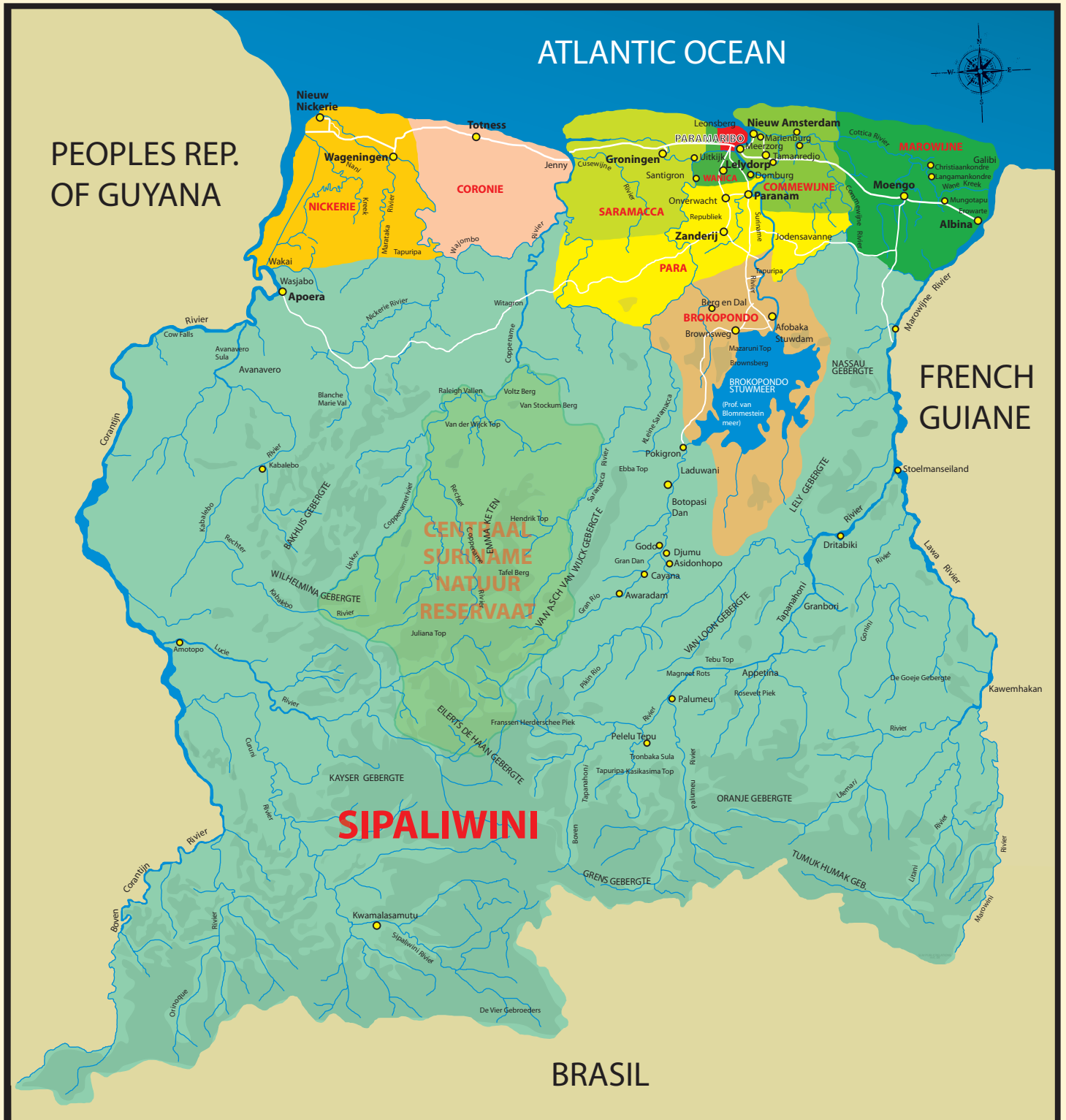
RECONFIRMATION

If you are staying for longer than 72 hours, then at least 72 hours before your departure, you are asked to reconfirm your flight. On flights between Paramaribo and Amsterdam this rule is not applicable. If you require adjusted meals, wheelchair service or other special services, then please place your requests when reconfirming.

We thank you for flying Surinam Airways.

Visit us online at:
www.surinamairways.net

Suriname

Welkom

Literatuur, lectuur en de pers

Deze editie van SABAKU is onder andere gewijd aan een beschouwing over de literaire ontwikkeling in Suriname en de bijdrage die Surinaamse schrijvers daaraan hebben geleverd.

Literatuur en leven zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De vraag die zich nu aan mij opdringt is; Wanneer is er sprake van literatuur en wanneer van lectuur en wie bepaalt het onderscheid?

Op deze vraag kan niet zonder meer antwoord worden gegeven, vooral omdat de grens tussen lectuur en literatuur behoorlijk discutabel is.

Ik houd het er daarom op dat alles wat mensen lezen lectuur is. Dus boeken, tijdschriften, kranten en magazines, zoals SABAKU.

“Literatuur is een talige spiegel van (het)leven,” is een omschrijving die van het begrip is gegeven. Het leven, dat wil zeggen waarneming, conceptualisering en denken.

Een auteur schrijft teksten vanuit zijn eigen leefwereld, hij kleurt zijn werk met eigen persoonlijke ervaringen en opvattingen. Hij heeft zeker een rol in de literatuur en de samenleving. Hij moet er zeker voor zorgen dat wat hij schrijft esthetisch is (echte literatuur is), maar dat hij daarbij een verantwoordelijkheid heeft ten opzichte van de waarheid en ten opzichte van de vrijheid. Door zijn werk verruimt en verschuift de schrijver de persoonlijke inzichten van de lezer. Hij ontketent als het ware een kleine innerlijke revolutie bij zijn publiek en creëert zo van literatuur een wapen tegen maatschappelijke misstanden.

Dat is het leidmotief geweest van de schrijvers, wier oeuvre in deze korte editie zijn besproken en waarvan gezegd kan worden dat ze allen in hun opzet geslaagd zijn.

Binnen de verschillende cultuuruitingen neemt literatuur een bijzondere plaats in; ze is een vorm van culturele dialoog en heeft specifieke functies binnen cultuur als geheel. Literatuur kan culturele integratie bevorderen.

De 19de eeuw is rijk geweest aan Surinaamse kranten en andere periodieken, maar die waren zeker tot 1863 arm aan inhoudelijke verscheidenheid. Alle kranten verwoordden bijna zonder uitzondering, zo ze zich al politiek profileerden en afgezien van de overheidsensuur, de gangbare opinie. Veelzeggend is de spreuk van de Surinaamsche Courant in het jaar 1804: ‘Relata Refero’ (Ik vertel wat mij verteld is), en daaronder:

‘Te weeten hoe het Elders gaat, Voedt den geest, en Stut den Staat.’

De nieuwe tijdgeest die zich na de emancipatie in 1863 manifesteerde met de ruimere persvrijheid en de afschaffing van het dagbladzegel (een belasting in zegelvorm), bracht al direct een van de belangrijkste kranten van de eeuw voort: De West-Indiër. Maar al in 1864 werd dit blad voor drie maanden geschorst, omdat het ‘sedert eenigen tijd onware, beledigende en hatelijke artikelen tegen het wettige gezag bevat’.

In een democratie heeft de pers als belangrijkste taak correcte informatie te verzamelen over het handelen van de regering, opdat de bevolking kan oordelen of de beslissingen die in haar naam worden genomen, wel de juiste zijn. Daarom sprak Thomas Jefferson, derde president van de Verenigde Staten, deze onsterfelijke woorden uit: “Aangezien de mening van het volk de basis van onze regeringen vormt, is de persvrijheid het allerhoogste goed. Als ik zou moeten kiezen tussen een regering zonder kranten of kranten zonder regering, dan zou ik geen moment twijfelen en voor het laatste kiezen.”

Henkie D. Jessurun

Welcome

Literature, reading matter and the press

This Sabaku edition is dedicated, among other things, to an examination of the development of literature in Suriname and the contribution of Surinamese writers. Literature and life are inextricably linked. The question that imposes itself to me now is when is it literature and when is it reading matter and who determines the distinction?

This is a question that cannot be answered offhand, especially because the boundary between reading matter and literature is considerably debatable. I will therefore leave it at everything that people read is reading matter.

From books to periodicals to newspapers and magazines, like Sabaku for instance.

“Literature is a linguistic mirror of life”, is a description given of the concept. Life, meaning perception, conceptualization and thinking.

An author writes texts out of his own living environment, he colors his work with his personal experiences and views. A writer has definitely a role in literature and society. He has to see to it that what he writes is esthetically pleasing (real literature) but that additionally he has a responsibility towards the truth and freedom. Through his work the writer broadens and shifts the personal views of the reader. He unleashes as if it were a small inner revolution in his public and makes literature a weapon against social evils. This has been the writer’s common leitmotiv whose oeuvre is briefly discussed in this short edition. It is an undeniable fact that they were all quite successful in their intentions.

Among the various cultural expressions, literature occupies a special place. Literature is a form of cultural dialogue and has specific functions within culture as a whole. Literature can foster cultural integration.

Surinamese newspapers and periodicals were abundant in the 19th century but were, certainly until 1863, lacking in variety and content. All newspapers expressed almost without exception, if they were already politically engaged and apart from the government censorship, the prevailing opinion. Significant is the maxim of the Surinaamse Courant in the year 1804:

‘Relato Refero’ (I tell what I have been told) and underneath: Knowing how things are elsewhere, Nourishes the spirit and Supports the State. The new spirit of the age that manifested itself, after the abolition of slavery in 1863, with a more liberal freedom of the press and the abolition of the newspaper stamp (a tax in the form of a stamp), produced right away one of the major newspapers of the century: The West Indier. But in 1864 the paper was already suspended for three months because ‘for some time it contained untrue, offensive and hateful articles about the authorities’.

In a democracy the most important task of the press is gathering correct information about what the government is up to so the people can determine if the decisions made in its name are correct. That is precisely why Thomas Jefferson, third president of the United States spoke these immortal words: “The basis of our governments being the opinion of the people, the very first object should be to keep that right; and were it left to me to decide whether we should have a government without newspapers or newspapers without a government, I should not hesitate a moment to prefer the latter.

Ontdek Suriname

Avontuur en vakantie gaan vaak samen. Het is maar net waar je op vakantie heen wilt. Boek, als avontuur je trekt, een reis naar een vakantiebestemming waar je weet dat avontuur op je wacht.

Combineer het aangenamen, de vakantie, met het nuttige...de ontmoeting met wellicht vreemde culturen.

Droom van ontspanning en tijd voor jezelf.

Een reis van duizenden kilometers begint met een eerste stap: de stap aan boord van het SLM vliegtuig dat je naar je bestemming voert.... Suriname, het kloppend hart van de Amazone.

Flora en fauna zullen je verbaasd doen staan over de wonderen van de natuur.

Gastvrijheid is in Suriname zowat een nationale sport. Ervaar de betekenis van een gastvrij onthaal.

Haast betekent in Suriname niet 'geen tijd hebben voor een ander'. Integendeel.

Idyllische plekjes zijn vooral in de districten, waar, in lang vervlogen tijden, plantages hebben gebloeid, makkelijk te vinden.

Jovialiteit is voor iedere Surinamer een tweede natuur. Je zult je als gast dan ook heel gauw 'thuis' voelen.

Kunst kijken in Suriname is een belevenis. Bouwkunst, houtsnijwerk, beeldende kunst en schilderkunst.

Land van water is de betekenis van het oud Indiaans woord Guiana, waar Suriname deel van uitmaakt.

Muziek, zang en dans zijn een trits. De Surinaamse muziek wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid in toon en in ritme, waar onmiskenbaar tonen in door klinken die hun oorsprong hebben in Afrika, Azië en Europa. Geen nood; laat je meeslepen, gooi gerust de beentjes los.

Natuurlijke grenzen markeren het Surinaams territorium, met in het oosten Frans-Guyana, Guyana in het westen, Brazilië in het zuiden en in het noorden de Atlantische Oceaan.

Openlucht recreatie is in Suriname precies wat daarmee bedoeld wordt. Het klimaat leent zich daar ook voor en er zijn mogelijkheden te over.

Palmenstranden zul je in Suriname niet vinden.

Behalve dan bij Galibi, een Indiaans dorp aan de monding van de Marowijnerivier. Op ongeveer een uur gaans van dit dorp ligt het unieke natuurreservaat Babunsanti waar jaarlijks tussen februari en augustus duizenden reuzenzeeschildpadden op de ongerepte zandstranden hun eieren komen leggen.

Quarteronen, halfbloeden in Latijns-Amerika, van wie één van de grootouders van een ander ras is, kom je in Suriname overal tegen. Maar...you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself "what a wonderful world." En dat is het ook.

Reserveer een package tour bij een van de lokale touroperators.

Sap van exotische Surinaamse vruchten zullen niet alleen je dorst lessen maar bovendien je dagelijkse behoefte dekken aan vitamines.

Tongstrelende gerechten uit de zeer gevarieerde Surinaamse cuisine zullen je waardering voor a taste of Suriname verder verhogen.

Uniek in de wereld zijn de naast elkaar gelegen moskee en joodse synagoge in het centrum van Paramaribo.

Verdraagzaamheid en respect voor elkaar, elkaars cultuur, elkaars geloof, elkaars politieke overtuiging zijn wezenskenmerken van de multi-etnische samenleving van Suriname.

Watervallen als de Raleighvallen, Wonotobo en Blanche Marie waar je een verkwikkende douche kan nemen na een dag door het regenwoud te hebben gelopen.

Xenofilie, de welgezindheid jegens buitenlanders en vreemdelingen, is de Surinamers niet vreemd. En dat zul je al heel gauw merken.

Yin en yang moeten na je vakantie in Suriname in evenwicht zijn. Yang (het mannelijke, actieve, scheppende, lichte) en Yin (het vrouwelijke, passieve, ontvangende, donkere), wordt de beheersing van alle natuurlijke processen toegedacht door de principes van en de 'vijf elementen': water, aarde, hout, metaal en vuur.

Zeden en gewoonten zullen misschien een beetje vreemd aandoen, maar treedt ze onbevangen en zonder vooroordeel tegemoet. Houd in gedachten dat wie verre reizen doet, vreemde volken ontmoet.

Discover Suriname

Adventure and vacation often go hand in hand. It is only a question of where you want to spend it. Book a flight, if adventure appeals to you, to a vacation destination where adventure awaits you.

Combine pleasure, the vacation, with the useful...meeting strange cultures most probably.

Dream about relaxation and time for yourself.

Embark on a journey by taking the first step: boarding an SLM flight for a trip to Suriname, beating heart of the Amazon.

Flora and Fauna will make you stand in awe of the wonders of nature.

Generosity is almost a national sport in Suriname. Experience the meaning of a warm welcome.

Haste in Suriname does not mean "not having time for one another".

Idyllic spots are easy to find, especially in the country, where in days long gone, plantations flourished.

Joviality is second nature to every Surinamer. As a guest you will "feel at home".

Knowing art in Suriname is an experience. Architecture, woodcarving, visual arts and painting can be admired in Paramaribo.

Land of water is the meaning of the old Indian word Guaiana, of which Suriname is a part.

Music song and dance are a trio. The Surinamese music is characterized by a great variety in tone and rhythm, with unmistakable African, European and Asian accents.

Allow yourself to be swept away, hit the dance floor.

Natural borders delimit the Surinamese territory, French-Guyana in the east, Guyana in the west, Brazil in the South and the Atlantic Ocean in the north.

Open air recreation in Suriname is exactly what is meant. The climate lends itself to it and the possibilities are endless.

Palm beaches you will not find in Suriname. Except for Galibi, an Indian village at the Marowijne estuary. About an hour's walk from this village is the unique nature reserve Babunsanti where every year between February and August thousands of giant sea turtles come to lay their eggs on the pristine beaches.

Quadroons, half-casts in Latin America you will meet everywhere in Suriname. But... "you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself, what a wonderful world".

Reserve a package tour with one of the local tour operators.

Suriname juice from exotic fruits will not only quench your thirst but supply you with the daily requirements of vitamins.

Tidbits or five course pleasing-to-the-palate-meals from the very diversified Surinamese cuisine will increase your appreciation for a taste of Suriname even more.

Unique in the world are the mosque and Jewish synagogue standing next to each other in the center of Paramaribo.

Value tolerance and respect for each other, each other's religion, each other's political convictions are essential features of the multi ethnic society in Suriname.

Waterfalls like the Raleigh Falls, Wonotobo and Blanche Marie where you can take an invigorating shower after a day of walking the soles of your shoes in the rain forest.

Xenophilia or being well-disposed towards foreigners. Something Surinamers are familiar with. And you will notice very quickly.

Yin and Yang must be in equilibrium after your holiday in Suriname. Yang (the male, active, creative, light) and Yin (the female, passive, receiving, dark), becomes the control of all natural processes intended by the principles of and the "five elements": water, earth, wood, metal and fire.

Zestful usage of customs and traditions might appear strange but approach them without inhibitions and prejudice. Remember that you encounter strange people on far-away journeys.

Sabaku

Sabaku, zo heet dit in-flightmagazine van de SLM. Je spreekt het uit als 'sabbakoe', met de klemtoon op de laatste lettergreep. Sabaku is het Surinaamse woord voor reiger.

In Suriname leven achttien soorten reigers, waarvan er vier 'sabaku' worden genoemd. Deze kleine, sierlijke vogels zijn uitgerust met lange poten en een lange, krachtige snavel. De verschillende soorten leven vaak met elkaar samen. Bij zonsopkomst verlaten de sabaku's collectief de gemeenschappelijke slaapverblijven in de mangrovebossen langs de rivier. Een kolonie vliegende reigers biedt een indrukwekkende aanblik. Aan het eind van de dag keren de vogels opnieuw in groepen terug naar hun onderkomens voor de nacht. Het wit van hun veren steekt dan mooi af tegen het roze of purper van de avondhemel. Sabaku's zijn sociale vogels: ze slapen en broeden gemeenschappelijk.

In Paramaribo vinden we een broedkolonie en slaapplek van sabaku's langs de Surinamerivier aan de monding van de Van Sommelsdijckskreek.

"SABAKU" is the name of SLM's in-flight magazine. It is pronounced as "SA-BA-KOO" with the emphasis on the last syllable. Sabaku is the Suriname word for the snowy egrets (and some other species of egrets). Snowy egrets are small, graceful, long-legged birds with a long, pointed, powerful bill.

Sabakus are social birds. In Suriname, tens of thousands of sabakus breed and roost communally in the mangrove forests along the Atlantic coast. At sunrise, the birds leave the communal roost and nesting sites within a short period of time. The stream of sabakus flying to their feedings grounds forms an impressive spectacle. At dusk, they return again in flocks to spend the night in the mangroves. The white wings of the sabakus then form a startling contrast with the pink or purple colour of the early evening sky.

In Paramaribo, a breeding colony and nocturnal roost of sabakus, among which several snowy egrets, is found in the mangroves bordering the Suriname River at the mouth of the Van Sommelsdijckskreek.

Tamanredjo

Een bloeiende tuin in Commewijne

Toen in de week van 22 tot 29 december 2007 het zeventigjarig bestaan van Tamanredjo werd gevierd, konden de bewoners van dit plaatsje aan de Oost-Westverbinding in het district Commewijne met gepaste trots aanhoren dat hun dorp nu het grootste bevolkingscentrum van het district is.

Er wonen ongeveer 2.600 personen, die naarstig werken aan de eigen ontwikkeling en aan die van de dorpsgemeenschap. Het hoogtepunt van de feestviering was op zaterdag 27 december, toen een koendoereng (massale, gezamenlijke eetpartij) en culturele activiteiten werden gehouden. Ook werd een monument onthuld op de hoek van de Hoofdweg en de Podironoweg. Het monument beeldt uit: een hutje en een man die bezig is huizen te bouwen. Hiermee wordt ontwikkeling tot uiting gebracht. De hut waarin men vroeger woonde, moet het verleden symboliseren.

A flowering garden in Commewijne

When in the week of 22nd to the 29th of December 2007 Tamanredjo celebrated its seventieth anniversary the inhabitants of this little community on the east-west connection in the district of Commewijne can learn with justified pride that their village has become one of the largest population centers of the district. There are approximately 2,600 people that work diligently at their own development and that of the village community. The height of the festivities was on Saturday December 27th when a koendoereng (massive collective feed) and cultural activities were held. A monument at the corner of the main road and the Podironoweg was unveiled as well. The monument depicts a hut and a man building houses, expressing development. The hut one used to live in is history.

Tamanredjo ligt op circa 18 kilometers verwijderd van Paramaribo, tussen de plaatsen De Hulp en Sansoesi. De meeste woningen staan aan de Iding Soemitaweg (de hoofdweg, een deel van de Oost-Westverbinding). Daarnaast zijn er enkele zijwegen. Tamanredjo heeft bijna alle nutsvoorzieningen, veel winkels, twee scholen voor lager onderwijs en één voor LBGO-onderwijs, liefst twaalf warungs (Javaanse eethuisjes), een sportorganisatie en andere recreatiemogelijkheden voor de jeugd, een politiepost, een supermarkt en andere handelszaken, evenals twee banken, nl. de Landbouwbank en de Hakrinbank.

Tamanredjo is in velerlei opzichten een opvallende plaats. In de eerste plaats door haar ontstaansgeschiedenis, snelle groei, vriendelijke inwoners en in de tweede plaats vanwege de concentratie van de vele warungs, waar javaanse schotels en lekkernijen nog op traditionele wijze worden bereid en geserveerd.

Het district Commewijne is het op twee na dichtstbevolkte district van Suriname. Het is verdeeld in zes ressorten te weten: Margaretha, Bakkie, Nieuw-Amsterdam, Alkmaar, Tamanredjo en Meerzorg. De bevolking bestaat voor het grootste deel uit javanen. Daarnaast wonen er hindostanen, creolen en indianen. De districtscommissaris van Commewijne zetelt in Nieuw-Amsterdam. Het district wordt in De Nationale Assemblée vertegenwoordigd door vier parlementariërs. Tamanredjo is voor degenen die niet in het besit zijn van een eigen vervoermiddel, makkelijk te bereiken met openbaar vervoer. Na de bouw van de brug over de Surinamerivier

in 2001, is het aantal toeristen en inwoners uit andere streken van Suriname, voornamelijk uit Paramaribo dat dit dorp bezoekt, enorm gegroeid.

Toen in 1934 Tamanredjo als dorpsgemeente voor de Javaanse immigranten werd gesticht, was hier een bos met een weggetje naar Alkmaar. In de jaren 60 werd de Oost-Westverbinding aangelegd. Deze weg verbindt Albina in het oosten van Suriname met Nieuw-Nickerie in het westen. Degenen die naar Moengo en Albina gaan, maken meestal bij Tamanredjo een tussenstop om een heerlijke portie saoto, bami, nasi en/of saté te nuttigen of een glas dawet te drinken. De belangrijkste ingrediënten van deze drank zijn een aftreksel van citroengras en kokosmelk.

“De meeste mensen die hier kwamen wonen waren ex-contractanten van de suikeronderneming Mariënborg”, vertelt Djoemiran Djojodikromo die in 1939 in Tamanredjo werd geboren. “In 1929 bestond Tamanredjo al en in 1932 werd de eerste loera (dorpshoofd) gekozen. Hij heette Bardan. De tweede loera, Djojosoemarto, introduceerde de naam Tamanredjo.

Tamanredjo betekent bloeiende tuin. Deze naam werd op 27 december 1937 bij staatsbesluit officieel erkend door gouverneur Kielstra”.

Djojodikromo is een bekende figuur in Tamanredjo. Hij is gepensioneerd monteur en gedeeltelijk invalide. Ondanks deze handicap zet hij zich op verschillende gebieden in om het welzijn van de inwoners te bevor-

deren. Zo is hij voorzitter van de werkgroep Recreatie en Ontspanning Seniorenburgers Tamanredjo, bestuurslid van de Tamanredjo Sportbond, sociaal werker op de Openbare School (O.S.1) Tamanredjo en penningmeester van de Gemeente Budi Rukum Assafjah Islam. In 2002 werd hij door de Pan American Heath Organization (PAHO) aangesteld als voorman bij de uitvoering van het project Watervoorziening voor de scholengemeenschap van O.S.1. “Deze school telt vijfhonderd leerlingen en vijftwintig leerkrachten zijn er werkzaam. Sinds 2002 beschikt de school ook over stromend water,” zegt Djojodikromo trots.

Het zeventig jarig bestaan van Tamanredjo werd dus groots gevierd. Eén van de negen mensen, die voor hun bijzondere verdiensten aan deze gemeenschap bewezen werd onderscheiden, was Djoemiran Djojodikromo. Volgens hem is de bevolking van Tamanredjo de laatste jaren enorm gegroeid. Bijna zeventig procent van de inwoners werkt in Paramaribo, de rest doet aan tuinbouw en is eigenaar van een warung of winkel. De oudste bewoner is de weduwe Djainah Kasanpawiro. Ze is nu 88 jaar oud en nog goed ter been. De oude vrouw werkt nog elke dag op haar kostgrondje.

Tamanredjo is een rustig dorp waar het goed toeven is. De bewoners tonen grote onderlinge solidariteit en staan elkaar bij in moeilijke momenten.

De 69-jarige Djoemiran Djojodikromo, een actieve en graag geziene figuur in Tamanredjo.

The 69 year-old Djoemiran Djojodikromo, an active and well-esteemed character in Tamanredjo.

Tamanredjo is about 18 kilometers from Paramaribo and squeezed in between the localities of De Hulp and Sansoesi. Most of the houses are built along the Iding Soemitaweg (the main road, a section of the east-west connection). Additionally there are a few side-roads. Tamanredjo has almost all utilities, a lot of stores, two primary schools and a lower vocational training school, not less than twelve warungs (Javanese eating-houses), a sport organization and other recreational facilities for the youth, a police station, supermarket and other businesses, as well as two banks, the Landbouwbank and the Hakrinbank. Tamanredjo is in many respects a noticeable place. First of all because of the history of its development, fast growth, and friendly population and secondly on account of the concentration of numerous warungs where Javanese dishes and delicacies are still prepared and served the traditional way.

The district is the third largest densely populated district of Suriname. It is divided into six counties namely Margaretha, Bakkie, Nieuw Amsterdam, Alkmaar, Tamanredjo en Meerzorg. The population consists mainly of Javanese. Additionally Hindustani's Creoles and Amerindians are represented. The Commewijne county commissioner has his seat in Nieuw Amsterdam. The district is represented in the National Assembly by four members of parliament.

For those lacking private transportation it is easily accessible by public transportation. After the construction of the bridge across the Suriname River in 2001, the number of tourists mainly from Paramaribo, and from other regions in Suriname, that visits the village has grown enormously.

When in 1934 Tamanredjo was established as a rural community for Javanese immigrants there was but forests and a narrow little road to Alkmaar.

In the sixties the east-west connection, that links Albina in the east with Nieuw-Nickerie in the west, was built. Those traveling to Moengo and Albina usually make a stop-over at Tamanredjo to enjoy a helping of saoto, bami, nasi and or sateh or drink a glass of dawet. The main ingredients of this drink are an extract of lemon grass and coconut milk.

"Most of the people that came to live here were ex-contractors from the Marienburg sugar company", Djoemiran Djojodikromo, who was born in Tamanredjo in 1939, recounts. "Tamanredjo existed already in 1929, and in 1932 the first loera (village chief) was elected. His name was Bardan. The second loera, Djojosoemarto, introduced the name Tamanredjo.

Tamanredjo means flowering garden. This name was officially recognized by government decree on December 27, 1937 by governor Kielstra".

Djojodikromo is a well-known character in Tamanredjo. He is a retired mechanic and partially handicapped. In spite of the handicap he dedicates himself in different ways to promote the welfare of his fellow villagers. So, he is chairman of the working group Recreation and Relaxation Senior Citizens Tamanredjo, committee member of the Tamanredjo Sport Association, social worker at the Public School, and treasurer of the Budi Rukum Assafijah Islam. In 2002 he was appointed by the Pan American Health Organization (PAHO) as foreman to carry out the project Water Supply for the O.S.I school community. "This school has five hundred students and twenty-five teachers and since 2002 also running water", Djojodikromo proudly says.

So the seventieth anniversary was celebrated spectacularly. One of the nine people that were decorated for meritorious service to the community was Djoemiran Djojodikromo.

According to him the population of Tamanredjo has grown enormously the last years. "Almost seventy percent of the people work in Paramaribo, the rest does horticulture and runs a warung or store. The oldest inhabitant is the widow Djainah Kasanpawiro. She is 88 years old now and still a good walker. The old woman still works every day on her small plot of land".

Tamanredjo is a peaceful village and a nice place to be. The inhabitants show great mutual solidarity and assist each other in difficult times.

Elk jaar wordt op 20 oktober de immigratie van de Chinezen in ons land herdacht. Dit jaar wordt het 31ste lustrum gevierd, omdat de eerste Chinezen hier 155 jaar geleden, in 1853, arriveerden.

Bij de herdenking van 155 jaar Chinese Immigratie

Chinezen zijn een verrijking van de kleurrijke Surinaamse bevolking

Catharina Sophia in Saramacca – thans een belangrijk centrum van Staatsolie, was in de vorige eeuw één der modernste suikerplantages van Suriname. Toen men daar een nieuw procédé wilde invoeren voor de bereiding van suiker, werden daarvoor in 1853 Chinese contractarbeiders aangevoerd uit Java, Indonesië. Dat werd het begin van de Chinese immigratie in Suriname. Geschat wordt dat nu ongeveer 70.000 Chinezen in ons land wonen. Ondanks haar geringe omvang heeft de Chinese bevolkingsgroep vooral in de detailhandel een stempel gedrukt op de Surinaamse samenleving. Op economisch en cultureel gebied vormen ze een verrijking voor de multi-etnische bevolking van ons land. De duizenden meestal goed opgeleide nazaten van de Chinese immigranten zijn in alle maatschappelijke sectoren te vinden. In de achter ons liggende periode hebben zich binnen de Chinese bevolkingsgroep ook in maatschappelijk opzicht allerlei ontwikkelingen voorgedaan. Zo kan behalve op hun positie in het bedrijfsleven, gewezen worden op hun plaats in het verenigingsleven, de media, het kerkelijk leven, de literatuur, de fotografie en in de politiek.

Integratie

Chinezen namen in de handel lange tijd een vooraanstaande positie in. De supermarkets en restaurants in Paramaribo en in de districten zijn vandaag de dag voor een groot deel in handen van Chinezen. Chinese restaurants worden zowel door Surinamers als door toeristen graag bezocht. De speciale Chinese gerechten hebben een extra dimensie toegevoegd aan de culinaire variatie van de Surinaamse keuken.

Terwijl de nazaten van de Chinese immigranten aan veel van hun eigen cultuuruitingen vasthouden, zijn ze toch geïntegreerd in de Surinaamse samenleving.

Ze hebben zich vaak via huwelijken of concubinaat verbonden met vrouwen uit andere etnische groeperingen: in Paramaribo en in andere districten met Javanen, maar vooral met Afro-Surinaamse vrouwen. Veel Chinese mannen van toen, blijken erg gesteld te zijn geweest op de kloeke, rondborstige, ijverige en zorgzame lokale creoolse schone. Opvallend is bijvoorbeeld het in het district Coronie relatief groot aantal Chinese namen van de inwoners. De oorzaak hiervan voert ons terug

naar 1858, toen een groep van 25 Chinese immigranten naar Coronie werd gezonden om het kanaal in de plaatsje Totness uit te graven. Ze bleven er wonen en vermengden zich met de lokale bevolking. De kinderen uit de concubinaatsverhoudingen werden en worden in de regel erkend. Doordat kinderen uit gemengde verbintenissen cultureel veelal in andere groeperingen, voornamelijk de Afro-Surinaamse, opgaan en zich daartoe ook rekenen, is het aantal personen met een gedeeltelijk Chinese afstamming veel groter dan wordt gedacht. Dit blijkt onder meer uit de vele Chinese namen onder de Afro-Surinamers.

Onder de in de handel werkzamen is er thans meer dan vroeger een tendens om, indien ze besluiten te trouwen, de voorkeur te geven aan een Chinese uit China die ze van de foto kiezen en die naar Suriname wordt gehaald.

Chinezen van de eerste generatie hielden in huiselijke kring hun kinderen nog wel verhalen voor over het leven in China om op deze wijze ook een aantal normen en waarden door te geven. Zij verhaalden uiteraard ook over de herkomst van bepaalde Chinese feesten die ook in Suriname levend bleven.

Every year on October 20 the immigration of the Chinese is commemorated in a grand fashion in our country. This year the 31st quinquennium is celebrated, as the Chinese arrived here 155 years ago in 1853.

At the commemoration of 155 years of Chinese immigration

The Chinese enrich the colorful Surinamese population

Desi Truideman

Catharina Sophia in Saramacca – at present an important center for the State Oil Company – was in the previous century one of the most modern sugar plantations in Suriname.

When a new process was to be introduced for the preparation of sugar, 1853 Chinese contract laborers were brought in from Java, Indonesia for that purpose. This was the beginning of the Chinese immigration in Suriname. It is estimated there are about 70,000 Chinese living in our country. In spite of its small size the Chinese population group has left its mark on the Surinamese community, especially in the retail trade. In the field of economy and culture they are enrichment for the multi-ethnic population of this country. Thousands of mostly well-educated descendants of the Chinese immigrants are to be found in all social sectors. During the past period, all kinds of developments in the social sense occurred within the Chinese population group. So, next to their place in business, their position in social life, the media, church life, literature, photography and in politics can be pointed out.

Integration

For a long time the Chinese held a prominent position in business. Nowadays supermarkets and restaurants in Paramaribo and the districts are gladly visited by Surinamese as well as tourists. The Chinese specialty dishes have added an extra dimension to the culinary variation of the Surinamese cuisine.

While descendants of Chinese immigrants hold on to a great many of their own cultural expressions they are integrated nevertheless in the entire Surinamese society.

Through marriages or concubinage they often pledged themselves to women from other ethnic groups; in Paramaribo and in other districts to Javanese, but especially Afro-Surinamese women. Many Chinese men at the time seem to have been fond of the strong, buxom, diligent and caring local Creole beauties. Notable for instance is the relatively large number of Chinese names among the inhabitants of the district of Coronie. The cause of this takes us back to 1858, when a group of 25 Chinese immigrants were sent to Coronie to dig out the canal in the small village of Totness. They stayed there to live and

mingled with the local population. Children from common law relationships were and are acknowledged as a rule. Because children from miscegenations merge culturally mostly with other groups, primarily Afro-Surinamese, and consider themselves part of it, the number of persons with a partial Chinese lineage is much

larger than generally acknowledged. This is apparent among other things from the many Chinese names among Afro-Surinamers.

More than before there is a tendency nowadays among businessmen to prefer a Chinese girl from China to get married to. The girl is chosen from a photograph and brought to Suriname.

Cultural expressions and traditions

First generation Chinese would tell their children at home stories about life in China in order to pass on a number of norms and values. And of course they told them about the origin of certain Chinese celebrations that were kept alive in Suriname. Unlike in different Caribbean countries the Chinese language was preserved here as well.

The Chinese community has contributed to public festivities in Suriname with spectacular dance parades with mythical animals like the dragon and the legendary Li-ling creature, a unicorn made of several parts from other animals: the

body of a deer, the hooves of a horse and the tail of an ox. The dance of the unicorn is performed at special ceremonies to invoke the blessings of the gods for prosperity and a rich bunch of children. The dragon that symbolizes the elementary forces of nature sun and rain, and thus pays tribute to the life force, is accompanied by music and the special dance steps that imitate the motions of the monsters.

Chinese are often seen at casinos. The game of hazard enjoyed great popularity but has been forbidden a long time ago. It is a known fact that some lost entire fortunes with it. The well-known song “Piauw piauw piauw e go mek’mi law’ originated partly owing to this.

The first Chinese arrived in Suriname in 1853. They were hired as replacement workers because slavery was to be abolished in Suriname in 1863. In 1853 the colonial authorities hired a first group of 18 Chinese from Java. As mentioned earlier they were employed at the Catharina Sophia plantation in Saramacca. Due to the high recruitment costs it was decided afterwards to let a second group come from China directly instead of Java. Between 1858 and 1870 more than 2500 Chinese came from China under contract. The majority of these workers came from Hong Kong. The Chinese from Southern China belonged primarily to two population groups namely the Hakka Chinese living in Kwantung and the Hoklo Chinese from Futsjin. They each had their own customs, traditions and language and held a great animosity towards each other.

At the expiration of the five-year contract many did not renew it. Those returning to their country of birth did it, partly due to the fact that their wives who had remained behind in China were not allowed to be reunited with their husbands overseas. The great majority of the contract laborers remained however in Suriname at the expiration of their contract. Originally they looked for, and partly found a living as free laborers on plantations or in small-scale agriculture but especially in business and in some trades like selling charcoal or baking bread.

In the seventies an important part of stores located on plantations became the property of Chinese and in the eighties this was the case as

Zo is ook de Chinese taal, anders dan in verschillende Caribische landen, in Suriname bevaar gebleven.

Aan de openbare feestelijkheden in Suriname heeft de Chinese bevolkingsgroep bijgedragen met spectaculaire dansoptochten met mythische dieren als de draak en het fabeldier Ki-ling, een eenhoorn die is samengesteld uit verschillende delen van andere dieren: het lijf van een hert, de hoeven van een paard en de staart van een os. De dans van de eenhoorn wordt uitgevoerd bij bijzondere plechtigheden om de zegen van de goden af te smecken voor voorspoed en een rijke kindershare. De draak, die de natuurkrachten zon en regen symboliseert en daarmee een ode aan de levenskracht is, wordt begeleid door muziek waarop met speciale danspassen de bewegingen van het monster worden nagebootst. In casino's komt men ze vaak tegen. Het hazardspel genoot vroeger grote populariteit maar is al lang verboden. Bekend is dat sommigen er hele fortuinen mee doorjoegen. Het bekende liedje "Piauw piauw piauw e go mek'mi law" is mede hierdoor ontstaan.

Goed contact met omu snesi

De komst van de eerste Chinezen naar Suriname dateert van 1853. Ze werden aangetrokken als vervangende arbeidskrachten, omdat de slavernij in Suriname in 1863 zou worden afgeschaft. In 1853 trok de Koloniale overheid een eerste groep van 18 uit Java afkomstige Chinezen aan. Ze werden zoals eerder vermeld, te werk gesteld op de plantage Catharina Sophia in Saramacca. Vanwege de hoge wervingskosten werd daarna besloten een tweede groep niet uit Java, maar uit China zelf te laten komen. Tussen 1858 en 1870 werden ruim 2500 Chinezen onder contract vanuit China gehaald. Het overgrote deel van deze arbeidskrachten kwam uit Hong Kong. De Chinezen uit Zuid-China behoorden in hoofdzaak tot twee volken te weten de in Guangdong levende Hakka- Chinezen

en de Hoklo-Chinezen uit Fujien. Ze hadden elk hun eigen gewoonten, zeden en taal en kenden onderling een sterke animositeit. Nadat het contract van vijf jaar was geëxpireerd verlangden velen dit niet. Zij die teruggingen naar hun land van herkomst deden dat, mede omdat hun in China achtergebleven vrouwen geen toestemming kregen zich met hun echtgenoten overzee te herenigen. De grote meerderheid van de contractarbeiders is echter na afloop van hun contract in Suriname gebleven. Zij zochten en vonden deels aanvankelijk een bestaan als vrije arbeiders op de plantages of in de plantageland-

bouw, maar vooral in de handel en in sommige winkelambachten zoals de houtskoolverkoop en het broodbakken.

In de jaren zeventig openden vele Chinezen winkels op de plantages en in de jaren tachtig was dit ook in Paramaribo het geval. Vooral in de levensmiddelensector en in de goudsmederij manifesteerden Chinezen zich.

De "Snesi winkries" hebben langzaam maar plaatsgemaakt voor moderne, goed voorziene supermarkten, winkelzaken voor de verkoop van kleding en schoeisel, evenals voor bouw- en constructiematerialen, horeca en restaurants. Deze zaken zijn vooral in handen van Chinezen die de laatste decennia naar Suriname kwamen. Ze laten andere Chinezen, meestal familieleden, overkomen om in hun zaak te assisteren. Deze familieleden zetten dan na enige tijd zelf een nieuwe zaak op. Ook als bouwvakkers hebben Chinezen in onze tijd een goede reputatie opgebouwd.

Toch denken vooral ouderen met nostalgie terug aan de Snesie winkries. Omu snesie had meestal een goede sociale band met de buurt waarin zijn winkel stond.

Velen konden gemakkelijk krediet van hem krijgen en hij werd graag uitgenodigd om familiefeestjes bij te wonen. Anders dan bij Hindostanen en Javanen duurt de immigratie van Chinezen nog voort. De sterk groeiende behoefte van China aan bijvoorbeeld hout en mineralen en de laatste tijd ook aan landbouwproducten, maakt Suriname zeer aantrekkelijk voor ondernemers uit mainland China.

Kongs en Tongs

Voor de in China geboren Chinezen vormen een sterk gesloten gemeenschap. Conflicten binnen die gemeenschap worden zoveel mogelijk intern opgelost.

Onderscheid en conflicten hebben in het verleden geleid tot het ontstaan van verschillende verenigingen, waarvan de oudste al in 1876 werd opgericht. De voornaamste hiervan zijn: Kong Ngie Tong Sang, Chung Fa Foei Kong, de jongerenvereniging Tsang Ngen Foei en de handelsvereniging Fa Kiauw Chong Foei. Elke vereniging heeft een eigen clubgebouw. De Chinezen hebben een eigen dagblad, radio-station en recentelijk een televisiestation. Via onderwijs wordt getracht de bekendheid met de Chinese taal en cultuur te vergroten.

De Chinese ambassade in Paramaribo werkt via allerlei activiteiten intensief aan versterking van de verstandhouding en samenwerking met Suriname.

Er is regelmatig culturele uitwisseling en China voert relatief veel projecten in uiteenlopende sectoren in ons land uit.

Het nieuwe gebouw van het ministerie van Buitenlandse Zaken op de hoek van de Henck Arronstraat en de Grote Combéweg is een geschenk van China aan ons land en werd van begin tot eind onder leiding van Chinese deskundigen en arbeiders gebouwd.

Voor de wegenbouwer Dalian heeft in ons land grote bekendheid verworven door in opdracht van de Surinaamse regering honderden kilometers weg van een nieuwe asfaltlaag te voorzien.

nature resort Kabalebo

...stijlvol genieten
in een natuurlijke omgeving

Kabalebo Nature Resort is een stijlvolle lodge in het Westen van Suriname, diep in het ongerepte Amazonewoud. Het resort bestaat in totaal uit vier sterk van elkaar verschillende accommodaties; variërend van airconditioned kamers en luxe rivercabins, tot aan avontuurlijke cottages aan de oever van de majestueuze Kabalebo-rivier.

Elke locatie kenmerkt zich door een stijlvolle aanpak waarbij *kwaliteit* en een *authentieke sfeer* het uitgangspunt zijn. Bezoek onze site www.kabalebo.com voor meer informatie.

Met een verblijf in ons schitterende resort ondersteunt u tegelijkertijd het Kabalebo Rainforest Adoption Plan®

Dr. Sophie Redmondstraat 198 | Paramaribo | Suriname | (00597) 426.532 | info@kabalebo.com | www.kabalebo.com

well in Paramaribo. They were apparent in the food branch and the goldsmithery especially.

The Chinese shops were gradually replaced by modern, well-stocked supermarkets, clothing and shoe stores as well as building-, sanitary- and construction materials, the hotel and catering industry. Those businesses are mostly owned by Chinese that came to Suriname during the last decennia. They let other Chinese, mostly family members, come over to assist in the business. Those family members in turn start up a business of their own.

Chinese construction workers also acquired a good reputation these last couple of years. Still, older people reminisce with nostalgia about the Chinese shops. "Uncle Chinaman" had mostly good social ties with the neighborhood where his shop was located. Many were able to obtain credit from him and he was gladly invited at family parties. Unlike for the Hindustani's and Javanese, the Chinese immigration still continues. China's strong growing needs for lumber and minerals, and the last couple of years agricultural products as well, makes Suriname very attractive for entrepreneurs from mainland China.

Kongs and Tongs

Especially Chinese born in China form a closed community. Conflicts within the community are

resolved internally as much as possible. Distinctions and conflicts have led in the past to the establishment of various associations of which the oldest was founded in 1876. The main ones are: Kong Ngie Tong Sang, Chung Fa Foei Kong, the young people association Tsang Ngen Foei, and the business association Fa Kiauw Chong Foei. Each has its own club building. The Chinese have their own newspaper, radio station and recently a television station. Through education they try to add to the acquaintance with the Chinese language and culture. Through various activities the Chinese embassy in Suriname works intensively at the reinforce-

ment of the relationship and cooperation with Suriname.

There are cultural exchanges on a regular basis and China carries out relatively many projects in various sectors in our country.

The new ministry of Foreign Affairs building at the corner of Henck Arronstraat and the Grote Combeweg is a present from China to our country and was built entirely under the supervision of Chinese experts and construction workers. Commissioned by the government, road builder Dalian especially has acquired quite a reputation by covering hundreds of kilometers of road with a blacktop.

Colakreek

Recreatiepark

...is genieten!

Bezoek ons op www.surinamevacations.com

METS Travel & Tours, Dr. J. F. Nassylaan 2, Paramaribo Tel.: 477088, fax: 422332 of na kantooruren 08828647

De Pers in Suriname

Desi Truideman

Suriname kent een bonte en veelzijdige verzameling van kranten, tijdschriften, magazines, radio- en televisiestations die een duidelijke reflectie vormen van onze multiculturele samenleving. Surinamers onderkennen het belang van massacommunicatie als instrument voor ontwikkeling, informatie, educatie, politieke bewustwording, culturele vorming en ontplooiing. Voor de toekomst van het volk is het van het grootste belang dat wij over media beschikken, die zich niet alleen bewust zijn van hun taak, maar die zich daar ook op een verantwoorde manier van kwijten, is het algemene besef.

De eerste krant in Suriname verscheen op 10 augustus 1774 onder de naam "Weeklyksche Woensdaagsche Surinaamse Courant". Uitgever en redacteur was mr. Wolphert Jacob Beeldsnijder Matroos. Matroos bekleedde verschillende belangrijke ambtelijke functies. Naast hoofdredacteur van zijn krant was hij achtereenvolgens boekhoudergeneraal bij het Koloniale Gouvernement en tenslotte in 1784 gouverneur ad interim van Suriname. De Weeklyksche Woensdaagsche Surinaamse Courant werd in kwartoformaat uitgegeven en telde vier bladzijden, elk verdeeld in twee kolommen. De inhoud van de krant bestond in eerste aanleg uit hoofdzakelijk buitenlandse berichten, die vermoedelijk overgenomen werden uit voornamelijk Amerikaanse kranten. Lokaal nieuws werd er zelden in opgenomen en bestond slechts uit mededelingen betreffende havenactiviteiten. Berichten over scheepvaartbewegingen werden in die tijd van grote importantie geacht, omdat welzijn en welvaart van de kolonie werden gemeten aan de hoeveelheden koffie, cacao en suiker die werden verscheept. De verschijning van de eerste krant in Suriname in 1774 betekende dat er in ons land vrij vroeg een journalistiek leven ontstond.

Onder de verschillende periodieken die na 1774 in Suriname verschenen, waren nieuwsbladen die één of enkele keren per week uitkwamen, tijdschriften en later dagbladen. Verder werd een aantal periodieken uitgegeven, bestemd voor speciale publieksgroepen zoals onderwijsgevers, medici, historici. Lange tijd bleef de inhoud van de Surinaamse kranten, naast het buitenlandse nieuws en scheepvaartberichten, beperkt tot gouvernementele aankondigingen, familieberichten en

advertenties. Na 1865, toen vrijheid van meningsuiting in het Regeringsreglement werd gegarandeerd en het dagbladzegel (een soort belasting) werd opgeheven, kwam verandering in de inhoud van de kranten. Ze publiceerden voornamelijk berichten over binnenlandse politiek, waardoor het buitenlands nieuws op de achtergrond raakte. Ondanks de preventieve en repressieve controle van de overheid, (er heerste strenge controle op te publiceren artikelen), en andere belemmerende factoren die het uitgeven van couranten alles behalve tot een winstgevend onderneming maakten, verschenen er relatief veel periodieken. Sommige waren geen lang leven beschoren en andere veranderden enkele keren van naam of verschenen na een onderbreking van jaren weer.

Het eerste dagblad in ons land was "De West Indiër", dat van 1863 tot 1898 uitkwam.

Momenteel verschijnen er vier dagbladen in ons land, te weten De Ware Tijd, De West, Dagblad Suriname en Times of Suriname. De oudste onder deze kranten is De West die in 1909 werd opgericht door William Kraan. Er verschijnt ook een Chinees nieuwsblad. Daarnaast worden er een paar goed geïllustreerde magazines uitgegeven waaronder Moksi, Parbode, United Suriname Business & Lifestyle, De Bouw- en Woonkrant, en Sabaku.

Het eerste radiostation in Suriname, de AVROS (Algemene Vereniging Radio-Omroep Suriname), begon in 1940 met zijn uitzendingen. De STVS, het eerste televisiestation, startte op 20 oktober 1965. Het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP) diende zich in 1957 aan als eerste persbureau in ons land. Alleen het persbureau is uit het medialandschap verdwenen. Het ANP werd na 1980 omgezet in SNA (Surinaams Nieuws Agentschap) dat zich slechts korte tijd kon handhaven. Later dienden zich nog drie persbureaus aan, te weten Informa onder

leiding van Jozef Slagveer, het Persbureau Princo van Humphry Keerveld en het Nieuwsagentschap Echo van Henk Doelwilt. Deze verdwenen evenals het Surinaams Nieuws Agentschap (SNA).

Politiek karakter

De kranten hadden in de koloniale tijd een uitgesproken politiek levensbeschouwelijke richting. Ze hielden zich intensief bezig met de politiek van het land en waren een zeer belangrijke factor in de vorming van de openbare mening en bij de politieke bewustwording. Ze vormden een politiek wapen bij uitstek in de strijd tegen het koloniale gezag en tegen politieke tegenstanders. Kranten als "De Surinaamse Spectator" (1787) en "De Nieuwsverteller tussen Louw en Krelis" (1787) zeiden in hun eerste editie zonder meer dat zij uitsluitend kritiek op lokale toestanden leverden.

The press in Suriname

Suriname has a colorful and multi-faceted collection of newspapers, periodicals, magazines, radio- and television stations that are a distinct reflection of our multicultural community. Surinamers recognize the importance of mass-communication as an instrument for development, information, education, political awareness, cultural formation and growth. The idea took root that for the future of our people it is of the utmost importance that we dispose of a media that is not only aware of its task, but performs it in a responsible manner.

The first newspaper in Suriname was published August 10th 1774 under the name "Weekly Wednesday Suriname Newspaper". Publisher and editor was Wolpert Jacob Beeldsnijder Matroos LL M. Matroos held important official functions. Additionally to being editor-in-chief of his newspaper he was successively accountant general with the Colonial Government and finally governor ad interim for Suriname in 1784. The Weekly Wednesday Suriname Newspaper was published in quarto, counted four pages, each divided in two columns. The content of the newspaper consisted in first instance mainly of foreign articles probably gleaned from American Newspapers mainly. Local news was rarely inserted and limited to notifications concerning harbor activities. Reports about shipping movements were deemed very important at that time since welfare and wealth of the colony were measured by the quantities of coffee, cocoa and sugar that were shipped. The publishing of the first newspaper in Suriname meant that a journalistic reality arose quite early in our country.

Among the various periodicals published after 1774 in Suriname, there were papers published once or several times a week, periodicals and later newspapers. Furthermore a number of periodicals intended for special audiences like teachers, doctors, historians, etc., were published. For a long time the content of Suriname newspapers, besides the earlier mentioned international news and shipping movements, was limited to governmental announcements, personal announcements and advertisements. After 1865, when freedom of speech was guaranteed by government regulation and the newspaper stamp (a kind of tax) was abolished, the content of newspapers changed. They started to publish mainly articles about domestic politics and the international news faded into the background. In spite of the preventive and repressive control of the government, there was a strict pre-publishing control of the articles, and other impeding factors that made the publishing of newspapers anything but a profitable business, relatively many periodicals were published. Many were only granted a short life; others changed their name a few times or appeared again after an

interruption of several years. The first daily newspaper in our country was "De West Indiër" published from 1863 to 1898. At present four dailies are published in Suriname, namely De Ware Tijd, De West, Dagblad Suriname and Times of Suriname. The oldest among these newspapers is De West which was founded in 1909 by William Kraan. A Chinese newspaper is published as well. Additionally a few well-illustrated magazines are published including Moksi, Parbode, United Suriname Business & Lifestyle, De Bouw- en Woonkrant, and Sabaku. The first radio station in Suriname, the AVROS (Public Association Radio Broadcast Suriname) started its broadcasting in 1940. The STVS, the first television started October 20, 1965. The

They disappeared as well as the Suriname News Agency.

Political nature

Newspapers in colonial times had a strong politically philosophical opinion. They kept intensely busy with national politics and were an important factor in the forming of the public opinion and political awareness.

They constituted a pre-eminent political weapon in the fight against the colonial authority and political opponents. Newspapers like "De Surinaamsche Spectator" (1787) and "De Nieuwsverteller tussen Louw en Krelis (1787) in their first edition that they would exclusively criticize local conditions.

The structure of political life and the poor economical state of affairs resulted in the press developing itself during colonial times into an oppositional force that often expressed its criticism and indignation about politics. As a result many conflicts arose between the press and the authorities, on account of insults of the authorities, the governor and more generally the publication of writings liable to punishment. Consequently several editors were convicted by the judge.

In 1940 the emerging political parties seized the newspapers as a weapon for fight and propaganda. Thus the party oriented press developed in Suriname. Various publishers or chief editors were politicians or members of parliament. William Kraan, David Findlay, Alfred Morpurgo and Percy Wijngaarde are prime examples. Gradually a change took place in the nature and position of newspapers. They took up an increasingly independent stance towards political sympathizers and politicians.

The current situation within the media is that the news service is varied and objective. The media are no longer a spokesperson for a political party or a political movement as was the case in the past.

Censorship

During the military period (1980 - 1987) our country experienced an unprecedented situation. As early as July 1981 the press was censored.

Dutch press agency (ANP) announced itself as the first press agency in our country in 1957. Only the press agency disappeared from the media landscape. After 1980 the ANP was changed into SNA (Suriname News Agency). It could only survive briefly in the then media world. Later three additional press agencies introduced themselves, viz. Informa under the direction of Jozef Slagveer, Prinfo under the direction of Humphrey Keerveld and the News Agency Echo from Henk Doelwijt.

Door de structuur van het politieke leven en door de slechte sociaal-economische situatie, ontwikkelde de pers zich in de koloniale tijd tot een oppositioneel lichaam dat zich kritisch en vaak verontwaardigd uitliet over het beleid. Er ontstonden dan ook veelvuldig conflicten tussen de pers en gezagsdragers niet alleen wegens belediging van het gezag: de gouverneur, maar ook wegens het uitgeven van geschriften van strafbare aard. Dit leidde tot veroordeling van verschillende redacteurs door de rechter.

In 1940 ontstonden er verschillende politieke partijen. Ze grepen de kranten aan als een strijd-en propagandamiddel. Zo ontwikkelde zich de partijgerichte pers in Suriname. Verschillende uitgevers of hoofdredacteurs waren tevens politicus of lid van het parlement. William Kraan, David Findlay, Alfred Mopurgo en Percy Wijngaarde kunnen als bekende voorbeelden genoemd worden.

Gaandeweg heeft zich een verandering voltrokken in de aard en positie van de kranten. Ze stelden zich steeds meer zelfstandiger tegenover op politieke geestverwanten en de politiek.

De huidige situatie bij de media is, dat de nieuwsvoorziening veelzijdig en objectief is. De media zijn niet langer, zoals voorheen, spreekbuis van een politieke partij of stroming.

Censuur

Tijdens de militaire periode (1980-1987) was er sprake van een ongekende situatie in ons land. Al in juli 1981 werd de pers gecensu-

Decree B-10 of June 29, 1983, stipulated that it is forbidden to import, forward, trade, distribute, own, have in stock, produce, reproduce writings that in the opinion of the proper authorities could disturb the public order and peace or the national security. After 1982 the military hold on the Surinamese press was total. Except for three heavily censored state media, all radio- and TV stations were closed down and newspapers and magazines were forbidden. Only De Ware Tijd was allowed to publish, but the articles of this newspaper were heavily censored. In 1984 a media code was

reerd. In het Decreet-B-10 van 29 juni 1983, werd bepaald dat het verboden was geschriften welke naar het oordeel van het bevoegde gezag de openbare orde en rust of de nationale veiligheid ernstig kunnen verstoren in te voeren, door te voeren, te verhandelen, te verspreiden, in bezit te hebben, in voorraad te hebben, te produceren, te reproduceren. Na 1982 had het militaire gezag een totale greep op de Surinaamse pers. Op drie zwaar gecensureerde staatsmedia na, werden alle radio- en tv-stations gesloten en kranten en tijdschriften werden verboden. Alleen De Ware Tijd mocht blijven verschijnen. De berichten van deze krant werden echter zwaar gecensureerd. In 1984 ontstond er een mediacode. Er werden richtlijnen gegeven waaraan de media zich moesten houden. De West mocht in mei van dat jaar weer verschijnen. Dit gold ook voor de radiostations. Met de terugkeer van de democratie, na de verkiezingen van 1987, werd ook de persvrijheid in belangrijke mate hersteld.

Elektronische media

Het liberalisatiebeleid van de Surinaamse overheid heeft ertoe geleid, dat in de afgelo-

established. They were directives the media had to comply with. In May that year the newspaper De West was allowed to resume publishing. The same thing applied to the radio stations. With the return of the democracy after the elections in 1987, the freedom of the press was restored for the main part.

Electronic media

As a result of the liberal policies of the Surinamese government a lot of permits were issued in the past years for the operation of radio- and television stations. For a small population of barely 450,000 the government granted nationwide more than twelve permits for operating a television station so that nearly each population group can come into its own and more than 26 permits for radio stations. A few are along religious lines. The majority of the electronic media use the Dutch language as a means of communication. In the past few years a few community radio stations were established in the interior and the faraway districts of Suriname like Radio Galibi in Marowijne. These radio

pen jaren veel vergunningen zijn verstrekt voor het exploiteren van radio- en televisiestations. Op een kleine bevolking van nauwelijks 450.000 zielen heeft de overheid landelijk meer dan twaalf vergunningen verstrekt voor het exploiteren van televisiestations, waardoor vrijwel elke bevolkingsgroep aan haar trekken komt, en meer dan 26 vergunningen voor radiostations. Er is één radiostation dat op religieuze leest geschoeid is.

De meeste elektronische media hanteren de Nederlandse taal als communicatiemiddel. De afgelopen jaren zijn er enkele "Community Radiostations" in het binnenland en in de verre districten van Suriname opgezet, zoals Radio Galibi in het district Marowijne. Deze radiostations brengen de plaatselijke bevolking in haar eigen taal actueel nieuws, algemene informatie en entertainment.

David Findlay

stations bring the local population actual news, general information and entertainment in their own language.

Tele-G- Roaming

**U bent op reis.
Met Tele-G.,
bijna overal bereikbaar**

- ➔ **Selecteer “ network selection ”**
- ➔ **Selecteer “ manual ”**
- ➔ **Selecteer het netwerk waarop u wilt roamen**

Voor het bellen kies:
+ daarna de landencode
gevolgd door het telefoonnummer.

USA/Trinidad:
GSM1900/GSM850 MHz toestel

www.teleg.sr

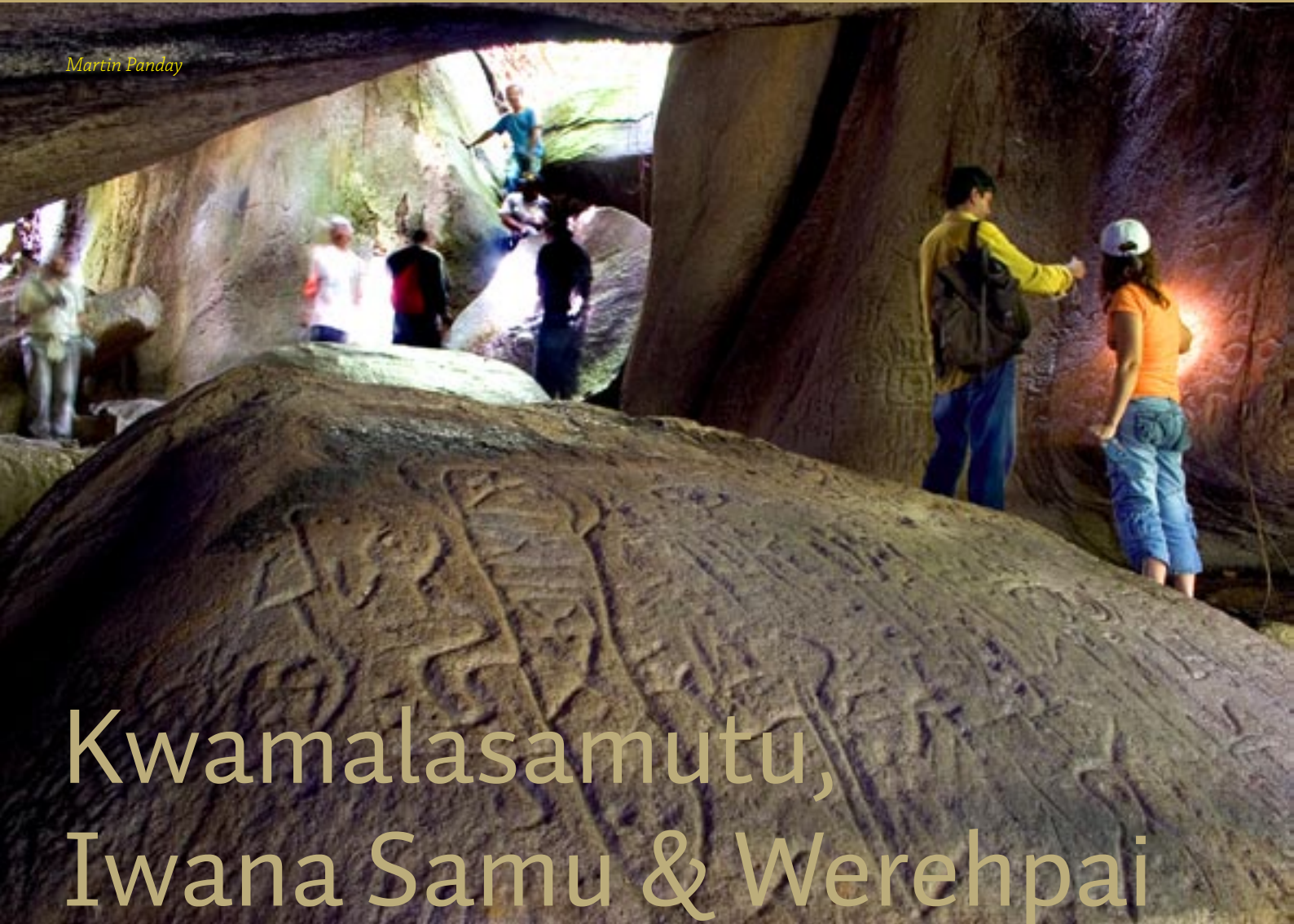
Tele-G.
IT'S YOURS

Vierhonderd kilometer ten zuiden van Paramaribo ligt het inheemse dorp Kwamalasamutu. Dit dorp telt ongeveer 800 inwoners afkomstig uit maar liefst 12 verschillende stammen. Kwamalasamutu, dat 'bamboezand' betekent, is veertig jaar geleden ontstaan toen missionarissen het gebied binnentrokken om de inheemsen te onderwijzen in de leer van de Heilige Apostolische kerk. Omdat het moeilijk was om in elke afzonderlijke stam het woord Gods te prediken, werd er een school opgezet waar kinderen uit de hele omgeving rooms-katholiek bijzonder onderwijs (rkbo) konden volgen. Uiteindelijk voegden zich meerdere stammen bij de nederzetting en groeide Kwamalasamutu uit tot één van de grootste gecombineerde indianendorpen waar vooral de Trio-indianen en Wai-Wai's in stamverband leven.

Martin Panday

Kwamalasamutu, Iwana Samu & Werehpai

Four hundred kilometers south of Paramaribo is situated the native village of Kwamalasamutu. It numbers about 800 inhabitants from not less than 12 different tribes. Kwamalasamutu, which means 'bamboo sand' was established forty years ago when missionaries marched into the area to teach the natives about the doctrine of the Holy Apostolic church. Because it was difficult to teach the word of God in each separate tribe, a school was built where children from the surrounding area were able to follow Roman Catholic denominational education. Finally several tribes joined the settlement and Kwamalasamutu grew into one of the largest combined Amerindian villages where mainly Trio- and Wai-Wai Amerindians live in tribal relationship.

Bijzondere vondst

Acht jaar geleden kwam Kwamalasamutu in de schijnwerpers, toen in de nabije omgeving een zeer bijzondere ontdekking werd gedaan. Een Trio-indiaan met de naam Kamanja, was tijdens de jacht zijn hond kwijtgeraakt. Op zijn zoektocht naar zijn hond, stuitte hij op een enorme rotsformatie en toen hij die door een spelonk binnendrong, ontdekte hij talrijke rotstekeningen die bij later onderzoek petroglyfen, dat zijn symbolen waarmee geschreven werd, bleken te zijn.

Kamanja, die eveneens in dienst was van Conservation International, deed onmiddellijk melding hiervan bij deze organisatie die op haar beurt de Stichting Surinaams Museum en het Amerikaanse Smithsonian Institute inschakelde.

Er werd een team van onderzoekers samengesteld en vanaf dat moment werden de Grotten van Werehpai, zoals de rotsformatie genoemd werd, in alle stilte aan een grondig onderzoek onderworpen.

Pas in maart van dit jaar werden de Grotten van Werehpai officieel opengesteld voor het publiek. Vermeld moet worden dat slechts een deel van de grotten voor bezoekers toegankelijk is, omdat het onderzoek naar de

oorsprong van de muurtekeningen nog in volle gang is.

Tot dusver is een aantal van deze tekeningen geïdentificeerd en wat men kan onderscheiden zijn afbeeldingen van dieren, mensachtige figuren, mensen met dierenkoppen of hoofden van vreemde (onbekende) wezens, onthoofde lichamen en andere complexe afbeeldingen. Op de vraag wie de makers van de tekeningen zijn en met welk doel ze gemaakt zijn, is nog geen antwoord gevonden. Wel kan worden gesteld dat de petroglyfen van Werehpai dateren uit een periode van 5000 tot 7000 jaar geleden en dat ze één van de meest indrukwekkende en bijzondere archeologische ontdekkingen in de wereld zijn.

Grootste van het Amazonegebied

De grotten zijn op zichzelf bewonderenswaardig. Het zijn imposante rotsblokken die op elkaar gestapeld, in een soort van hunebeddenformatie, zeven verschillende

grotgangen vormen. De met mos bedekte schijfrots van immense grootte vormt een soort dak van de rotsformatie en de door erosie ontstane sleuven in het gesteente geven het geheel een haast toverachtig uiterlijk.

Werehpai is de grootste petroglyfensite van het Amazonegebied en daarmee zijn de grotten zonder meer een rots in de branding voor het toerisme in Suriname.

Het is slechts een kwestie van tijd voor de niche markt voor dit 'special interest' product op gang komt. Maar daar is de gemeenschap van Kwamalasamutu goed op voorbereid. Wie besluit om een tocht naar Werehpai te maken, zal meer beleven dan het zien van de geheimzinnige rotstekeningen. De ontvangst in Kwamalasamutu is hartelijk ongekunsteld. Direct na de landing worden de bezoekers begroet door inheemse jongeren in traditionele kledij. Uiteraard ontbreekt een ontmoeting met het dorpshoofd, de granman, niet en in zijn verblijf heet ook hij de gasten van harte welkom.

A special discovery

Eight years ago Kwamalasamutu became the focus of attention when a very special discovery was made in the immediate environment. A Trio Amerindian named Kamanja had lost his dog during the hunt. While looking for the animal he encountered an enormous rock formation and while he entered it through a cavern he discovered numerous rock drawings that later turned out to be petroglyphs, symbols used to write.

Kamanja, who was also in the employ of Conservation International, immediately notified the organization which in turn mobilized the Foundation Surinamese Museum and the American Smithsonian Institute.

A team of researchers was assembled and from that moment on the caves of Werehpai, as the rock formation is called, were quietly subjected to a thorough investigation. Only in March this year they were officially opened to the public. It should be mentioned that only a part of the caves is accessible to visitors because the research on the origin of the rock drawings is still in full swing.

Until now a number of them have been identified and what can be distinguished are illustrations of animals, human-like figures, people with animal heads or heads from strange (unknown) beings, decapitated bodies and other complex illustrations. To the question of who made the drawings and why, no answer has been found yet. It can be

stated though that the Werehpai petroglyphs are dated 5000 to 7000 years back and are one of the most impressive and extraordinary archeological discoveries in the world.

Largest in the Amazon

The caves are admirable on their own. Imposing boulders are stacked on top of each other in a kind of dolmen formation that forms seven different cave entrances. The moss-covered table rock of gigantic proportions forms a kind of roof for the rock formation and the slits in the rock caused by erosion give the whole an almost magical appearance. Werehpai is the largest petroglyphs site in the Amazon and the caves are without a doubt a tower of strength for tourism in Suriname.

It is only a matter of time before the niche market for this special interest product gets into stride. But the Kwamalasamutu community is well prepared for this.

Those who decide to make a trip to Werehpai will experience more than seeing the mysterious rock paintings. The reception is heartily unaffected. Immediately after landing the visitors are greeted by native youngsters in traditional garb. Naturally

Iwana Samu Rainforest Lodge

Het dorp heeft ook het één en ander te bieden. Zo kan er worden deelgenomen aan een speedcursus pijl en boog schieten, kan er geluisterd worden naar muziek uit een fluit,

a visit to the village chief, the granman, is not missing and in his residence he welcomes guests wholeheartedly.

Iwana Samu Rain forest Lodge

The village has a few things to offer as well. There is the possibility of partici-

pating in a crash course of bow and arrow shooting, listening to music from a flute made out of the bones from a deer. Or a look can be taken in the 'kitchen' where cassava bread is being made. The village has a genuine shaman clinic at its disposal and those that want to be treated by a traditional surgeon or that are after a medicine from the rain forest, can be helped in the clinic.

You can cool off in the river and the native guides will be happy to give you a tour of the village which has a market as well. All kinds of articles are sold there, local souvenirs, colorful traditional attire, exceptional finery, fish caught in the river, homegrown vegetables, fruit from the jungle and locally produced musical instruments.

The village has no accommodations as yet. For that a fifteen minute boat trip down the river to the Iwana Samu Rain Forest Lodge must be made.

This accommodation, consisting of two separate buildings, is equipped with six double bedrooms with sanitary accommodations and a comfortable massaging shower.

In the center of the establishment stands a recreation hall, completely furnished in native style.

gemaakt van de beenderen van een hert, of kan er in de 'keuken' worden gekeken naar de bereiding van cassavebrood. Het dorp beschikt verder over een heuse sjamanenkliniek en wie zich wil laten behandelen door een traditionele heemeester of op zoek is naar een geneesmiddel afkomstig

Breakfast, lunch and dinner are served here by village personnel and for those wanting to relax between meals in a hammock, it can be attached to poles designed especially for that purpose.

In the evening one can pull up at the camp fire and listen to the villagers tell stories, myths and legends. A sing and dance program can eventually be incorporated into the program as well.

A trek through the jungle

In order to reach the caves of Werehpai, another boat trip must be made. It takes about twenty minutes to sail from the lodge to the entrance of the jungle trail. A short briefing is held after which the hike can begin. It will take approximately two-and-a-half hours through the virgin jungle.

uit het regenwoud, kan daarvoor in de kliniek terecht. In de rivier kan verkoeling worden gezocht en de inheemse gidsen geven graag een rondleiding door het dorp waar ook een markt gevestigd is. Op deze markt worden allerlei artikelen verkocht: lokale souvenirs, kleurrijke klederdrachten, uitzonderlijke tooien, in de rivier gevangen vis, zelf geteelde groentesoorten, fruit uit de jungle en plaatselijk vervaardigde muziekinstrumenten.

In het dorp is er nog geen accommodatie voor bezoekers. Daarvoor moet ze een vaartocht van een kwartiertje ondernemen naar de iets verder gelegen Iwana Samu Rainforest Lodge.

Dit verblijf, bestaande uit twee aparte gebouwen, is voorzien van een zestal tweepersoonskamers met sanitaire voorzieningen en een comfortabele massage-douche.

In het centrum van de vestiging staat een recreatiehal, geheel ingericht in inheemse stijl. Daar worden het ontbijt, de lunch en het diner geserveerd door personeel uit het dorp en wie tussen de maaltijden door

lekker wil liggen luieren in een hangmat, mag deze ophangen aan de speciaal daarvoor bestemde palen in de recreatiehal.

In de avonden kan men aanschuiven bij het kampvuur waar de dorpelingen verhalen, mythen en sagen vertellen. Een zang- en dansprogramma kan eventueel ook in het programma worden opgenomen.

Trek door de jungle

Om de Grotten van Werehpai te bereiken, moet wederom een boottocht worden gemaakt.

In twintig minuten vaart men van de lodge naar het beginpunt van de jungletrail. Daar wordt een korte briefing gehouden waarna de trektocht begint. Deze tocht duurt tweeënehalf uur dwars door de ongerepte jungle.

De vermoeiende tocht wordt echter ruimschoots beloond. Wanneer men aankomt bij de ingang van de grotten en door de gidsen naar binnen wordt geleid, openbaren zich de geheimzinnige sporen van een oeroude cultuur uit een tijd van meer dan vijfduizend jaar geleden.

Helaas is het fotograferen in de grotten niet toegestaan en mogen de imponerende tekeningen niet zonder toestemming op de film worden vastgelegd. Dit om te voorkomen dat er strijd ontstaat, ingegeven door al dan niet commerciële motieven tussen (amateur) fotografen, wetenschappers en andere speculanten, die munt willen slaan uit de ontdekking. En dat is niet zo vreemd. Want wie de rotstekeningen van Werehpai eenmaal heeft aanschouwd, zal geruime tijd zoet zijn met zijn eigen fantasie over de wijze waarop de mysterieuze tekeningen moeten worden geïnterpreteerd.

drawings of Werehpai, will be occupied quite some time with their own fantasy about the way the mysterious drawings should be interpreted.

The tiring trip is however generously rewarded. When one arrives at the entrance of the caverns and the guides take us inside, the mysterious traces of an ancient civilization going back more than five thousand years are revealed to us.

Unfortunately photographing inside the caves is not allowed and the imposing drawings cannot be recorded on film without authorization. This is to avoid fights that can erupt, prompted or not by commercial motives, between (amateur) photographers, scientists and other speculators, that want to cash in on the discoveries. And that is not entirely strange. Those that once beheld the rock

THE WORLD'S LARGEST
HOTEL CHAIN

Best Western Elegance Hotel

THE QUALITY OF LIFE

Best Western Elegance Hotel *The Quality of life*

A luxury 4 star hotel, just a 5 minute walk from the centre of Paramaribo, with an unrestrained sphere and excellent service. You will feel immediately at home in this pleasant building.

Situation:

In the heart of the great centre of Paramaribo, not far from the shopping centre, banks and supermarkets. The J.A. Pengel international Airport is a ride of just 60 minutes.

Accommodation:

Best Western Elegance Hotel offers you 53 rooms, including a Penthouse. The prices of the rooms are inclusive taxes, service charge, breakfast, Airport shuttle from and to the Airport, use of sauna and gym facilities.

Available in all Rooms:

Mini bar, Hairdryer, Safety Deposit Box, Iron with board, Coffeemaker, Scale, (Wireless)Internet, Cable TV, Telephone, Clock Radio, Towels and Best Western Amenities. Connected rooms are also available.

Facilities:

The Hotel has 2 restaurants and 2 bars;

Brasserie Tibiti is a cosy and informal meeting place where one can have lunch and diner as well.

In restaurant Acajou you can have a taste of delicious meals from our international kitchen.

Enjoy a drink, prepared especially for you by our well trained bartenders in the Tibiti Bar or Lobby Bar Warana.

If you are looking for a right place to hold meetings, conferences or a party, Best Western Elegance Hotel offers you 2 fully equipped conference rooms.

Further more we offer Shopping Units, Hair Salon, Massage Salon, Beauty Salon, Laundry service, Room service, a Business center, sufficient Parking space and Taxi service.

Best Western Elegance Hotel

Frederick Derbystraat 99-100 / Paramaribo - Suriname

Phone : +597 420007 / Fax: +597 420008 / Reservation number : 00597-426555

Toll free number : 1-800-937-8376 / bestwestern.com / bestwesternsuriname.com

Each Best Western hotel is independently owned and operated. © Best Western International, Inc.

Zijn petroglyfen profetieën?

De meest recente vondst van de rotstekeningen of petroglyfen van Werehpai, in de omgeving van het indiaanse dorp Kwamalasamutu in het zuiden van Suriname, heeft niet alleen enige deining veroorzaakt in de wereld van de antropologie, maar de ontdekking van deze oeroude gravingen is ook voer voor archeologen en historici.

Are petroglyphs prophecies?

The most recent find of the rock drawings or petroglyphs of Werehpai in the vicinity of the South Suriname Amerindian village of Kwamalasamutu created quite a stir, not only in the anthropological world but the discovery of these prehistoric drawings were food as well for archeologists and historians.

Men vermoedt dat de rotstekeningen van Werehpai vijfduizend tot zevenduizend jaar oud moeten zijn. In het jaar 2000 werden de grotten, en daarmee talrijke rotstekeningen, bij toeval door een Indiaanse jager ontdekt.

Eerder in 1882, zijn rotstekeningen gevonden bij Bigiston in het district Marowijne. Die vondst, een schildering van de rots met ingeslepen tekeningen, staat op naam van de pionier van de Surinaamse archeologie, de planter C.J. Hering. Persoonlijke communicatie met goudzoekers in het Boven-Marowijne gebied bracht Hering op het 'spoor' van interessantere rotstekeningen te Pokiston aan de Tapanahony. Of Hering nader onderzoek daarnaar heeft gedaan, is niet bekend.

Door wie de tekeningen in Werehpai gemaakt zijn en waarom, blijft nog steeds een raadsel. Er wordt in ieder geval verondersteld dat de petroglyfensite een plek was waar de inheemsen uit die tijd voor plechtigheden bijeenkwamen; een soort sacrale binnenplaats. Wat ze er precies kwamen doen, is niet bekend. Wel wordt door sommigen gesuggereerd dat de inheemsen van ver uit de omgeving kwamen, omdat er aanwijzingen zijn dat het gevonden materiaal niet voorkomt in Kwamalasamutu en omstreken.

Het archeologisch onderzoek is nog in volle gang. Daardoor zijn slechts enkele 'kamers' van de grotten voor het publiek opengesteld, maar wie door de donkere nauwe gangen loopt, zal zich verbazen over de uiteenlopende

mysterieuze afbeeldingen die de muren van de grotten decoreren. Sommige rotstekeningen beelden figuren uit die er in ieder geval niet uitzien alsof ze van deze planeet afkomstig zijn. Andere petroglyfen zijn zo abstract, dat het nagenoeg niet te achterhalen is wat de makers daarvan probeerden uit te beelden. Er zijn ook afbeeldingen waaraan meerdere interpretaties kunnen worden gegeven, terwijl sommige van de petroglyfen voor zich spreken. Duidelijke afbeeldingen zijn een slang, mensenhoofden met tooien, lichamen van kinderen of kleine mensen, tweelingen en afbeeldingen die doen denken aan de Egyptische hiërogliefen.

Ondanks de vele veronderstellingen, hebben de inheemsen uit Kwamalasamutu zelf hun eigen verhaal over de grotten van Werehpai. Het verhaal wordt door een ieder uit het inheemse dorp op steeds een iets andere wijze verteld maar in grote lijnen komt het neer op het volgende relaas.

Lang geleden waren de Akiyo's in een bloedige strijd met de overige indianenstammen verwickeld. Tot één van die stammen behoorde een jonge knaap die Aturai heette. Volgens de overlevering keerde Aturai op een avond na een stamfeest samen met zijn zusje huiswaarts, maar onderweg werden ze overvallen door de Akiyo's. Deze namen de kinderen

material is not found in Kwamalasamutu or the immediate vicinity.

The archeological research is still in full swing. Therefore only a few 'chambers' in the caves have been opened to the public but someone walking through the dark narrow passages will be amazed at the various mysterious illustrations decorating the walls of the caves. Some rock drawings depict figures that in any case do not appear to come from this planet. Other petroglyphs are so abstract that it is nearly impossible to find out what the makers tried to portray. Other images can be interpreted in different ways while some of the petroglyphs are self-evident. So a snake is clearly discernible, donned human heads, bodies from children or small people, twins and illustrations reminiscent of Egyptian hieroglyphs.

In spite of the many speculations the natives from Kwamalasamutu have their own story about the caves from Werehpai. The story is always being

meegedragen en aten ze op, of offerden allereerst de jongere zus. De tijd verstrijkt en Aturai groeit op in gevangenschap onder de hoede van de Werehpai. Werehpai betekent oude vrouw of oude heks. Vandaar de naam van de site. Er breekt vervolgens een dag aan waarop Aturai, als een nazaat van een rivaliserende stam, zal worden geofferd of opgegeten door de Akiyo's. Tijdens het ritueel worden alle Akiyo's, inclusief de kinderen van de stam, beschilderd en de Werehpai ziet kans om Aturai in dezelfde kleuren en met dezelfde motieven te beschilderen als de Akiyo's, zonder dat de andere krijgers dat merken. Daardoor stelt de Werehpai Aturai in de gelegenheid om ongemerkt uit het dorp te vluchten. Het lukt de jonge indiaan uiteindelijk om te ontsnappen en de Werehpai geeft hem aanwijzingen om bij zijn eigen stam te komen.

Aturai groeit op en wordt een gevreesde krijger. Jaren later keert hij terug naar het rij van de Akiyo's, waar hij persoonlijk ervoor zorgt dat deze stam compleet van de aardbodem wordt weggevaagd.

Volgens de overleveringen van de inheemsen van Kwamalasamutu staat onder andere dit verhaal dus afgebeeld in de Grotten van Werehpai. De onderzoekers van de rotstekeningen hebben dit helaas nog niet bevestigd. Toch geeft het verhaal van Aturai op z'n minst een verklaring voor de reden waarom de rotstekeningen, of een aantal daarvan, gemaakt is.

Five thousand to seven thousand years old. That is how old one suspects the rock drawings of Werehpai must be. In 2000 the caves with numerous rock drawings were accidentally discovered by an Amerindian hunter.

Earlier in 1882, rock drawings had already been discovered near Bigiston in the district Marowijne. That find, a rock painting with engraved drawings is credited to the pioneer of Surinamese archeology, planter C.J. Hering. Personal communication with gold diggers in the Upper-Marowijne area enabled Hering to 'trace' even more interesting rock drawings at Pokiston on the Tapanahony River. It is not known if Hering has investigated this further.

It still remains a mystery who made the drawings at Werehpai and why. It is believed in any case that the petroglyph site was a spot where natives from that time came together for ceremonies; a kind of sacral inner court. It is unknown what their specific purpose could have been. It is true that some have suggested the natives came from far away because there are indications that the discovered

told by everyone in the village in a slightly different way but generally speaking the account is as follows.

A long time ago the Akiyo's fought a bloody battle against the other Amerindian tribes. A young boy named Aturai, belonged to one of these tribes. According to the oral tradition Aturai returned home with his sister after a tribal celebration and along the way were attacked by the Akiyo's. They took along the children and ate them, or immolated the younger sister first.

Time passes and Aturai grows up in captivity under the care of the Werehpai, which means something like old woman or witch. Hence the name of the site. Then a day comes when Aturai, as a descendant of a rival tribe will be immolated or eaten by the Akiyo's. During the ritual all the Akiyo's, including the children of the tribe are body-painted and the Werehpai manages to paint Akiyo in the same color and motives as the Akiyo's without the other warriors noticing. So the Werehpai enables Aturai to flee from the village unnoticed. The young Amerindian is finally able to escape and the Werehpai gives him indications on how to find the way back to his own tribe.

De grotten van Werehpai zijn, voor zover bekend, de grootste petroglyfensite in het Amazonegebied waar rotstekeningen in die aantallen bij elkaar gevonden zijn. Met de petroglyfen van Werehpai beschikt Suriname over een nieuw en zeer bijzonder toeristisch product waarmee er uitgebreid op de internationale toerismemarkt kan worden gelobbyd.

De laatste jaren zijn petroglyfen op vijf verschillende continenten gevonden en het opvallende hiervan is, dat de afbeeldingen nagenoeg er hetzelfde uitzien.

Eind jaren 90 hebben archeologen bij Harkarkom in de Negev woestijn in Israël een verzameling in steen gekerfde symbolen gevonden, die erg op tekst leek. Datering heeft aangetoond dat de symbolen omstreeks 1700 voor Christus gemaakt zijn.

Dezelfde verzameling symbolen is eerder in een totaal ander werelddeel aangetroffen, namelijk in Noord-Amerika. Daar vond William McGlone, een amateur archeoloog, de symbolen ingekerfd in met kopergroen bedekte stenen te La Junta, Colorado.

Onderzoek van het kopergroen heeft aangetoond dat de symbolen in dezelfde tijd zijn gemaakt als de in Israël gevonden verzameling. De reeks van vreemde symbolen is door dr. James Harris, een petroglyfenexpert en archeoloog aan de Brigham Young University onderzocht. Hij heeft het schrift als proto-Kanaänitisch geïdentificeerd. Hij wist het succesvol te vertalen door oud-Hebreeuwse of Thalmudische fonetische geluiden gebruiken. Gebleken is dat in nog meer werelddelen dezelfde petroglyfen zijn aangetroffen. Ondermeer in Jemen bevinden zich, op de plaats waar het paleis van de koningin van Sheba zich bevond, enorme lappen tekst die uit dezelfde symbolen bestaan. In Nicaragua, zijn eveneens petroglyfen gevonden.

De uitleg die onze inheemsen geven aan de betekenis van de rotstekeningen Werehpai staat haaks op die van wetenschappers die gelijksoortige petroglyfen hebben onderzocht. Opmerkelijk is dat zowel de tekst in Jemen (Azie), als die uit Colorado (Noord-Amerika) handelt over eenzelfde nog te komen gebeurtenis. In de teksten staat een profetie die het mogelijk heeft over een zonneshijf, die er de oorzaak van is dat de menselijke beschaving zal veranderen. Dezelfde symbolen zijn ook in Oklahoma, Australië en Zuid-Amerika aangetroffen.

Ze spreken ook over deze komende gebeurtenis, maar treden meer in details. Dit verklaart de kop boven dit artikel.

In hoeverre er een overeenkomst bestaat tussen de petroglyfen van Werehpai en andere oude rotstekeningen, laten de 3 foto's zien.

Cirkelvormige petroglyfen bij Hohokam (Arizona, US)
Centric petroglyphs at Hohokam (Arizona, US)

Apenstaart (Nazca, Peru)
Tail of a monkey (Nazca, Peru)

Slangenstaart (Kwamalasamutu, Suriname)
Tail of a snake (Kwamalasamutu, Suriname)

Aturai grows up and becomes a feared warrior. Years later he returns to the realm of the Akiyo's where he personally wipes the whole tribe from the face of the earth. According to traditions from the Kwamalasamutu natives, this tale, among others is depicted in the Werehpai caves. Researchers of the rock drawings have unfortunately not confirmed this as yet. Nevertheless the story of Aturai gives at least an explanation why the rock drawings, or a number of them, were made.

As far as it is known, the caves of Werehpai are the largest petroglyph site in the Amazon where rock drawings have been found in such numbers.

With the petroglyphs of Werehpai Suriname disposes of a new and very special tourist product which can be used to lobby extensively on the international tourist market.

During the last years petroglyphs have been found on five different continents and remarkably the illustrations look nearly identical. At the end of the nineties archeologists found at Harharkom in the Negev desert in Israel a collection of stone-carved symbols resembling closely text. Dating showed that the symbols were made around 1700 B.C.

The same collection of symbols was found in a completely different part of the world, viz. North America. William McClone, an amateur archeologist found carved symbols in verdigris covered stones at La Junta, Colorado. Dating of the verdigris indicated that the symbols were made at the same time of the collection found in Israel.

The collection of strange symbols has been investigated by Dr. James Harris, a petroglyph expert and archeologist at the Brigham Young University. He has identified the writing as proto-Canaanite which he was able to successfully translate by using old Hebrew or Talmudic phonetic sounds. It appeared that the same petroglyphs have been found in other continents.

In Yemen, on the location of the palace of the Queen of Sheba, large pieces of text consisting of the same symbols have been found. Closer to home, in Nicaragua, petroglyphs have been found as well.

The explanation our natives give about the meaning of the Werehpai rock drawings are at odds with those from scientists that have examined similar petroglyphs. It is remarkable that the text in Yemen (Asia) and Colorado (North America) deals about the same future event. There is a prophesy in the texts that possibly talks about a solar disk that will cause a change in the human civilization. The same symbols have been found in Oklahoma, Australia and South America.

They talk about this coming event but are more detailed. Hence the title above this article.

As far as there is any similarity between the Werehpai petroglyphs and other rock drawings, the three photographs will show.

Mirage

Pleasure to play.....

Woon
Studio

- . keukens
- . badkamers
- . tegels

Woonstudio
Part of Tromoto nv
Prinsenstraat 91-95
Paramaribo - Suriname
T. (+597) 471800/422993
F. (+597) 520070
E. info@tromoto.com

Hey...
Wist je dat er in
Suriname prachtige
keukens te vinden
zijn?

Van alle luxe
voorzien en toch nog
betaalbaar!

En tegels?
Ja, die ook, voor
alle ruimtes en
doeleinden, in ver-
schillende stijlen en
in alle prijsklassen.

Sanitair en kranen
ook?
Absoluut! En de
kwaliteit is van dien
aard, dat het
lifetime is!

Discover the beauty of your own nature

Chee's Jewelry and Watches

Heiligenweg 39
Tel: (597) 474097
(597) 478488

The Salon

Spanhoek Passage
Domineestraat # 2
Tel: (597) 424700 / (597) 425515

By appointment

Chee's Tax Free

J.A.P. international airport
Tel: (597) 0325508

Treasurebox

Maretraite Mall unit 15
Tel: (597) 554015

Trendbox

Spanhoek Passage
Tel: (597) 425666

Chee's Atelier

Domineestraat # 28
Tel: (597) 426839

CHEE'S JEWELRY
WATCHES

Sky Emporium

FRAGRANCES COSMETICS JEWELLERY CONFECTIONERY TOYS & GIFTS SNACKS SPIRITS & TOBACCO

Warm *welcome*

At Surinam Airways, we want to make your flight as enjoyable as possible. Even our tempting selection of onboard gifts and treats have been selected with your pleasure in mind. There's something for everyone, so why not treat yourself or a loved one to that special little something.

Keep the younger ones entertained during the flight with the 3 in 1 electronic game, delight the lady in your life with Les Parfum De Dior and for the gents, don't miss out on Giorgio Armani's Code. You can also choose from the range of tasty snacks onboard. Enjoy your flight!

HOW DO I PAY

We accept Euros, Visa Credit cards and Euro Mastercard

ALLOWANCES

Please note the following exceptions stand for these EU countries:

From Czech Republic - 200 cigarettes or 250g of smoking tobacco or 50 cigars or 100 cigarillos

From Estonia - 200 cigarettes or 250g of smoking tobacco*

From Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Slovakia or Slovenia - 200 cigarettes*

*No limit on other tobacco products as long as they are for your own use.

When travelling from outside the EU to the UK you are allowed to bring in the following, provided you travel with the items and do not intend to sell them.

- 200 cigarettes; or 100 cigarillos; or 50 cigars; or 250 gms of tobacco
- 2 litres of still table wine
- 1 litre of spirits or strong liqueurs over 22% volume; or 2 litres of fortified wine, sparkling wine or other liqueurs
- 60cc/ml of perfume
- 250cc/ml of toilet water
- £145 worth of all other goods including gifts and souvenirs

*The EU countries currently include:

Austria, Belgium, Cyprus (Greek part), Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Irish Republic, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain (but not the Canary Islands), Sweden and the United Kingdom (but not the Channel Islands).

CUSTOMER SERVICE

All products are subject to availability. prices are correct at time of press.

All products shown are not to scale. Returned goods or enquiries in this range should be addressed to customer services at:

Alpha In-flight Retail, Abbey House 450 Bath Road, Longford, Heathrow. UB7 0EB UK

Air Surinam onboard shopping is produced for Alpha In-flight Retail
by Picot Limited, Aylesbury, Buckinghamshire HP20 1RE

fragrance for her

DKNY To Go €21.00

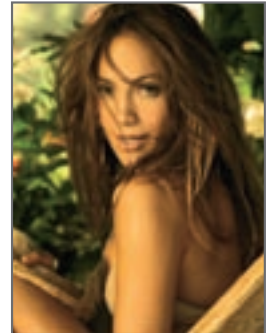
Eau de Parfum 30ml

The fragrance of New York captured in a vibrant, refreshing, modern fragrance.

Deseo by Jennifer Lopez €29.50

Eau de Parfum 50ml

The latest perfume Deseo from Jennifer Lopez opens with a tropical plant & Bergamot harmony transcends into a glittering burst of fresh orange blossom & pink geranium. Deseo is encased within a dazzling aquamarine & golden diamond bottle, a natural twist from JLO to the glamorous Jennifer Lopez identity.

DKNY
DONNA KARAN NEW YORK

**EXCELLENT
PRICE**

DKNY Be Delicious Duo €39.50

Eau de Parfum 2x30ml

Two delicious bites of temptation, one delicious gift. DKNY Be Delicious Eau de Parfum Spray is refreshingly succulent. DKNY Red Delicious Eau de Parfum Spray is daring and tantalising.

coffrets

Dior

Dior Les Parfums de Dior €35.00

Eau de Parfum 5 x 5ml

Five great fragrances from Dior in a coffret as precious as a jewellery box. Brand New Dior Addict Shine Eau de Toilette, J'adore Eau de Parfum, Miss Dior Chérie Eau de Parfum, Midnight Poison Eau de Parfum, Dolce Vita Eau de Toilette.

Travel Retail Exclusive

Calvin Klein

Calvin Klein Gent's Coffret €34.00

Eau de Toilette 5 x 15ml

Perfect for the discerning gentleman who likes to travel with style. The best selling collection consists of: Obsession Night Man, Euphoria Men, ck IN2U For Him, Eternity Men and ck One.

Travel Retail Exclusive

NEW

ESTÉE LAUDER

Estée Lauder Purse Spray Collection €35.00

Eau de Parfum 5 x 4ml

Five Estée Lauder Eau de Parfum Purse Sprays in a chic satin travel case: New Pure White Linen, Pleasures, Pleasures Exotic, Beautiful, and Estée Lauder Beyond Paradise.

Travel Retail Exclusive

NEW

his & hers

NEW

Prada Man €37.50

Eau de toilette 50ml

Introducing Prada Man. With its highly natural but seductive charm, the new fragrance for men makes and leaves a lasting impression. A rich, complex amber intermingles with the clean fresh scent of barbers soap.

PRADA

Prada Infusion D'Iris €47.00

Eau de Parfum 50ml

As elusive and unique as the precious ingredient from which it takes its name, Infusion D'Iris is inspired by a search for balance and harmony in a chaotic and contradictory world. Tradition is fused with idealism, heritage moulded to modernity, classicism reinterpreted through originality... Infusion D'Iris is a fresh, enduring, clean and sensual fragrance.

NEW

his & hers

BOSS Femme €40.00

Eau de Parfum 50ml

Femme is a creamy sensual fragrance with notes of jasmine and apricot. Perfect for the sophisticated woman.

BOSS
HUGO BOSS

NEW

BOSS Pure €39.50

Eau de Toilette 50ml

BOSS Pure is the new male fragrance from BOSS. Inspired by the idea of a man to become one with water, the fragrance is subtle, sophisticated and delightfully fresh. With its utterly energising scent that bursts with aquatic freshness, BOSS Pure captures the sensuality and emotion of a man united with the pure, unstoppable power of water.

DOLCE & GABBANA

DOLCE & GABBANA the one €48.50

Eau de Parfum 50ml

The One is a warm, oriental floral fragrance with a modern sensuality. A fragrance with a strong personality and a contrasting golden sweetness.

NEW

NEW

DOLCE & GABBANA the one for Men €39.50

Eau de Toilette 50ml

Dolce & Gabbana The One for Men is a concentrate of elegance and sensuality. A spicy, oriental fragrance, developed on the harmony of tobacco with refined woody notes. For the modern hedonist who never passes by unobserved.

GIORGIO ARMANI

Giorgio Armani Code for Men €44.50

Eau de Toilette 50ml

A new perspective on the Giorgio Armani man. The fragrance is elegant, timelessly sensual, understated yet heady. Armani's first masculine oriental: a fresh, spicy composition which opens on notes of lemon and bergamot, leading to a heart of olive flower. The cylindrical glass fragrance bottle is inspired by the satin lapels of an Armani tuxedo.

Buy both Armani Code for her and Armani Code for him for only €73, saving €14 off the combined onboard price

Giorgio Armani Code for Women €43.00

Eau de Toilette 50ml

The fragrance of New York captured in a vibrant, refreshing, modern fragrance.

NEW

Dior

Dior Gaucho Eye Shadow Pallet **€42.00**

A gorgeous palette of six eye shadows and applicator encased in a beautiful silver metallic case. A must have for any handbag!

NEW

Dior Lipstick La Collection **€39.00**

Exclusively designed for travellers, La Collection is a unique set that includes the five best shades of Dior lipsticks, presented in the signature Dior 'logo-mania' packaging.

Travel Retail Exclusive

NEW

CLINIQUE

Clinique All-in-one Palette **€39.50**

Everything you need for a polished, everyday look in one, sleek palette. Includes Super-powder Double Face Powder, Soft-Pressed Powder Blusher, Colour Surge Eye Shadow Quad, High Impact Mascara, two shades of Long Last Lipstick, two shades of Colour Surge Lipstick and Moisture Sheer Lipstick in a mirrored compact with applicators. Allergy tested. 100% fragrance free.

CAROLINA HERRERA
NEW YORK

NEW

Carolina Herrera Sunglasses €115.00

Fusing performance with fashion, these women's sunglasses from Carolina Herrera are the essential accessory, with a discreet CH logo engraved in metal on the side temples. The lenses are a subtle amber colour, scratch-proof and offer 100% UV protection. Flexible temples to fit all face sizes. Comes with a beautiful leather travel case and full one year guarantee.

Disney Princess Rings €10.00

A gift to delight any precious princess. Disney Princess Rings for 7 days of the week packed in eye-catching heart ring box.

Disney

NEW

jewellery

Three Pearl Bracelets with Silver Heart Drop €21.00

A set of three genuine cultured fresh water pearl bracelets in three colours, white, pink & peacock black.

pierre cardin

NEW

NEW

Pierre Cardin Earring Caddy €35.00

Pierre Cardin 6 piece earring set with 3 matching interchangeable pendants, featuring selection of rhodium plated hypoallergenic and nickel free earrings, with crystals. Beautifully presented in a luxury white wardrobe caddy.

NEW

Carlo Gioielliere Circle Pendant with Free Earrings

€21.00

Two silver plated ring designed pendant on a delicate chain. The inner circle is studded with cubic zirconia stones and rotates. Comes complete with a free pair of cubic zirconia stud earrings. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

With Free Earrings

FREE
EARRINGS

CARLO
GIOIELLIERE

Carlo Gioielliere Enamel Charm Bracelet €14.00

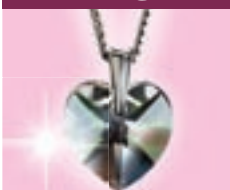
A cute silver plated bracelet featuring 4 colourful enamelled charms. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

NEW

watches

SEKSY[®]
wrist wear by
SEKONDA

FREE GIFT

Free crystal heart pendant
made with Swarovski Crystal
when you buy this
Sekonda Watch

NEW

Sekony Ladies Eclipse Watch €59.00

Made with Swarovski crystal. Green mother of pearl dial. This watch features a self-adjusting bracelet, which can be easily adjusted by simply removing one or more of the ladder clasps. Guaranteed for two years.

**Free crystal heart pendant
with every purchase**

FREE GIFT

Free silver heart pendant
when you buy this
Sekonda Watch

NEW

Sekonda Pink Watch €35.00

Sekonda ladies quartz analogue square fashion watch with pink floral patterned mirror dial and pink strap. Special offer: with every purchase of this watch receive a FREE silver heart pendant with adjustable necklace.

**Free silver heart pendant
with every purchase**

SEKONDA

Sekonda Gents Rose Gold Chronograph Watch €70.00

Sekonda gents rose gold chronograph watch with silver white sunray dial. One second chronograph and water resistant to 50 metres. This watch is complemented with a brown padded leather strap. A classic watch with a trendy, modern twist. Guaranteed for 2 years.

NEW

gifts & gadgets

Three In One Electronic Game €14.00

Three cool games in one console; Space Attack, Soccer and Car Racing. Batteries included.

Wild Animal Cushions €11.50

Great for snuggling and really comfortable. These fold up and cute, cuddly companions can also be used as a travel pillow.

NEW

World Travel Adapter €14.00

Travel easy Worldwide universal travel adapter plug for use in most countries worldwide, with built-in fuse.

Surinam 747-300 Aircraft €15.00

Air Surinam model aircraft in scale 1:200. Subject to availability.

snacks

Maltesers Bag

€3.50

175g

M&M's Peanuts

€3.50

175g

Haribo Starmix

€3.50

175g

KitKat Chunky

€1.30

Kinder Bueno

€1.50

Mars 2 Pack

€1.30

85g

Pringles

Original, Sour Cream & Onion

€1.50 each

43g

drinks & tobacco

Smirnoff Blue Vodka €15.00

Johnnie Walker
Red Label €17.00

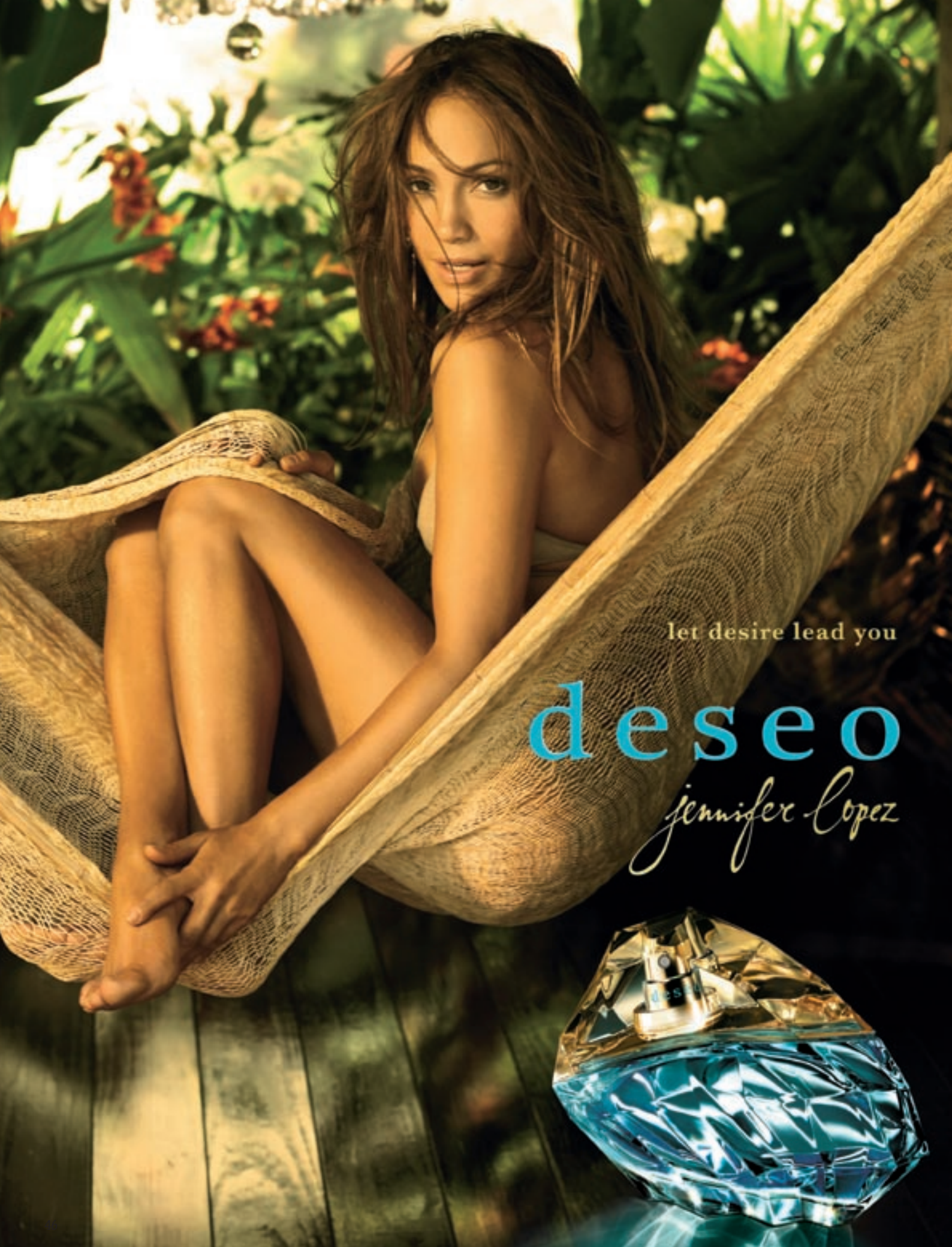
Johnnie Walker
Black Label €21.00

Marlboro Gold €21.00
200 carton

Marlboro Red €21.00
200 carton

A full-page advertisement for the 'deseo' fragrance by Jennifer Lopez. The background features a close-up of Jennifer Lopez with long, wavy brown hair, wearing a light-colored strapless top. She is sitting in a light-colored, textured hammock, looking back over her shoulder at the camera with a soft smile. The setting is outdoors, with lush green foliage and white flowers in the background. The lighting is warm and golden, suggesting late afternoon or early morning. In the bottom right corner, there is a clear, faceted glass bottle of the 'deseo' fragrance, which has a blue-tinted liquid and a silver-toned cap. The bottle is partially in shadow, contrasting with the bright background.

let desire lead you

deseo

jennifer Lopez

The	easy	way	to	pay
				

Easily withdraw money and make payments in Suriname?

Your foreign ATM and credit card is now accepted by the more than 35 ATMs and more than 400 POS machines of DSB Bank!!

- Easily withdraw your money and make payments 24 hours a day, 7 days a week
- Safe, you always have the right amount of money in your pocket
- And inexpensive!!

You recognize our ATM and POS machines by our logo

Your bank, and more...

DSB Bank, Hendrick Arronstraat 26 - 30, P.O. Box 1806, Paramaribo, Suriname, Phone: + 597 47 11 00, Fax: +597 -41 17 50, Swift: SURBSRPA, www.dsbbank.sr, info@dsbbank.sr,

SURINAME

An exciting part of the Amazon

De indrukwekkende schoonheid van het land, de veelzijdige mogelijkheden, de ongerepte natuur, de stroomversnellingen en watervallen in de binnenlanden, de reuze schildpadden die jaarlijks hun eieren leggen en de innemende bewoners. Het is slechts een greep uit de vele items die in deze kleurrijke film aan bod komen.

Verkooppunten in Paramaribo

ICANA
Mr. Riebergden 1
Telefoon 475002

Tourist Photoshop
Kerkplein 8
Telefoon 430401

www.artshots.nl

De SLM Infolijn 433111 / 494185

Dagelijks voor actuele vluchtinformatie
SMS AMS naar 08783111 op woensdag,
vrijdag en zondag voor informatie van
de SLM vluchten uit en naar Amsterdam

In Suriname call 433111 / 494185 for daily
updates of flight information
TEXT AMS to 8783111 on wednesday,
friday and sunday for information of the
flights to and from Amsterdam

Column

ik nog uren voor m'n pc en staar naar een leeg microsoft word document. Ik weet 't: witte vlakken inspireren niet. Want niets, maar dan ook niets is goed genoeg voor het majestueuze meesterwerk dat ik op het punt sta te creëren. Gedachten, ideeën en visioenen genoeg, maar het verhaal! Waar blijft het verhaal? Ik voel me steeds ongemakkelijker. Misschien eindig ik als een bloeddorstig en gefrustreerd monster, net zoals Jack Nicholson in "The Shining" van Stanley Kubrick.

Ik was intussen jaloers geworden op Appie Baantjer, de succesvolle schrijver van politieromans, die nu al met z'n 70e boek bezig is. "Alles heeft een verhaal", had Baantjer laatst nog es gezegd. Daar heb ik lang over nagedacht. Ik besloot wat vaker naar verjaardagsfeestjes te gaan. Je weet 't maar nooit. Daar kwam ik ook mijn oude vriend Bob tegen. "En Bob, hoe gaat het nu met het geloof?" vroeg ik hem, want ik had gehoord dat Bob nu een trouw bezoeker was geworden van de kerk. Mijn opmerking was goed bedoeld en eruit voordat ik het wist. Maar Bob was 'not amused'. De rest van de avond hebben we het gehad over auto's.

Toen dook plotseling dat onnozele artikelje op in de Miami Herald, een krant die je doorgaans alleen raadpleegt in het orkaanseizoen. "Handtas als Wapen", heette het verhaal. Op het parkeerdak van een chic winkelcentrum was een witte BMW komen aanscheuren om het laatste parkeervak in te pikken vlak voor een behoedzaam inparkerende dame. Het slachtoffer had wel wat op te merken over dit onbeschofte gedrag, maar voordat ze haar mond opendeed, stapte een vrouw uit de BMW die op haar begon in te slaan met een oranje 'Hermes Birkin' tas. Nu is zo'n Hermes Birkin tas niet zomaar een handtasje. Ze kosten om en nabij \$ 7500, soms van krokodillenleer, soms met diamanten afgezet. De tas is genoemd naar actrice Jane Birkin, die

de wereld in 1975 opschrikte met het hijgerige "Je t'aime, moi non plus". Alleen rijke dames sjouwen rond met een 'Hermes Birkin' tas: Victoria Beckham, Kate Moss, Naomi Campbell, Mariah Carey en Jane Birkin zelf natuurlijk. Toevallig allemaal vrouwen die niet op hun mondje zijn gevallen. Maar, zo vertelt de Miami Herald, de vrouw met de witte BMW sprak met een Russisch accent. Ze was gekleed in een zwarte jurk, droeg een zwarte sjaal en een zonnebril met donkere glazen....

Wat een verhaal! Een Russisch accent! Het is de rode draad die ik zocht. Next stop Miami! Daar kan ik de kosmopolitische allure vinden die ik zoek. James Bond is zo dichtbij. Onze SLM zelf vliegt vanaf 25 augustus comfortabel naar Miami International Airport, met een tussenlanding op Aruba. Ik nam me voor om maandag maar meteen te boeken.

Maar toen belandde ik dus op het terras van 't Vat. M'n ogen werden geopend. Een mooi verhaal is dichterbij dan je beseft. De echte emoties liggen zomaar voor het grijpen. Surinaamse schrijvers hebben dat al lang ontdekt. Hun verhalen gaan dus meestal over Suriname of over Surinamers in diaspora. Dat lijkt misschien wat saai, maar in het realisme ontwikkelt zich de ware meester.

Schrijversblok

Zondagmorgen half elf. Capuccino bij 't Vat. Dat genoegen gun ik mezelf graag. Nog bijna niemand te zien. Op de hoek verschijnt een jongen met een geldtas om z'n schouder. Twee meter achter hem loopt een jonge vrouw. Uitdagend gekleed. Beetje verwilderd. "Die komen niet uit de kerk", denk ik bij mezelf. Ik ga rechtop zitten. "Dit is een verhaal!" Mijn gedachten gaan even naar de filosofische roman van Paulo Coelho "Onze minutos", over dat Braziliaanse meisje dat helemaal in Zwitserland in de prostitutie belandt. Toch ontdekt ze daar wat liefde is. In Zwitserland nota bene! Waarom kan dat niet in Paramaribo?

Dagenlang al worstel ik met een schrijversblok. Het ergste wat er is. Niet alleen voor mezelf, ook m'n vrouw en kinderen lijden eronder. 's Avonds als iedereen naar bed is hang

Henk Hendriks (1946) is correspondent en regiovertegenwoordiger voor Radio Nederland Wereldomroep in Suriname. Deed hier in 1969 gedurende een half jaar onderzoek voor zijn studie sociologie. Bekleedde in de jaren '70 en '80 beleidsfuncties in het kader van de vestiging van Surinamers in Nederland.

Henk Hendriks (1946) is correspondent and regional representative in Suriname for Radio Netherlands World Service (RNW). Did a half year of research in 1969 for his sociology study. Held in the seventies and eighties, management functions within the scope of the establishment of Surinamers in the Netherlands.

Writer's block

Sunday morning half past ten. I am having a Cappuccino at 't Vat. This is a delight I allow myself with pleasure. There is almost nobody to be seen. Around the corner a boy with a money-bag around his shoulder appears. Two meters behind him a young woman walks. Provocatively dressed and a bit disheveled. "They certainly don't come out of the church", I think by myself. I suddenly go sit upright. "This is a story!" For a moment my thoughts wander to the philosophical novel of Paulo Coelho "Onze minutos" (eleven minutes), about the Brazilian girl that ended up in prostitution all the way in Switzerland. And yet she discovers there what love is. In Switzerland of all places! Why not in Paramaribo?

For days on end I am fighting a writer's block. That is the worst there is. Not only for myself, but my wife and children suffer from it as well. At night when everybody has gone to sleep I am still sitting hours in front of my pc and stare at an empty Microsoft Word document. I know it, white surfaces do not inspire. Because nothing, and then absolutely nothing is good enough for the majestic masterpiece I am about to create. Thoughts, ideas and visions enough, but the story! Where is the story? I feel more and more ill at ease. Maybe I will end up like a bloodthirsty and frustrated monster, just like Jack Nicholson in "The Shining" from Stanley Kubrick.

Meanwhile I became jealous of Appie Baantjer, the successful writer of crime novels and already busy with his 70th book. "Everything has a story", Baantjer had said a while ago. I thought long and hard about that. I decided to go more often to birthday parties. You never know. That is where I met my old friend Bob. "And how is it going with the faith Bob?" I asked him because I had heard that he had become a loyal churchgoer. My remark was well-meant and I flapped it out before I knew it. But Bob was not amused. For the rest of the evening we talked about cars.

And then suddenly that stupid little article in the Miami Herald, a newspaper you usually consult only in the hurricane season, popped up. "Handbag as weapon" the story was called. On the roof parking of a stylish shopping center a white Beemer came tearing by to occupy the last parking spot just in front of a cautiously parking lady. The victim had a few remarks to say about this insolent behavior, but before she had a chance to open her mouth, a woman got out of the BMW and started hammering her with an orange 'Hermes Birkin' bag. Now, a Hermes Birkin handbag is not just a handbag. They cost around and about \$ 7.500, are sometimes made from crocodile leather, and sometimes trimmed with diamonds. The bag is called after actress Jane Birkin, which startled the world in 1975 with the panting "Je t'aime, moi non plus". Only rich ladies carry a 'Hermes Birkin' bag: Victoria Beckham, Kate Moss, Naomi Campbell, Mariah Carey and Jane Birkin herself of course. Coincidentally all women that have a way with words. But, the Miami Herald reports, the woman with the white Beemer spoke with a Russian accent. She was dressed in a black dress, wore a black scarf and a pair of dark sunglasses... What a story! A Russian accent! That is the leitmotiv I was looking for. Next stop Miami! I can find the cosmopolitan air I am looking for. James Bond is so close by. Our own SLM flies from August 25th on, comfortably to Miami International Airport, with a stop over in Aruba. I resolved to book a flight right away on Monday.

But then I ended up at the terrace of 't Vat. My eyes were opened. A nice story is closer than you realize. The real emotions are for grabs just like that. Suriname writers have discovered this a long time ago. Their stories consequently are mostly about Surinamers or about Surinamers in the Diaspora. This seems maybe a bit boring but in realism the true master develops.

geldnaarhuis.nl

Een extraatje voor uw familie overmaken?

De studie van uw nicht bekostigen?

De reparaties aan uw huis betalen?

Investeren in het familiebedrijf?

Geld overboeken?

Betaal niet teveel!

www.geldnaarhuis.nl

De onafhankelijke

vergelijkingssite.

In 3 seconden resultaat.

Een initiatief van IntEnt,
met steun van de Europese Unie
en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, NL

Surinaamse schrijvers en dichters

Robby Parabirsing

Trefossa

Henri "Henny" Frans de Ziel (Trefossa) werd op 15 januari 1916 geboren. Na in 1934 zijn mulo-diploma aan de Graaf von Zinzendorfschool te hebben behaald, slaagde hij in 1936 voor zijn onderwijzersakte. In 1953 vertrok hij naar Nederland voor zijn studie voor bibliothecaris. Van 1956 – 1958 was hij directeur- bibliothecaris van het CCS (het Cultureel Centrum Suriname) te Paramaribo. Daarna diende hij als leerkracht aan de C.R. Froweinschool.

Henny de Ziel kon zijn cultuuridealen goed uiten als redactielid van de literaire tijdschriften Tongoni en Soela. In 1965 behaalde hij zijn L.O.-akte Nederlands met de scriptie: "Van Negerengels tot Sranantongo". In 1966 ging hij opnieuw naar Nederland voor verdere studie, maar terug in Suriname moest hij om gezondheidsredenen na een jaar weer terug naar Nederland. Op 03 februari 1975 overleed hij in Haarlem en hij maakte

helaas de onafhankelijkheid van Suriname niet mee. Hij was een groot voorstander van onze zelfstandigheid hetgeen hij uitdrukte in een nieuw woord in het Sranan, namelijk Srefidensi.

Trefossa is de Surinaamse cultuurgeschiedenis ingegaan als de grote verheffer van het Sranantongo, hierin geïnspireerd door Julius (Papa) Koenders. Trefossa's gedichten, gebundeld in 1957 in de bundel Trotji (voorzang, aanhef) behoren wellicht tot de perfectste uitingen van poëzie in het Sranantongo, een taal die tot dan in de verdomhoek

Henri "Henny" Frans de Ziel (Trefossa) was born on January 15, 1916. After having obtained in 1934 his MULO (the highest secondary education in Suriname at the time ed.) at the Graaf von Zinzendorf School, he obtained his teacher's license in 1936. In 1953 he left for Holland to study for librarian. From 1956 to 1958 he was director-librarian of the CCS (the Cultural Center Suriname) in Paramaribo.

Henny de Ziel was able to express his cultural ideals well as editor of the literary magazines Tongoni and Soela. In 1965 he obtained his certificate Dutch elementary education with the thesis "From Negro-English to Sranantongo", the Surinamese language. In 1966 he left again for Holland to continue his studies, but once back in Suriname he had to return to Holland due to illness. On February 3rd, 1975 he passed

away in Haarlem and was unable unfortunately to witness Suriname's independence. He was all for Suriname's self-reliance and expressed it in a new word in Sranan, namely 'Srefidensi'.

Trefossa stepped into Suriname's cultural history as the great exalter of the Sranantongo, thereby inspired by Julius (Papa) Koenders. Trefossa's poems, compiled in 1957 in the collection Trotji (introductory hymn) probably belong to the most perfect poetic expressions in Sranantongo, a language that found itself in the shit corner until then and was disparagingly called 'taki-taki' (talk-talk) or also "negro-English".

With Trotji Henny de Ziel was able to command respect from influential man of letters and

zat en denigrerend "taki-taki" of ook "negerengels" werd genoemd.

Met Trotji wist Henny de Ziel tot bij gezaghebbende Nederlandse literatoren en taalkundigen (zoals Jan Voorhoeve) respect af te dwingen, hoewel zijn poëzie geen massaproduct is dat door een breed publiek begrepen wordt.

De bekendste bijdrage van Trefossa aan de vorming van de Surinaamse identiteit is zijn herschrijving van het tweede couplet van ons volkslied in het Sranantongo. Vooral na 1980 is dit tweede couplet tot de dag van vandaag voor vele landgenoten een krachtige inspiratie voor eensgezindheid en om op te staan en strijd te leveren. Dit is misschien zijn grootste verdienste geweest, of zoals professor Jan Voorhoeve het uitdrukte op de begrafenis van Trefossa: "Zijn lezers heeft hij vrijgemaakt".

Bron : Een geschiedenis van de Surinaamse literatuur. Samengesteld door Michiel van Kempen

philologists (like Jan Voorhoeve), although his poetry is not a mass product understood by a broad public.

The best-known contribution of Trefossa to the creation of the Surinamese identity is his rewriting of the second verse of our national anthem in Sranan tongo. Especially after 1980, this second verse is until today a powerful inspiration of solidarity for many compatriots to stand up and fight. This has probably been his greatest merit or as professor Jan Verhoeve expressed it at Trefossa's funeral: "He liberated his readers".

Source: 'Geschiedenis van de Surinaamse literatuur (History of the Surinamese literature) - compiled by Michiel van Kempen

Surinamese writers and poets

Robby Parabirsing

Shrinivási

Shrinivási (pseudoniem voor Martinus Haridat Lutchman, geboren 12 december 1926) is een van de bekendste dichters van Suriname. In 1951 verhuisde hij als onderwijzer naar Curacao en begin jaren zestig verbleef hij in Nederland. Na 1966 keerde hij terug naar Suriname, maar hij bleef veel reizen.

In 1963 verscheen zijn eerste gedichtenbundel *Anjali*, als voorbode van een reeks bundels met poëzie van uitzonderlijke kwaliteit, zoals *Pratikshā* (1968), *Dilākār* (teken van het hart) (1970), *Om de zon* (1972), *Oog in oog* (frente a frente) (1974) en *Sangam* (ontmoeting) (1991).

In de jaren zestig was Shrinivási (Sri=edele, Sriram= Suriname, nivasi=bewoner: edele bewoner van Suriname) redactie lid van de literaire bladen *Soela* en *Moetete*. Van 1967 wijdde hij zich geheel aan het schrijven. Bekend van Shrinivási, is zijn bloemlezing uit de Surinaamse poëzie "Wortoe de tan abra". In 1974 ontving Shrinivási voor zijn hele oeuvre de Gouverneur Currie-prijs en in 1989 werd hij benoemd tot Officier in de Ere-orde

van de Palm en kreeg hij de literatuurprijs van Suriname over de jaren 1989 – 1991.

Shrinivási poëzie kent nationalistische sentimenten ("Dit land heb ik gekozen") en de eenwording van de Surinaamse bevolkingsgroepen ("Ik zou jullie willen beminnen...") is een van zijn belangrijkste thema's evenals verzoening.

Shrinivási, kleinkind van contractanten en katholiek opgevoed, schrijft overwegend in het Nederlands, maar ook in het officiële Hindi, het Sarnami-Hindi, het Sranan Tongo en ook wel in het Engels en Papiamentu. De waardering voor de werken van Shrinivási is altijd zeer groot geweest. Verschillende van zijn bundels zijn herdrukt en hij is gaandeweg erin geslaagd een breed Surinaams publiek voor zich te winnen. Vooral in de jaren zestig was hij de enige hindostaanse dichter, die temidden van creoolse dichters voor een geheel creools publiek poëzie in het Hindi of het Sarnami bracht.

Ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag huldigde de schrijversgroep '77 Shrinivási

Shrinivasi (pseudonym for Martinus Haridat Lutchman, born December 12, 1926) is one of the best-known Surinamese poets. In 1951 he leaves for Curaçao to teach and in the first years of the sixties lived in The Netherlands. After 1966 he returned to Suriname, but kept on traveling a lot.

In 1963 his first poetry collection, *Anjali*, was published as a harbinger of a series of poetry collections of outstanding quality, like *Pratikshā* (1968), *Dilākār* (sign of the heart) (1970), *Om de zon* (For the sun) (1972), "Oog in oog" (Eye to eye) (1974), and *Sangam* (encounter) (1991). In the sixties Shrinivási (Sri=noble, Sriram=Suriname, Nivasi=inhabitant: Noble inhabitant of Suriname) was member of the editorial team of the literary magazines "Soela" and "Moetete". From 1967 on he devoted himself entirely to writing. Shrinivasi is known for his anthology from the Surinamese poem "Wortoe

de tan abra" (Words that live on).

In 1974 Shrinivasi receives the Governor Currie Prize for his entire work and in 1989 he was nominated as Companion in the Honor Order of the Golden Palm and he received the Suriname Literature Prize for the years 1989 to 1991.

Shrinivási's poetry is imbued with nationalistic sentiments ("Dit land heb ik gekozen" - This country I have chosen) and the unification of the Surinamese population groups ("Ik zou jullie willen beminnen..." - I would like to hold you dear) is one of the most imported themes as well as reconciliation.

Shrinivasi, grandchild of contract laborers and raised a catholic, writes predominantly in Dutch

si in *Tori Oso*, in het bijzijn van een publiek afkomstig uit alle lagen van de bevolking. Daaruit bleek duidelijk dat Shrinivási uitgegroeid is tot, een alom geëerde en gerespecteerde persoonlijkheid.

Bron : Een geschiedenis van de Surinaamse literatuur. samengesteld door Michiel van Kempen

SURINAME

*Dit land
heb ik gekozen
hier geplant
in het getij
van de dagen en nachten
mijn leven
bij de schrokke zee
die het strand
van mijn hart
aanvreet en
stukslaat
op gezette tijden
maar in een
vergeefsgebaar
legt tussen de wortels
van wanhoop
kust voor de latere
geslachten*

SURINAME

*This land
i have chosen
planted here
in the tides
of days and nights
my life
near the gluttonous sea
which gnaws
and breaks
on set times
the seaside of my heart
but in a gesture
of forgiveness
lays between in the
roots of despair
coast
for generations to come*

but also in official Hindi, Sarnami (Surinamese)-Hindi, Sranan tongo (Suriname language) and in English and Papiamentu (the language of the Antilles) as well.

Shrinivási's work has always been held in high esteem. Several of his collections have been reprinted and he was able to gradually win over a broad Surinamese public. Especially in the sixties he was the only Hindustani poet who amidst Creole poets brought poetry in Hindi or Sarnami for an exclusive Creole public. On the occasion of his 80th birthday the writers group '77 paid tribute to Shrinivási in *Tori Oso* in the presence of a public originating from all levels of the population. That gave clearly evidence of Shrinivási's blossoming into an honored and respected personality everywhere.

Source: "Een geschiedenis van de Surinaamse literatuur" - A history of the Surinamese literature, compiled by Michiel van Kempen.

Cynthia McLeod

Geestesmoeder van de Surinaamse historische roman

Bij mijn ontmoeting met Suriname's meest gevierde schrijver van het moment, krijg ik een warm gevoel van binnen. Haar lach stelt me gerust en in een ongedwongen sfeer begint ons gesprek over haar als persoon en de bijdrage die ze als schrijfster heeft geleverd aan de literaire ontwikkeling in Suriname.

Cynthia McLeod – Ferrier werd in 1936 geboren in Paramaribo. Ze is een dochter van dr. J.H. Ferrier, Suriname's laatste gouverneur en eerste president. Cynthia studeerde in Nederland voor lerares kinderverzorging en opvoeding. Haar man ontmoette ze eveneens in Nederland en in 1962 vertrok het echtpaar naar Suriname. Ze behaalde hier de akte MO Nederlands en van 1969 tot 1978 was ze lerares Nederlands aan het mr. dr. J.C. de Miranda Lyceum in Paramaribo. Cynthia was één van de eerste docenten Nederlands in Suriname, die zelf Surinaamse was. Deze docenten gaven een Surinaamse draai aan het vak Nederlands op de middelbare school. Cynthia vertelde graag, de leerlingen uit haar klas waren erg geïnteresseerd en als de bel ging voor de pauze riepen ze “Juffrouw, vertel ons meer, vertel ons meer!” “Mijn studenten hebben mij echt gestimuleerd om te gaan schrijven.” Maar ze begon pas met schrijven toen ze in het buitenland ging wonen.

Haar echtgenoot, drs. D.A. McLeod, werd in 1978 benoemd tot ambassadeur van Suriname in Venezuela; daarna volgden België en later de Verenigde Staten. De eerste historische roman verscheen in 1987 en haar laatste boek werd in 2005 uitgebracht. De aandacht die McLeod besteedt aan details maken van de romans een meeslepend en helder historisch cultuurportret waarin saamhorigheid een grote rol speelt. Cynthia had als kind al altijd veel interesse in de geschiedenis van Suriname. “Ik kom uit een intellectueel gezin. Mijn vader en grootvader hebben altijd al veel verteld. Ik wilde altijd weten hoe het vroeger was en ben eigenlijk mijn leven lang bezig geweest met de geschiedenis van Suriname. Ik heb heel veel gelezen en alle grote historische werken over het land bestudeerd. Wanneer je intensief

bezig bent, komen er vragen in je op waar je het op antwoord gaat zoeken. Heel vaak kon ik het antwoord hier niet vinden, maar toen mijn man ambassadeur werd en we in België gingen wonen, was ik in de gelegenheid om heel veel in het Rijksarchief in Den Haag en andere archieven te gaan zoeken”, vertelt ze.

In Venezuela had ze een zeer hectisch leven. Ze werd onder meer lid van de ‘Venezuelan American Association for University Women’ en was in dat kader voorzitter van een internationale literatuur studiegroep. De omstandigheid dat haar echtgenoot lange tijd Suriname's ambassadeur was bij de Europese Unie, met standplaats Brussel, stelde haar in de gelegenheid om

veel en intensief onderzoek te doen in Nederlandse archieven waar alle stukken over de Surinaamse geschiedschrijving te vinden zijn. In de eerste periode in België had zij ook veel contacten met Surinaamse studenten en de universitaire wereld.

De Universiteit van Antwerpen gaf jaarlijks een literair tijdschrift uit en in 1983 was het thema “Het Caraïbisch gebied”. Op verzoek van de redactie schreef ze een artikel over de taalsituatie in Suriname. “Toen ik het artikel af had en de docente het stuk kwam ophalen zei ze ‘Jij vertelt zo veel over de geschiedenis van je land en je weet zo veel, waarom schrijf je niet een leuke roman?’ Toen besloot ik om maar werkelijk te gaan schrijven en dat boek is *Vaarwel Merodia* geworden”.

In 1984 ging het gezin McLeod naar Washington en het manuscript van *Vaarwel Merodia* was intussen af. In Washington ontmoette ze een jong Joods echtpaar. De jonge Israëliëse miste haar land Israël heel erg en had zware heimwee, waardoor het koppel veel tijd doorbracht bij de McLeods. Cynthia vertelde over de Joden in Suriname en haar gasten waren erg verbaasd toen ze hoorden dat de Joden in Suriname zo'n geïntegreerde groep zijn geworden. ‘Because Jews don't do that’ was het commentaar, maar Cynthia vertelde hen lachend dat men bij ons gekscherend wel eens zegt. Als je lang genoeg aan de stamboom van een Surinamer schudt, valt er vast wel een Jood uit.

Volgens haar waren de Joden de eerste groep kolonisten die Suriname tot hun Vaderland wilden maken. “Ik besloot er een boek over te schrijven en dat boek werd *Hoe duur was de suiker?* dat in 1987 uitkwam”.

Deze prachtige historische roman is een bestseller geworden, niet alleen in Suriname, maar ook in Nederland waar meer dan 50.000 exemplaren over de toonbank zijn gegaan.

Een logische verklaring hiervoor is omdat het door een Surinamer is geschreven en Surinamers voor het eerst op een prettige manier over de geschiedenis van hun eigen land konden lezen.

Ondanks het feit dat de McLeods jarenlang in een hoge functie in het buitenland hebben vertoefd, is Cynthia ‘down to earth’ gebleven.

“Je bent en blijft Surinamer. Ik ben trots op Suriname en dat wil ik dan ook zo goed mogelijk uitdragen. Ook ben ik trots op de wijze waarop de Surinaamse bevolking met elkaar omgaat. In Nederland tolereert men de ander. In Suriname tolereren we niet. Nee, wij accepteren de ander en we respecteren zijn cultuur. Ik ben bijzonder trots op de Surinaamse vrouw. De vrouwen zouden het zeker veel beter doen in de politiek. We zijn allemaal nakomelingen van mensen uit de slaventijd en contractarbeiders. Die periode was vreselijk moeilijk en het was dus ‘survival of the fittest’. De sterksten hebben het overleefd. Wel, die sterksten zijn wij. Wij Surinamers zijn zelfbewuste mensen,

Spiritual mother of the Surinamese historical novel

When I meet Suriname's most celebrated writer of the moment I get a warm feeling inside. Her laugh reassures me and in a relaxed atmosphere we start our conversation about herself as a person and her contribution as a writer to the literary development in Suriname.

Cynthia Mc Leod-Ferrier was born in 1936 in Paramaribo. She is a daughter from Dr. J.H. Ferrier, Suriname's last governor and first president. Cynthia studied in The Netherlands for teacher in child care and education. She met her husband in Holland as well and in 1962 the couple returned to Suriname. She obtained her secondary teacher certificate English and from 1969 to 1978 she was teacher Dutch at the Dr. J.C. de Miranda High School. Cynthia was one of the first Surinamese teachers of Dutch in Suriname. Those teachers gave a Surinamese twist to the Dutch course in high school. Cynthia loved to tell stories and the students in her class were very much interested. When the bell rang for the break they yelled "Teacher, tell us more, tell us more"!

"My students really encouraged me to start writing". But she began writing only when she moved to a foreign country.

Her husband, D.A. Mc Leod MA, was appointed Suriname's ambassador to Venezuela; followed by Belgium and later the United States.

The first historical novel was published in 1987 and her last book in 2005. The attention that Mc Leod pays to detail makes the novels a compelling and clear historical culture portrait where solidarity plays an important part.

As a child Cynthia had always had much interest in the history of Suriname. "I came from an intellectual family. My father and grandfather had always told many stories. Forever I wanted to know how it was in days of yore and have in fact been busy my whole life with Suriname's history. I have read a lot and studied all great historical works about the country. When you are intensely occupied, questions occur for which you want answers. Very often I could not find the answers here, but when my husband became ambassador and we went to live in Belgium I had the opportunity to delve extensively into the state archives in The Hague and other archives", she recounts.

In Venezuela she led a very hectic life. She became among other things a member of the Venezuelan American Association for University Women and was, within that scope, chairman of an international literature study group. The circumstances of her husband's long term tenure as Suriname's ambassador to the European Union stationed

in Brussels enabled her to do plenty of and intensive research in the Dutch archives where all documents about Suriname's historical writings are to be found. During her first stay in Belgium she had numerous contacts with Surinamese students and the university world. The University of Antwerp published yearly a literary journal and in 1983 the theme was "The Caribbean territory". At the editor's request she wrote an article about the language situation in Suriname. "When I had finished the article and the professor came to pick up the piece she said 'you tell so many stories about the history of your country and you know so much, why do you not write a nice novel'? I decided then and there to really start writing and that book became *Goodbye Merodia*".

In 1984 the Mc Leod family moved to Washington and the manuscript of '*Goodbye Merodia*' had been finished in the meantime. In Washington she met a young Jewish couple. The young Israeli girl missed her country very much and was really homesick. As a result the couple spent a lot of time with the Mc Leods. Cynthia told stories about Jews in Suriname and her guests were astonished to hear that Jews in Suriname had become such an integrated group. 'Because Jews don't do that' was the comment, but Cynthia told them laughingly that in her country one says sometimes If you shake the genealogical tree of a Surinamer long enough, a Jew will certainly fall out.

According to her the Jews were the first group of settlers that wanted to make Suriname their fatherland. "I decided to write a book about it and that book became *How expensive was the sugar?* and was published in 1987".

This magnificent historical novel became a best-seller, not only in Suriname, but in Holland as well when more than 50,000 copies were sold.

A logical explanation is that it is written by a Surinamer and that for the first time Surinamers were able to read in a pleasant way about the history of their own country.

In spite of the fact that the Mc Leods held high positions abroad, Cynthia has remained down to earth.

"You are and remain a Surinamer. I am proud of Suriname and want to propagate that as well as possible. I am proud as well of the way the Surinamese population associates with each other. In Holland one tolerates the others. In Suriname we do not tolerate. No, we accept each other and respect each other's culture. I am particularly proud of the Surinamese woman. I am sure they would do it much better in politics. We are all descendants from people from the slavery era and contractors. Those were very difficult times so it was survival of the fittest. The strongest survived.

Well, we are those strongest. We Surinamese are very self-conscious people, we are not bitter and precisely because we are so strong we have control over making something good and beautiful of our life and this country", she says resolutely.

In the nineties tourists started to come back and Cynthia Mc Leod was often asked to accompany people as a guide on tours to old plantations.

Excursions on the Commewijne- or Suriname River where the history of the plantations is narrated while sailing. At the time I received a lot of compliments for my storytelling, but actually I wanted to do this especially with the Surinamese youngsters in order to teach them the history of their country, the knowledge about flora and fauna in a pleasant manner. My dearest wish was to own a boat to be able to do this.

Because a Dutch publisher discovered her books and published them, she became known in Holland as well. She became much in demand for numerous lectures and got enough money that way to buy her own boat. In 1999 the Merodia Foundation was established, aimed at creating possibilities for young Surinamese to learn about and experience their country in a pleasant manner. The organization has grown tremendously in the meantime; more than 3,000 students yearly go on a free educative trip on the '*Sweet Merodia*' as the boat is called.

Cynthia can count on the help of a team of fantastic girl friends that, together with her, devote themselves to being manager, hostesses and guides. In order to generate revenues, so the trips for schools can be made free of charge, the Sweet Merodia organizes historical plantation tours for tourists.

Marcia Barnes, the American ambassador accredited to Suriname in 2005, thought that what Cynthia did with the youngsters and the history of the land was very valuable and was of the opinion that all of it should be recorded. The specific exchange of ideas on the subject resulted in the production of a docudrama, a dramatized documentary. The Alcoa foundation was willing to finance it. Cynthia herself invited third year students from the advanced elementary school Hendrikschool to actively participate in the project, titled: "A historical journey with Cynthia Mc Leod".

The production depicts Suriname's cultural history, narrated by Cynthia, played by the students and recorded on a DVD with a half hour playing time.

Yet again Mc Leod manages, but then in a completely different way, to let education, tourism and the community as a whole, profit from her knowledge of the literary and cultural history of Suriname.

we zijn niet verbitterd en juist omdat we zo sterk zijn, hebben we het zelf in de hand om iets goeds en moois van ons leven én van dit land te maken”, zegt ze gedecideerd.

In de jaren '90 begonnen de toeristen terug te komen en Cynthia Mc Leod werd vaak gevraagd om als tour guide de mensen te begeleiden op tours naar oude plantages.

Tochten over de Commewijne- en/of Surinamerivier, waarbij tijdens het varen over de geschiedenis van de plantages verteld wordt. “Ik kreeg destijds veel complimenten over mijn vertellingen, maar ik wilde dit eigenlijk vooral met Surinaamse jongeren doen om zo de jeugd op een plezierige manier de geschiedenis van hun land, de geografie, kennis over flora en fauna bij te brengen. Mijn liefste wens was om een boot te bezitten, waarmee ik dat zou kunnen doen”.

Doordat een Nederlandse uitgever haar boeken ontdekte en ging uitgeven, kreeg ze ook in Holland bekendheid. Ze werd gevraagd voor talloze lezingen en kreeg zo het geld bij elkaar om een eigen boot aan te schaffen. In 1999 is de Stichting Merodia opgericht met als doel mogelijkheden te creëren om Suri-

naamse jongeren op een prettige manier hun land te leren kennen en te ervaren. De organisatie is ondertussen heel groot geworden; jaarlijks gaan ruim 3000 leerlingen gratis mee op een educatieve tocht met de ‘Sweet Merodia’ zoals de naam van de boot luidt.

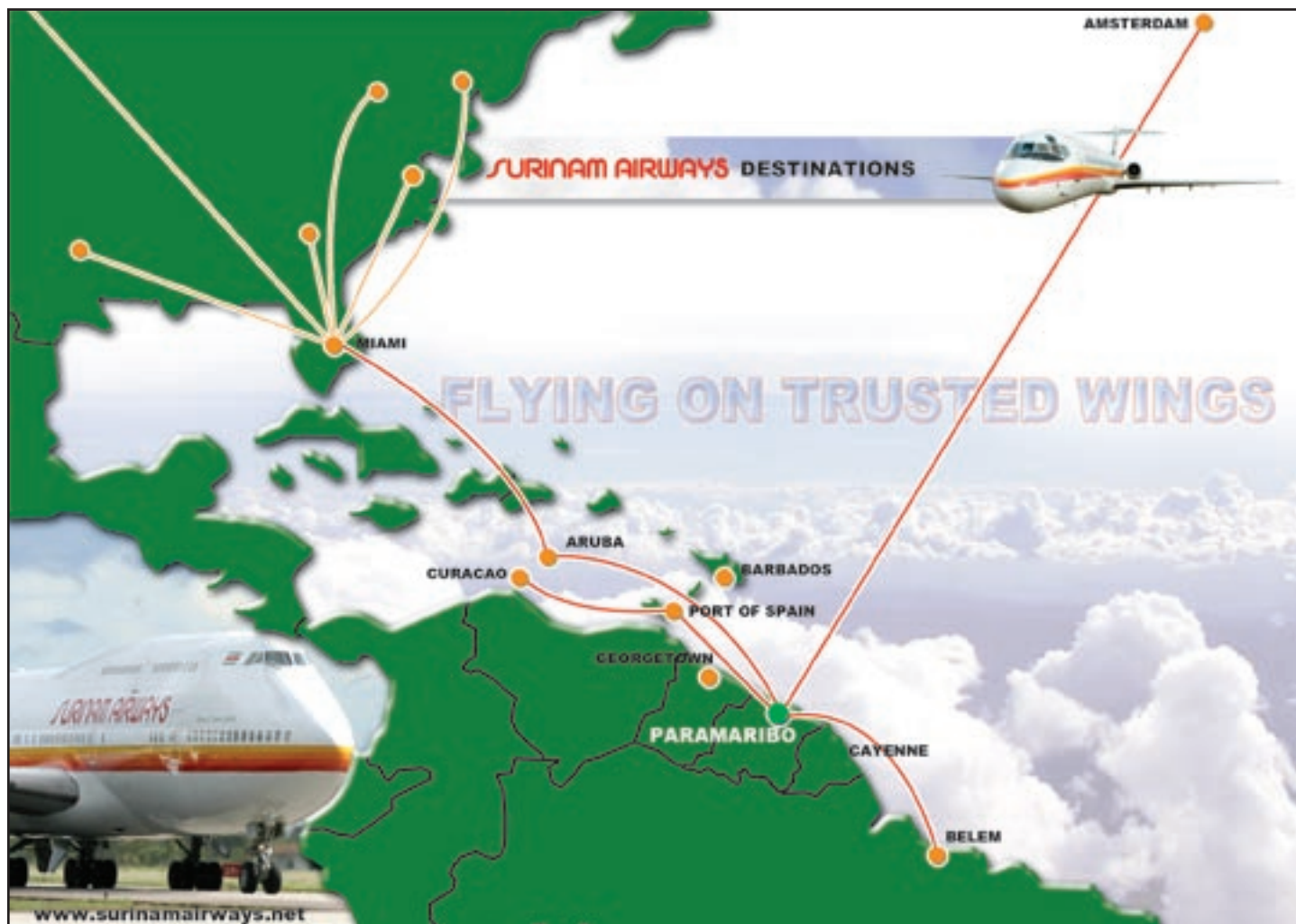
Cynthia heeft hierbij de hulp van een team fantastische vriendinnen, die zich samen met haar volledig inzetten als manager, gastvrouwen en gidsen. Om inkomsten te genereren zodat de tochten voor scholen gratis kunnen worden uitgevoerd, organiseert de Sweet Merodia Historische Plantagetochten voor toeristen.

De Amerikaanse ambassadeur die in 2005 in Suriname was geaccrediteerd, Marcia Barnes, vond wat Cynthia Mc Leod deed met jeugd en de geschiedenis van het land heel waardevol en was van mening dat dit alles vastgelegd moest worden. De gerichte gedachtewisseling die daarover op gang werd gebracht resulteerde in het produceren van een docudrama, een gedramatiseerde documentaire. De Alcoa Foundation werd bereid gevonden om dit te financieren. Cynthia zelf nodigde een derde klas van de Hendrikschool

uit om actief in het project te participeren dat als titel kreeg: ‘A Historical Journey with Cynthia Mc Leod’.

De productie brengt de cultuurgeschiedenis van Suriname in beeld, verteld door Cynthia en gespeeld door de leerlingen en vastgelegd op een DVD met een speelduur van anderhalf uur.

En opnieuw weet Mc Leod, maar nu wel op een heel andere manier, haar kennis van de literaire en cultuurgeschiedenis van Suriname ten goede te laten komen aan het onderwijs, het toerisme en de samenleving als geheel.

Hotels with excellent service

Residence Inn Paramaribo
Anton Dragten weg 7
Tel: (597) 472387
Fax: (597) 424811
resinpbo@sr.net
resinpbo@cq-link.sr

Residence Inn Nickerie
R. P. Bharrosstraat 84
Tel: (597) 0210950
Fax: (597) 0210954
resinnic@sr.net
www.resinn.com

Treasure your time
as your bank treasures you.
INTERNETBANKING:
24 hours a day.

HAKRINBANK N.V.

Get comfortable with your bank:
internetbanking@hakrinbank.com Website: www.hakrinbank.com

Hugo Pos

Hugo Pos had een sterke verbondenheid met het land waarin hij werd geboren. Nadat hij in de buitenland was afgestudeerd en een tijd gewerkt had, keerde hij terug naar Suriname. Hij gaf zijn krachten als onder andere als rechter, procureur-generaal en voorzitter van het toneelgenootschap Thalia. In 1969 begon Pos voor Het Parool kritieken over Surinaamse en Antilliaanse literatuur te schrijven. Voor Trouw besprak hij vanaf het einde van de jaren 70 literatuur uit en over Azië, met name Japan en India. Zijn creatieve werk verscheen in: Maatstaf, Bres, De Gids, Avenue, New Found Land, Bzzlletin en Optima. Zijn beschouwingen verschenen in verschillende dagbladen. Tot ongeveer 1985 had hij belangstelling voor de Surinaamse literatuur.

Hugo Pos werd geboren op 28 november 1913 in Paramaribo. Hij was de tweede zoon van de vooraanstaande praktijf (een in Suriname opgeleid advocaat) en latere kantonrechter Coenraad Simon Pos. Zijn moeder, Abigaël Morpurgo, stamde uit een in Suriname bekende joodse drukkersfamilie. De twee zonen uit het gezin kregen ondanks de sterk joodse achtergrond een liberale opvoeding. Hugo was 14 jaar oud toen hij naar Nederland vertrok. Hij doorliep het gymnasium, waarna hij rechten studeerde. Hij heeft verschillende functies in Nederland bekleed, maar kwam in 1950 terug naar Suriname, nu als "ambtenaar ter beschikking" belast met rechtspraak. Hij werd benoemd tot rechter en in 1960 tot Procureur-Generaal. Al kort na zijn aankomst werd hij voorzitter van het toneelgenootschap Thalia. Van 1961 tot 1965 was hij lid van de Culturele Adviesraad voor het Koninkrijk.

Voor zijn eenakter Meester Julius (die in 1954 onder regie van Edwin Thomas werd opgevoerd), die hij heeft geschreven onder het pseudoniem "Marius", kreeg Pos de eerste prijs in een prijsvraag, uitgegeven door het CCS in 1952. Zijn hoorspel Black and White dat in 1961 werd uitgezonden, werd in hetzelfde jaar bekroond door het prins Bernhardfonds. Pos werd in 1992 benoemd tot Commandeur in de Ere-orde van de Palm. In 1996 ontving hij de E. Du Perron-prijs voor In triplo en in 1997 de Cosmic Award. Op zijn 85ste verjaardag in 1998 boden zijn literaire vrienden hem een bundel "Vrijpostige kwatrijnen" aan. Het jaar daarop werd de wisseltrofee van het Schrijverstoernooi in Dordrecht naar Hugo Pos

vernoemd. Hij was lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden.

Hugo Pos overleed in Amsterdam op 11 november 2000, hoewel al in december 1998 alle medicatie was stopgezet, nadat bij hem een tumor achter de maagstreek was ontdekt.

Zijn literaire activiteiten kunnen onderverdeeld worden in vier periodes. Tot 1950 verscheen er gelegenheidswerk. Van 1950 tot midden jaren 60 was Pos voornamelijk actief op theatergebied. Van 1969 tot 1985 werkte hij als stimulerende kracht van de Surinaamse letteren. In 1985 verscheen zijn eerste verhalenbundel, Het doosje van Toeti, en vanaf toen legde hij zich toe op het schrijven van kort proza en kwatrijnen.

In de periode toen hij zich toeleegde op de Surinaamse literatuur, verschenen niet alleen recensies in Het Parool, maar ook korte historische overzichten en stelde hij in 1973 het Suriname nummer van Tirade samen. In hetzelfde jaar stelde hij samen met Jules de Palm, de minibloemlezing "Kennismaking met de Antilliaanse en de Surinaamse poëzie" samen, die in een oplage van 100.000 in het Nederlandse onderwijs werd verspreid.

Hugo Pos schreef met een terugblik op het leven waaraan veel voorbijtrok, met een inlevend vermogen dat de dingen in een mild daglicht stelt. Voor de oud-rechter was het Wetboek van Strafrecht niet langer de maatstaf der dingen, maar het innerlijke rechtvaardigheidsgevoel dat zich niet altijd in wetten en decreten laat vangen. Het ruimtelijke decor van zijn verhalen is vaak het Suriname van zijn jeugd jaren of van de jaren '50 - '60. Andere verhalen bevatten veel Surinaamse elementen en geven sterk de indruk in aanleg in Suriname te zijn geweest, om later aan een Nederlands decor te worden aangepast – zoals dat het geval is met de liefdesgeschiedenis 'De verbintenis van Nol en Antonia' uit De ongewisse tijd.

Hij hanteerde een echte verteltrant. 'Wie herinnert zich nog mr. Uffellie, advocaat, kantoor houdende aan de Herenstraat vlak tegenover de Beatrixschool?', zo opent het verhaal 'Sic Transit' uit "De ziekte van Anna Printemps", en daarmee wordt de lezer opgenomen in de vertellerkring. De schrijver put uit verschillende registers, inclusief het Surinaams-Nederlands, zij het enkel op lexicaal niveau. In erotische scènes is Pos opmerkelijk openhartig en zijn taalgebruik verhult niets. Nuchtere observaties van het dagelijkse leven brengt hij op een hoger plan door de keuze van een bepaald epitheton (een bijvoeglijk woord in vaste verbinding met het zelfstandig naamwoord...red) of een bepaalde metafoor, maar past ook het omgekeerde procedé toe: in een plechtstatige stijl

– niet zelden ontleend aan het juridisch jargon – gebruikt hij opeens een volks of plat woord. De auteur is kritisch tegenover bepaalde verschijnselen in zijn land van herkomst, en dan met name tegenover het militarisme van na 1980, maar anders dan die van Bea Vianen, Leo Ferrier, Rene de Rooy, Albert Helman en de Trinidadiaan V.S. Naipaul is zijn toon niet bitter.

Zijn verhalen zijn overheersend in de ik-vorm en geven het gevoel van een quasi-autobiografische inzet, maar dat blijkt al lezend toch niet het geval. Pos speelt met de tijd, rangschikt de historische gebeurtenissen tot het relaas zoals hij het hebben wil.

In 1977 publiceerde Pos een dichtbundeltje: 12 kwatrijnen. Het was zijn eigenlijke debuut in boekvorm. In 1984 volgde Het tweede dozijn kwatrijnen. Beide bundeltjes waren geïllustreerd door Erwin de Vries en beide werden opgenomen in zijn kwatrijnenbundel Een uitroep zonder uitroepeteken die in 1987 uitkwam bij In de Knipscheer.

Twintig jaar later, in 1997, kreeg Pos de Cosmic Award, met name voor zijn moed om na de decembermoorden het toneelstuk De tranen van Den Uyl (1988; herdrukt in De ongewisse tijd) te herschrijven. (Dit stuk werd op 8 december 1988 opgevoerd in theater De Balie door onder andere Joop van Tijn, Wilfred Lionarons, Gerda Havertong en John Leerdam.) Zelf noemde Pos het stuk een 'semidocumentaire' en dat is precies wat het is. In zes korte akten schetst hij de ontwikkelingen van 1975 tot 1983 met journalist en dichter Jozef Slagveer als centrale figuur.

Het werk van Hugo Pos is over de gehele lijn positief ontvangen: zijn vertellergave en gevoel voor relativering in de verhalen en de wijsheid van zijn kwatrijnen werden alom geprezen. De autobiografie In triplo werd unaniem een hoogtepunt in Pos' oeuvre gevonden. Met zijn werk heeft Pos niet een massaal, maar een trouw publiek weten te bereiken. Alleen Het Doosje van Toeti werd herdrukt, terwijl uit zijn verhalende werk twee bloemlezingen werden samengesteld: Gedane Zaken (1996) en Het verlaten koninkrijk (1996). De verspreiding van zijn werk in Suriname heeft te lijden gehad onder het feit dat zijn boeken begonnen uit te komen op een moment dat de boekenimport bijna geheel was stilgelegd. Door de verschijning van enkele verhalen in De Ware Tijd Literair en zijn optreden op het literatuurcongres van 1997 heeft hij echter ook in Suriname een redelijke bekendheid opgebouwd en verhalen als 'Het doosje van Toeti', 'De dood van mijn grootvader' en 'De wet van Aptailo' mogen zich in een zekere populariteit verheugen.

Hugo Pos had strong feelings of solidarity towards the country where he was born. After finishing his studies and having worked abroad for awhile he

returned to Suriname. He worked as judge, attorney general and chairman of the Thalia theater company. In 1969 Pos started to write for the newspaper *Het Parool* critiques about Surinamese and Antillean literature. For the newspaper *Trouw* he commented, at the end of the seventies, literature from and about Asia, namely Japan and India. His creative work was published in *Maatstaf*, *Bres*, *De Gilden*, *Avenue*, *New Found Land*, *Bzzlletin* and *Optima*. His opinions appeared in various newspapers. Until about 1985 he was interested in Surinamese literature.

Hugo Pos was born on November 28, 1913 in Paramaribo. He was the second son of a prominent lawyer and later justice of the peace, Coenraad Simon Pos. His mother, Abigael Morpurgo descended from a well-known Jewish printer family in Paramaribo. Despite the strong Jewish background the two sons received a liberal upbringing. Hugo was 14 years old when he left for Holland. After high school he studied law. He occupied different functions in The Netherlands but came back to Suriname in 1950, as a magistrate in charge of the administration of justice. He was appointed judge and in 1960 attorney general. Shortly after his arrival he became chairman of the Thalia theater company. From 1961 to 1965 he was a member of the cultural advisory board for the kingdom.

For his one-act *Master Julius* (performed in 1954 under the direction of Edwin Thomas) written under the pseudonym of Marius, Pos received the first prize in a contest sponsored by the CCS (Cultural Center Suriname) in 1952. His radio play *Black and White*, broadcast in 1961, was awarded a prize by the prins Bernhard fund in the same year. Pos was decorated in 1992 as Commander in the honor order of the Palm. In 1996 he received the E. Du Perron prize for *In triplo* and in 1997 the Cosmic Award. On his 85th birthday in 1998 his literary friends presented him with a collection of Sassy quatrains. A year later the challenge trophy of the Writers Tournament in Dordrecht (Holland) was named after Hugo Pos. He was a member of the Dutch Literary Company in Leiden.

Hugo Pos died in Amsterdam on November 11, 2000 although all medication had already been stopped in December 1998 when a malignant tumor was discovered behind the stomach area.

His literary activities can be divided in four periods. Until 1950 occasional work was published. From 1950 until the middle of the sixties Pos was mainly active in the theatrical field. From 1969 until 1985 he worked as a stimulating factor in the Surinamese literature. In 1985 his first stories collection, *Het doosje van Toeti* (Toeti's little box) was published and from that time on he focused on the writing of short prose and quatrains.

In the period that he concentrated on Surinamese literature not only were critiques published in *Het Parool* but short historical reviews as well, and in 1973 he edited the Surinamese copy of *Tirade*. In the same year, together with Jules de Palm he compiled the mini-anthology "Introduction to the Antillean and Surinamese poetry", distributed in the Dutch educational system with an issue of 100,000 copies.

Hugo Pos wrote with a retrospective on the life that passed him by and with a capacity for empathy where matters take on a mild aspect. For the former judge the criminal code was no longer a criterion of things but the inner feeling for justice that is not always captured in laws and decrees. The spatial background for his stories is often The Suriname of his younger years or the fifties or sixties. Other stories contain many Surinamese elements and give a strong impression of having originated in Suriname to be adapted later by a Dutch setting – as is the case with the love story 'De verbintenis van Nol en Antonia' (The relationship of Nol and Antonia) from 'De ongewisse tijd' (The uncertain times).

He used a real storytelling style. 'Who still remembers Uffellie LL M, lawyer, with his office on Heerenstraat, directly across the Beatrix school?' this is how the story 'Sic Transit' from 'The sickness of Anna Printemps' opens, and the reader is taken up into the storytelling circle. The writer draws from different registers, including the Surinamese-Dutch, if only on a lexical level. In erotic scenes Pos is remarkably candid and his use of the language hides nothing. He lifts sober observations of the daily life to a higher level through the use of a specific epithet (a descriptive word added to or substituted for the name of a person or thing ... ed.) or a particular metaphor, but applies the opposite technique as well: in a ceremonious style – not seldom borrowed from judicial jargon – he suddenly uses vernacular or a vulgar word. The author is critical towards certain phenomena in his country of origin, namely militarism after 1980, but in contrast to Bea Vianen, Leo Ferrier, René de Rooy, Albert Helman and the Trinidadian V.S. Naipaul, his tone is not bitter.

His stories are predominantly in the I-form and give the feeling of an almost autobiographical effort, but this turns out not to be the case after all as one reads along. Pos juggles time, arranges historical events to the account as he sees fit.

In 1977 Pos published a small collection of poems: 12 kwatrijnen (12 quatrains). It was his actual debut in book form. In 1984 The second dozen quatrains follows. Both collections were illustrated by Edwin de Vries and both were included in his collection of quatrains "An exclamation without an exclamation mark", published in 1987 by In de Knipscheer.

Twenty years later, in 1997, Pos received the Cosmic Award for his courage in rewriting, after the December murders, the theatrical piece *The tears of Den Uyl* (1988; reprinted in "The uncertain times"). (This piece was played on December 8, 1988 in theater De Balie by Joop van Tijn, Wilfred Lionarons, Gerda Havertong and John Leerdam among others). Pos himself called the piece a 'semi-documentary' and that is exactly what it is. In six short acts he sketches the developments from 1975 to 1983 with journalist and poet Jozef Slagveer as central character.

Hugo Pos' work has been positively received in its entirety: his storytelling talent, the feeling for putting his stories into perspective and the wisdom of his quatrains were praised everywhere. The *In triplo* autobiography was found to be the highlight of Pos' oeuvre. He has been able to reach a loyal if not massive public. Only *Het doosje van Toeti* was reprinted while from his storytelling work two anthologies were composed: *Gedane Zaken* (1996) (± What's done is done) and *Het verlaten Koninkrijk* (1996) (The abandoned kingdom). The dissemination of his work suffered from the fact that as it was being published the import of books was almost completely stopped. Through the publishing of a few stories in the newspaper *De Ware Tijd* literair and his appearance at the 1997 literary congress he acquired a reasonable reputation and stories like *Het doosje van Toeti*, *De dood van mijn grootvader* (The death of my grandfather) and *De wet van Aptailo* (Aptailo's law) enjoy a certain popularity.

Michael Slory

Iedereen in Paramaribo en mis-schien wel heel Suriname kent hem en hij kent bijna iedereen. Michaël Arnoldus Slory Surinames bekendste en mis-schien wel de belangrijkste dichter. In ieder geval behoort Slory tot de belangrijke Afro-Surinaamse dichters. Een bescheiden man, die een ieders opa zou kunnen zijn en ondanks zijn leeftijd nog elke dag met zijn neus op het nieuws zit: nationaal en internationaal. Over alles heeft hij een visie: politiek, cultuur, sociaal-maatschappelijke vraagstukken, internationale issues zoals Irak, Zimbabwe, Afghanistan, het Midden-Oosten. Ook over hoe Bush de VS zou moeten leiden en zelfs over Barack Obama en Fidel Castro. Slory is waarschijnlijk een van de weinige personen die elke dag nog via zijn korte golf radio het wereldnieuws volgt op de Britse zender BBC.

De op 4 augustus 1935 in Totness, Coronie geboren Slory schreef een groot deel van zijn oeuvre in het Sranan, bracht ook een reeks bundels in het Nederlands en het Spaans uit. Naar verluidt verschenen van zijn hand meer dan 20 bundels, maar hijzelf houdt het op "ongeveer twaalf". De Coroniaan die naar Nederland vertrok om Spaans te studeren, debuteerde in 1961 met *Sarka/Bittere strijd*, weliswaar niet onder eigen naam, maar het pseudoniem Asjantenoe Sangadore. Zijn eerste drie bundels met overwegend politieke poëzie verschenen bij Uitgeverij Pegasus te Amsterdam. Daarna volgde in rap tempo en vooral in de jaren '70 een aantal bundels na elkaar. In zijn poëzie schetst hij de geschiedenis en het leven van de Afro-Surinamers met een karakteristieke eigen toon. Ook zijn internationale oriëntatie komt sterk tot uitdrukking in zijn werk. Slory is tot nu toe de meest bekroonde schrijver van Suriname en ontving voor zijn bundel *Efu na Kodyo, Efu na Amba...* de Surinaamse Staatsprijs voor Literatuur.

Vakgenoten zoals Theun de Vries verklaarden hem voor gek toen hij besloot naar Suriname terug te keren. Ook zijn familie in Suriname was niet ingenomen met zijn terugkeer. "Vooral omdat ik niet met een diploma ben teruggekeerd," zegt hij. Slory vertelt dat op een bepaald moment opeens de drang opkwam terug te keren naar zijn land. Hij had toen alle schriftelijke tentamens voor zijn doctoraal

Spaans afgerond en moest alleen nog de mondelinge tentamens afleggen. "Ik gooide al m'n tentamenbriefjes in de prullenbak en keerde terug naar Suriname," zegt hij. Daar heeft hij nu wel spijt van zegt hij, omdat hij na terugkeer in Paramaribo niet kon bewijzen dat hij zijn studie bijna had afgerond. Hij schreef zich in op het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL) voor de opleiding LO-Spaans en later MO-Spaans en behaalde zijn diploma's cum laude, waarna hij op verschillende middelbare scholen les gaf tot aan zijn pensionering midden jaren negentig.

Vertellend over zijn jeugd geeft de dichter aan, dat hij als kleine jongen moest meehelpen om voor het gezin de kost te verdienen. "Als kleine jongen moest je meehelpen om kokosnoten open te breken om olie te bereiden en moest je ook helpen om die te verkopen."

In 1947 kwam hij naar 'de stad' waar hij werd ingeschreven op de St. Paulusschool. "Op de zaterdag ging ik met mijn tante naar de markt om te helpen met de verkoop van droge vis, kokosolie, kokosnoten en andere dingen". Van 1948 tot 1952 heeft hij "in het internaat bij de fraters" gewoond. Van 1953 -1958 zat hij op de Algemene Middelbare School (AMS). "Daar heb ik Venetiaan (de huidige president van Suriname) leren kennen, en Henck Arron (oud-premier en oud-vicepresident) met wie ik jarenlang in een klas heb gezeten. Vier jaar op de Paulusschool en drie jaar op de AMS samen," weet hij zich te herinneren. Slory noemt nog een reeks van namen zoals de schrijfster Cynthia McLeod met wie hij in de klas heeft gezeten.

Nadat hij 21 jaar oud was geworden, begon hij gedichten te schrijven. Op de middelbare school was hij geen ster in opstellen. Hij kreeg naar eigen zeggen steeds een "gebrekig zesje". Wel vielen zijn dichterlijke uitingen in zijn opstellen verschillende leraren op. In 1958 vertrok hij naar Nederland om Spaans te studeren. Op eigen kosten. Een aangevraagde beurs om Economie te studeren, kreeg hij niet. Nadat hij tweemaal was afgewezen, slaagde hij voor de schriftelijke tentamens. Ondertussen waren enkele van zijn gedichten gepubliceerd in enkele tijdschriften.

Als student sloot hij zich aan bij de linkse protestbewegingen, wat uiteindelijk leidde tot de uitgave van de politieke bundel 'Sarka' in 1961. Aanvankelijk schreef Slory zijn gedichten in het Nederlands, maar door de discriminatie die hij zegt te hebben ervaren, ging hij ertoe over in het Sranan te schrijven. Ondertussen had hij zich aangesloten bij 'Wi Egi Sani' van Eddy

Bruma, een organisatie die toen opkwam voor de eigenwaarde, bewustwording en zelfbeschikking van Suriname. Slory weet nog als de dag van gisteren dat de uitgave van 'Sarka' bij de toen als communistisch bestempelde drukkerij Pegasus een rel veroorzaakte. Met zijn gedichten hadden de Nederlandse arbeiders volgens hem een handvat om aan te tonen hoe wreed het kolonialisme was in landen als Algerije en Kongo, wat de Nederlandse regering toen niet lekker zat. "De Nederlandse rechtse pers sloeg alarm, omdat een Surinaamse dichter een boekje had uitgegeven dat handelde over Anton de Kom, kolonialisme, Lenin, Mao Tse Tung en Marx, en daar stoorden die mensen zich heel erg aan. Een schandaal werd het toen". Onder druk van zijn eigen mensen in Wi Egi Sani moest hij het boek afzweren, wat hij per open brief deed in verschillende kranten in Nederland. Dat hij officieel afstand nam van het boek vond hij niet erg, omdat het bundeltje toch normaal verkrijgbaar was en dus zo de gemeenschap toch bereikte. "Het was al geschreven". Slory is niet aan enige politieke partij gebonden en neemt in zijn kritiek op politici en regeringen dan ook geen blad voor de mond.

Hij keerde in 1970 terug naar Suriname, "maar de familie was helemaal niet enthousiast, want ik was zonder diploma terug gekomen". Naast de Literatuurprijs 1983-1985 kreeg Slory ook de Sticusa- en Currieprijs voor literatuur. Zijn mooiste gedicht vindt Slory 'Fraga mi wortu' (vrij vertaald let op mijn woorden), een gedicht dat hij al in 1960 had geschreven, maar pas vele jaren later werd uitgebracht. Zijn beroemdste is volgens hem 'Mi sa singi na son opo kon' (vrij vertaald ik zal de zon tot opkomst zingen) dat ook internationaal bekendheid heeft gekregen. In de jaren tachtig nam Slory afstand van het Sranan en is hij in het Spaans en Nederlands gaan schrijven. De bundel *Poemas contra la agonía* (Gedichten tegen de angst/ doodsstrijd) verschenen in 1988. Nieuwe gedichten verschijnen nog regelmatig in 'de Ware Tijd'.

In 1996 maakte John-Albert Jansen voor de Nederlandse omroep NPS (Nederlandse Programma Stichting (NPS) is een publieke A-omroep met bijzondere taken), een televisiefilm over Slory onder de titel 'En nu de droom over is...'

Everybody in Paramaribo and maybe even in all of Suriname knows him and he knows almost everyone. Michael Arnoldus Slory, Suriname's best-known and maybe even most important poet. In any case Slory belongs among the most important Afro-Surinamese poets. A modest man who could be anyone's grandfather and in spite of his age still follows the news: national and international closely. He has an opinion ready about everything: politics, culture, social problems, international issues like Iraq, Zimbabwe, Afghanistan, and the Middle East, how Bush should lead the US and even about Barack Obama and Fidel Castro. Slory is probably one of the few persons who still follows the world news from The British BBC on his short wave radio.

Slory, who was born in Totness, Coronie on the 4th of August 1935, wrote the major part of his work in the Surinamese language and published a series of compilations in the Dutch and Spanish languages. According to reports he published more than 20 compilations but he holds it himself at "about twelve". The Coronian who left for Holland to study Spanish, made his debut in 1961 with *Sarka/Bitter struggle*, not under his own name but the pseudonym Asjantenoe Sangadore. His first three compilations with predominantly political poetry were published by Pegasus in Amsterdam. They were followed in quick succession, especially in the seventies, by a number of collections. In his poetry he describes the history and the life of the Afro-Surinamese in his own characteristic fashion. His international orientation is strongly expressed in his work as well. Slory is until now the most prize-winning Surinamese author and received for his compilation *Efu na Kodya, Efu na Amba...* (Is it Kodya or is it Amba) the Surinamese State prize for literature.

Colleagues like Theun de Vries said he was crazy when he decided to go back to Suriname. His family in Suriname was not too pleased either with his return. "Especially because I came back without a diploma", Slory says. He recounts that all of a sudden he had the urge to go back to his country. At that time he had completed all his written pre-examinations for his doctorate in Spanish and only had to do the oral exams. "I threw all my exam papers in the garbage can and went back to Suriname", he recalls. He has regretted it dearly he says because upon his return he was unable to prove that he had almost finished his study. He enrolled for the course primary education Spanish and later secondary education Spanish and obtained his diplomas with distinction, after which he taught in several high schools until his retirement in the nineties.

Talking about his youth the poet indicates that as a small boy he had to help make the family a living. "As a small boy you had to help break open coconuts to make oil and also help selling them".

In 1947 he came to the 'city' where he was registered at the St Paul school. "On Saturdays I went with my aunt to the market to help with the sale of dried fish, coconut oil, coconuts and other things". From 1948 to 1952 he lived "in boarding school with the friars". From 1953 to 1958 he was in high school "where I met Venetiaan (the current president of Suriname) and Henck Arron (former prime minister and vice president) with whom I sat in the same class for years. Four years in the St Paul school and three years in high school", he remembers. Slory then names a few other names like Cynthia Mc Lead he was in the same class with.

He started writing poems after his 21st birthday. In high school he was no star in composition and always got an "inadequate six", he says. But his poetic expressions in the compositions were observed by several teachers. In 1958 he left for Holland to study Spanish. At his own expense. He had been refused a scholarship to study economy. After having failed twice he was able to finish his written pre-examinations. In the meantime several of his poems had been published in a few magazines.

As he student he joined leftist protest movements, which resulted ultimately in the publishing of the political collection 'Sarka' in 1961. Initially Slory wrote his poems in Dutch, but because of the discrimination he experienced he switched to writing in Sranan (Surinamese lingua franca). Meanwhile he had joined 'Wi Egi Sani' (Our own pride) from Eddy Bruma, an organization that championed self-respect, self-consciousness and self-determination for Suriname. Slory still remembers as if it were yesterday that the publishing of 'Sarka' by the then labeled communist printer Pegasus caused a riot. According to him the Dutch laborers had a handle to show how cruel colonialism was in countries like Algeria and the Congo. Something the Dutch government felt uneasy about. "The Dutch right wing media sounded the alarm because a Surinamese poet had published a booklet on the subject of Anton de Kom, colonialism, Lenin, Mao Tse Tung and Marx, and that annoyed people to no end. It became a scandal then". Under pressure from his own people in Wi Egi Sani he had to repudiate the book which he did with an open letter in several Dutch newspapers. He did not mind renouncing the book officially, because the collection was normally obtainable and able to reach the public anyway. "It was already

written". Slory is non-party and in his criticism of politicians and governments he does not mince words.

In 1970 he came back to Suriname "but the family was not at all enthusiastic because I had come back without a diploma". Next to the literature prize in 1983 - 1985 Slory received the Sticusa- and Currie prize for literature. Slory thinks his most beautiful poem is 'Fraga mi wortu' (freely translated Mark my words) a poem he had already written in 1960 but was published many years later. His most famous is according to him 'Mi sa singi na son opo kon' (freely translated I will sing the sun until it rises) that got international recognition as well. In the eighties Slory renounced the Surinamese language and started to write in Spanish and Dutch. The collection 'Poemas contra la agonía' (Poems against fear/death struggle), was published in 1988. New poems are still regularly published in the newspaper 'de Ware Tijd'.

In 1996 John-Albert Jansen made for the Dutch broadcast NPS (Nederlandse Programma Stichting - Dutch Program Foundation (NPS) is a first category public broadcast with special tasks), a television movie about Slory titled 'And now that the dream is over ...'.

Leo Henri Ferrier

Het schrijverstalent van Leo Henri Ferrier zat hem waarschijnlijk in het bloed. Jammer- genoeg is zijn literaire werk beperkt: twee romans – *Ātman* en *El sisilobi* of het basisonderzoek, verschenen bij De Bezige Bij in respectievelijk 1968 en 1969; en een verhaal 'Notities van een vriend' in *Tirade* in 1973. In dat kleine oeuvre vatten zich twee uitersten van de schrijver samen: aan de ene kant de verwoording van hoop, idealisme, toekomstvisie, en aan de andere kant misère, cynisme, nihilisme.

Ferrier werd geboren op 14 september 1940 in Paramaribo. Zijn familie bracht veel meer schrijvers voort. Zijn vader dr. Johan Ferrier, de laatste gouverneur van het rijksteel Suriname en de eerste president van de onafhankelijke republiek, publiceerde Anansi-tori's en zijn zus, Cynthia McLeod-Ferrier, zou veel later als romanschrijfster bekendheid verwerven (met als bekendste boek *Hoe duur was de suiker*).

Ferrier volgde in Suriname de opleiding tot hoofdonderwijzer en vertrok in augustus 1961 naar Nederland, waar hij overigens van 1949 – 1952 al had gewoond. Hij studeerde er muziek, met als hoofdvak piano, en verdiepte zich in de klassieke Indiase literatuur, filosofie en geschiedenis. Zijn debuut maakte hij in 1968 met de roman *Ātman*.

In september 1971 keerde hij definitief terug naar Suriname en legde zich lange tijd toe op de pianostudie. Hij bleek echter niet opgewassen tegen de psychische spanningen die het schrijven en het spelen van piano opriepen waardoor hij een ernstige psychose doormaakte. Zijn nieuwe oeuvre, *Thakoerio*, werd niet meer voor publicatie vrijgegeven. Hij verbrandde al zijn manuscripten en aantekeningen (naar zijn eigen zeggen 'wel vijfduizend velletjes'). Aangekondigde vertalingen gingen niet door en een herdruk van zijn debuutroman geschiedde pas na 22 jaar. Ferrier probeerde na zijn herstel weer aan de slag te gaan, onder andere met het geven van pianolessen. In 1979 trad hij als stafmedewerker in dienst van het Surinaams

Museum in Paramaribo. Hij verrichtte er historisch onderzoek. Het resultaat was dat er in 1982 een aantal artikelen van zijn hand in de Mededelingen van het Surinaams Museum verschenen.

Ferrier schept in zijn eerste roman, in een afwisseling van epische en lyrische passages, de volwassenwording van enkele jongens, gezien vanuit de figuur Lonnio, die na een afwezigheid van jaren terugkeert naar de omgeving van zijn ouderlijk huis in Nieuw-Amsterdam, bij de samenvloeiing van de rivieren Commewijne en Suriname. Met deze situering als kader, werpen we een terugblik op een groei vanuit totale desintegratie naar psychische harmonie waarin alle aanwezige heterogene elementen zich samenvoegen tot een perfecte eenheid. In *Ātman* lezen wij een zeer nadrukkelijke aandacht voor de etnische bepaaldheid van de mensen. Dat decor functioneert voor Ferrier als een repoussoir om zijn eigen concept van de eenheid aller rassen te poneren. Een verhaal dat wordt beleefd door de ogen van Lonnio, een jongen die van gemengd-etnische afkomst. Zijn grootvader was Hindostaan, zijn grootmoeder creoolse (met een joodse vader en Afrikaanse moeder). Overigens was *Ātman* vernieuwend: het stelde als eerste Surinaamse literaire werk mannelijke homofilie aan de orde.

Er kan gerust gesteld worden dat *El Sisilobi* of het basisonderzoek de tegenvoeter is van *Ātman*. Dat wordt al in de eerste zinnen duidelijk in de wijze waarop de hoofdpersoon, regisseur Buni Rusman, wordt neergezet: hij is wanhopig, radeloos, twijfelt aan zichzelf. En op dezelfde bladzijde wordt de lezer geconfronteerd met de volstrekt andere visie op Suriname, in de schets van het gekibbel dat losbreekt over de vraag in welke taal het stuk dat Buni zal regisseren, moet worden opgevoerd. Het land in *El Sisilobi* is het Suriname in de periode van Johan Adolf Pengel als regeringsleider, door de ogen van Leo Ferrier gezien: een volstrekt versplinterde natie naar talen, klassen, etnische groepen, stads- en districtsbewoners, thuisblijvers en Hollandgangers.

Anders dan de cyclisch opgebouwde *Ātman* is het verloop van *El Sisilobi* uiterst grillig, al is er een vage chronologische hoofdlijn. Hoe die totale omslag van *Ātman* naar *El Sisilobi* mogelijk is geweest, is praktisch onbegrijpelijk. Het laatste boek werd om zijn grotere literaire pretenties en als felle aanklacht tegen het kolonialisme, gunstig ontvangen door critici, echter was er kritiek op het hermeneutische karakter.

Inmiddels wordt *Ātman* als een 'klassieke' Surinaamse roman gezien en blijft het een veelgelezen boek. Het werd in 1990 in Paramaribo herdrukt door De Volksboekwinkel en in 1996 opnieuw door de Nederlandse uitgeverij Conserve uitgegeven met een nawoord van Leo Ferrier zelf.

Met de waardering van *El Sisilobi* door het publiek is het anders gesteld. De schrijver heeft, hoe paradoxaal dat ook klinkt, in deze roman geen greep op de chaos. Hij is als auteur niet degene die zich boven de materie stelt, doet absoluut geen handreiking naar de lezer. Hij gaat zelf in de chaos op.

Als een soort toegift op de romans verscheen in 1973 in het Surinamenummer van *Tirade* het prachtige 'Notities van een vriend'. De tekst toont een verenzaamde man die worstelt om de machteloosheid waarmee hij als homofiel individu en als schrijver in het leven staat, te boven te komen. Leo Ferrier overleed in 2005 op 65-jarige leeftijd aan een longemfyseem.

Leo Henri Ferrier's writer's talent was probably inherited. Unfortunately his literary work is limited: two novels – *Ātman* and *El sisilobi* of het basis onderzoek (El sisilobi or the basic research), published by De Bezige Bij respectively in 1968 and 1969; and a story: *Notities van een vriend* (Notes of a friend) in *Tirade* in 1973. In this small oeuvre the two extremes of the writer are summarized: on one side the expression of hope, idealism, vision of the future, and on the other side misery, cynicism, and nihilism.

Ferrier was born on September 14, 1940 in Paramaribo. His family begat more writers. His father, Dr. Johan Ferrier, last governor of the Suriname overseas territory and first president of the independent republic, published Anansi-tori's (the Spider stories) and his sister, Cynthia Mc Leod-Ferrier, would gain recognition as a writer much later (with the best-known book *How expensive was the sugar*).

Ferrier received the headmaster's training in Suriname and left in August of 1961 for The Netherlands, where as a matter of fact he had previously lived from 1949 to 1952. He studied music there with a specialization in piano and immersed himself in the classic Indian literature, philosophy and history. He made his debut in 1968 with the novel *Ātman*.

In September 1971 he returned to Suriname definitely and concentrated for a long time on the study of the piano. He seemed however unable to cope with the psychological stress that writing for- and playing the piano evoked so he experienced a serious psychosis. His new work, *Thakoerio* was not released for publication anymore.

He burned all his manuscripts and notes (as much as 5000 sheets, according to his own saying). Announced translations did not go through and a reprint of his first novel took place only after 22 years. After his recovery, Ferrier tried to get going again by giving piano lessons for instance. In 1979 he was hired as a staff member for the Surinamese Museum in Paramaribo. He did historical research there. The result was

that in 1982 a number of articles written by him were published in *Communications of the Surinamese Museum*.

In his first novel Ferrier creates, in an alternation of epic and lyrical passages, the maturing of a few boys, seen from the perspective of the character Lonnio, who after an absence of years returns to the environment of his parental home in New Amsterdam, at the confluence of the Commewijne- and Suriname River. With this setting as framework we look back upon a blossoming out from total disintegration towards psychic harmony where all heterogeneous elements merge into a perfect unity. In *Ātman* we read an emphatic attention for the ethnic definition of people. This décor functions for Ferrier as a setoff to postulate his own concept of the unity of races. A story experienced through the eyes of Lonnio, a boy of mixed ethnical descent. His grandfather was Hindustani, his grandmother Creole (with a Jewish father and African mother). Otherwise *Ātman* was innovating: it was the first Surinamese literary work that raised the matter of homosexuality.

One can safely state that *El sisilobi* of het basisonderzoek is the antipode of *Ātman*. This becomes clear right from the first sentence in the manner the main character, director Buni Rusman, is depicted: he is forlorn, desperate, has self-doubts. And on the same page the reader is confronted with a totally different vision about Suriname in the sketch of the bickering that erupts about the question in what language the piece, that Buni will direct, will be played. The country in *El sisilobi* is Suriname at the time of Johan Adolf Pengel as leader of the government, seen through the eyes of Leo Ferrier, a completely splintered nation by languages, classes, ethnic groups, city- and district dwellers, stay-at-homes and the going-to-Holland ones.

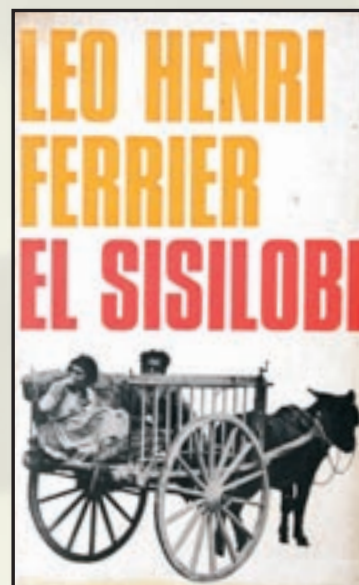
In contrast to the cyclically built *Ātman*, the development of *El sisilobi* is extremely whimsical, even if there is a vague chronological outline. How this total reversal from *Ātman* to *Sisilob* has been possible is practically incomprehensible.

Because of its greater literary pretension and as a strong accusation of colonialism the last book was favorably received by critics, although there was criticism about the hermetic character.

By now *Ātman* is perceived as a 'classic' Surinamese novel and remains a well-read book. In 1990 it was reprinted in Paramaribo by De Volkboekswinkel and in 1996 again by the Dutch publisher Conserve with an after word from Leo Ferrier himself.

The recognition of *El sisilobi* by the public is an altogether different matter. The writer has, how paradoxal this may sound, no grip on the chaos. He is as author, not the one that rises above the subject, absolutely does not offer a helping hand to the reader. He is wrapped up himself in the chaos.

As a kind of encore to the novels, the beautiful 'Notes of a friend' was published in the Surinamese edition of *Tirade*. The text shows a socially isolated man who fights to overcome the impotence he faces in life as a homosexual and a writer. Leo Ferrier died in 2005 from lung emphysema at the age of 65.

een warme en diepe stem die de atmosfeer deed vibreren

Robin “Dobru” Raveles

Zijn bekendste gedicht is ‘Wan’, dat bij vrijwel iedereen bekend staat als ‘Wan bon’. Robin Ewald Raveles, meer bekend als Dobru, is met dit gedicht waarschijnlijk Surinames meest ‘vertaalde’ dichter. Dit gedicht werd in talrijke talen vertaald en wordt beschouwd als het beste gedicht met als thema eenheid. Veel Surinamers kennen dit gedicht uit het hoofd. De op 29 maart 1935 te Paramaribo geboren Dobru was dichter/voordrachtskunstenaar, revolutionair en politicus. Een man met een diepe en warme stem die de atmosfeer deed vibreren als hij eenmaal aan het woord was.

Tijdens zijn rechtenstudie raakte hij steeds meer geïnteresseerd in de nationalistische ideologie van de latere minister van Economische Zaken in het kabinet Arron, Eddy Bruma en in de cultuurnationalistische emancipatiebeweging Wi Egi Sani. Deze organisatie streefde naar een eigen natie met een eigen cultuur, die zich vooral inzette voor de erkenning van het Sranan: de lingua franca in Suriname. Dobru was medeoprichter van de Partij van de Nationalistische Republiek (PNR). Van 1973-1977 was hij volksvertegenwoordiger van de PNR in de Staten van Suriname, het toenmalig parlement. Na de militaire staatsgreep van 25 februari 1980 werd hij onderminister van Cultuur. Hij overleed in Paramaribo op 17 november 1983.

Dobru zag zich niet alleen als Surinamer, maar als Caribische mens. Het is daarom dan ook niet vreemd dat hij één van de grondleggers is van het Caribische cultureel festival Carifesta. Als onderminister van Cultuur schreef hij een nota waarin hij tot uiting bracht dat Suriname dit festival ook eens zou moeten organiseren. Die droom werd in 2003 een feit, maar hij maakte dat jammergenoeg niet meer mee. Robin ‘Dobru’ Raveles debuteerde officieel in 1965, met Matapi, een bundel met overwegend in het Sranan geschreven gedichten. In Matapi staat ook zijn meest bekende gedicht: ‘Wan’. Na Matapi verscheen minstens eenmaal per jaar een serie indrukwekkende publicaties. Met zijn werk had Dobru vanaf het begin een duidelijk doel: politieke bewustwording bewerkstelligen bij het volk. Hij probeerde dit vooral met zijn sociaal geëngageerde gedichten waarin sociaal-maatschappelijke misstanden aan de kaak werden gesteld. In zijn werk speelde Dobru ook regelmatig in op de politieke actualiteit.

Het beste voorbeeld daarvan is het gedicht ‘Gooi een stoel’ naar aanleiding van een vechtpartij in het parlement op 11 juni 1979. Bij dat incident werd er met stoelen gesmeten.

Hij bestempelde zichzelf als een revolutionair-nationalist en was dus een groot voorstander van de onafhankelijkheid en later van de door de coupplanners gepropageerde revolutie. In zijn werk komen zijn idealen goed tot uiting. Hij bracht met zijn werk boodschappen over om de samenleving bewust te maken. Dobru wordt daarom gezien als een grote nationalist die volgens sommigen zijn tijd ver vooruit was. Hij profileerde zich echter ook als grote regionalist. Robin ‘Dobru’ Raveles heeft velen gestimuleerd om in het Sranan en Surinaams-Nederlands te schrijven. Als proza produceerde hij Wasoema (Wasvrouw); dit verhaal handelt over het leven op een erf van Paramaribo (1967). Ander werken zijn: De plee (privaat) en andere verhalen (1968) en de korte roman Oema soso (Slechts de vrouw) (1968). In 1969 verschenen zijn politieke memoires: Wan monki fri (Een stukje vrijheid/bevrijding). Liefde en revolutie zijn vaste thema’s in de werken van Dobru. Het is dan ook niet vreemd dat hij zich al gauw aansloot bij de machthebbers na de militaire staatsgreep. In 1989 werd hij postuum geëerd met de Gouden Ster van de Revolutie.

Niet veel mensen zijn bekend met de rol die Dobru heeft gespeeld en de invloed die hij heeft gehad in het zoeken naar een eigen identiteit van de Caribische mens. Volgens kenners zoals de letterkundige Cynthia Abrahams behoorde hij tot een generatie van schrijvers die aan de wieg stond van een nieuwe Caribische literatuur. Hij beschouwde zichzelf als Caribisch mens en Suriname als onlosmakelijk deel van het Caribisch Gebied. Daarin was zijn verontwaardiging dan ook te begrijpen toen Suriname niet werd uitgenodigd voor de eerste Caribische schrijversconferentie die in buurland Guyana werd gehouden. In schrijverskringen in de regio wordt hij in een adem genoemd met de regionale grootheden zoals Derek Walcott, Wilson Harris, Edward Brathwaite, John Hearne, George Lamming, Earl Lovelace, Samuel Selvon en Andrew Salkey. Vanwege zijn politieke activiteiten en banden die hij onderhield met ideologisch gelijkgerichte personen in dat land, bezocht hij Guyana vrij regelmatig. Vanaf 26 mei 1966, de Onafhankelijkheidsdag van Guyana, is hij er elk jaar geweest. In 1970 was hij ook aanwezig

toen dat land officieel een republiek werd.

Dobru was hoogst verbaasd toen hij in februari 1970 in een Trinidadiaanse krant las dat een conferentie van Caribische schrijvers en kunstenaars, georganiseerd was door de Guyanese regering en plaats zou vinden ten tijde van zijn bezoek. Suriname was niet uitgenodigd, terwijl vanuit de hele wereld Caribische schrijvers naar de conferentie zouden komen.

Direct na aankomst in Georgetown, stelde hij alles in het werk om de bijeenkomst bij te wonen, wat hem ook lukte. Dobru zou Dobru niet zijn als hij tijdens de conferentie niets over deze ommissie van de organisatoren zei. Direct na de opening van de conferentie vroeg hij om een ‘motie van orde’. Dobru gaf in zijn uiteenzetting aan dat hij een dichter uit buurland Suriname was en daarom niet begreep waarom zijn land formeel niet was uitgenodigd. Van de organisatoren wilde hij weten of Suriname niet tot de regio werd gerekend. Dobru’s opmerkingen waren voor toenmalig premier Forbes Burnham, die kort daarna de bijeenkomst officieel opende, aanleiding op te merken dat Suriname niet buiten het Caribisch plaatje gehouden kon worden. Met zijn optreden zorgde Dobru ervoor dat Suriname kon participeren aan het eerste in 1972 te houden Caribisch Festival (Carifesta).

Over Dobru’s deelname aan Carifesta ’72 schreef de dichter Edward Kamau Brathwaite dat Dobru ‘one of the warmest, most beautiful of people at Carifesta’ was. De voordracht van zijn gedicht ‘Wan’ werd met een ovatie ontvangen.

Volgens Abrahams is de grote verdienste van Dobru geweest dat hij ertoe heeft bijgedragen dat niet alleen Suriname maar ook de Frans- en Spaanstalige landen in de regio een uitnodiging ontvingen voor het eerste Carifesta. Toen was er pas sprake van een echt Caribisch festival. Dit is volgens haar naar alle waarschijnlijkheid de reden waarom zowel tijdens Carifesta V (1992) als Carifesta VI (1995) aandacht is besteed aan Dobru.

a warm and deep voice that made the air vibrate

His best-known poem is 'Wan' (One), practically known by everyone as 'Wan bon' (One tree). Robin Ewald Raveles, better known as Dobru (double 'R') is with this poem, probably Suriname's most 'translated' poet. It has been translated in numerous languages and is considered one of the best poems that have unity as a theme. Many Surinamers know this poem by heart. Dobru, born March 29th, 1935 in Paramaribo, was poet/declamation artist, revolutionary and politician. A man with a deep warm voice that made the air vibrate once he was speaking.

During his law studies he got to be more and more interested in the nationalistic ideology of the later minister of Economic Affairs in the Arron government, Eddy Bruma and in the cultural-nationalistic emancipation movement Wi Egi Sani (Our Own Pride). This organization was striving for an individual nation with its own culture and devoted itself especially to the recognition of Sranan, the lingua franca in Suriname. Dobru was co-founder of the Party of the Nationalistic Republic (PNR) and from 1973 to 1977, member for his party of the States General of Suriname, the parliament at that time. After the military coup of February 25, 1980 he became deputy-minister of culture. He died in Paramaribo on November 17, 1983.

Dobru did not only see himself as a Surinamer, but as a Caribbean human being. It is not strange therefore he is one of the founders of the Caribbean cultural festival Carifesta. As deputy-minister of culture he wrote a memo where he expressed the need for Suriname to organize this festival. This dream came true in 2003 but unfortunately he was unable to witness it.

Robin 'Dobru' Raveles made officially his debut in 1965 with Matapi, a collection with poems written mainly in Sranan. Matapi contains also his best known poem: 'Wan'. Matapi was followed by an impressive series of publications: at least one every year. From his work it appears that Dobru had one clear goal: political consciousness of the people. He tried this specifically with the socially committed poems where social evils were exposed. Dobru regularly capitalized on current political events. The best example is the poem 'Gooi een stoel' (Throw a chair) as a result of a fight in parliament on June 11, 1979. During that incident chairs were thrown.

He called himself a national revolutionary and was as such all for independence and later for the propagated revolution by the perpetrators of the military coup. With his work he conveyed messages to make society conscious. That is why Dobru is perceived as a great nationalist, who according to some was way ahead of his time. He profiled himself however as a great regionalist as well.

Robin 'Dobru' Raveles has stimulated many to write in Sranan and Surinamese-Dutch. As prose he wrote Wasoema (Laundress) that talks about life in a yard house in Paramaribo (1967). Other works are 'De plee' (The John) and other stories (1968) and the novelette 'Oema soso' (Only the woman) (1968). In 1969 his political memoirs were published: 'Wan monki fri' (a piece of freedom/liberation). Two fixed themes constantly recurred in his work: love and revolu-

<i>Wan bon</i>	<i>One tree</i>
<i>someni wiwiri</i>	<i>so many leaves</i>
<i>wan bon.</i>	<i>one tree</i>
<i>Wan liba</i>	<i>One river</i>
<i>someni krikri</i>	<i>so many creeks</i>
<i>ale e go na wan se</i>	<i>all flowing to one sea</i>
<i>Wan ede</i>	<i>One head</i>
<i>someni prakseri</i>	<i>so many thoughts</i>
<i>prakseri pe wan bun</i>	<i>thoughts among which</i>
<i>mus' de</i>	<i>one good one must be</i>
<i>Wan Gado</i>	<i>One God</i>
<i>someni fasi fu anbegi</i>	<i>so many ways of</i>
<i>ma wan Papa</i>	<i>worshipping</i>
<i>Wan Sranan</i>	<i>but only one Father</i>
<i>someni wiwiri</i>	<i>One Suriname</i>
<i>someni skin</i>	<i>so many hair types</i>
<i>someni tongo</i>	<i>so many skin colors</i>
<i>Wan pipel</i>	<i>so many languages</i>
	<i>One people</i>

tion. It is not strange then that he quickly joined those in power after the military coup. In 1989 he received posthumously the **Golden Star of the Revolution**.

Not many know about the role Dobru has played and the influence he has had looking after the individual identity of the Caribbean human being. According to authorities like the woman of letters Cynthia Abrahams, he belonged to a generation of writers who was at the cradle of a new Caribbean literature. Considering himself as Caribbean human being and Suriname as inextricable part of the Caribbean territory his indignation was understandable when Suriname was not invited for the first Caribbean writer's conference that was held in neighboring country Guyana. In writer circles in the region

he is named at the same time as regional celebrities like Derek Walcott, Wilson Harris, Edward Brathwaite, John Hearne, George Lamming, Earl Lovelace, Samuel Selvon and Andrew Salkey. Because of his political activities and ties he had with identical ideologically oriented persons in that country he visited Guyana on a regular basis. From May 26, 1966 on, Guyana's Independence Day he was there every year. He was present in 1970 as when that country became officially a republic.

Dobru was highly amazed when in February 1970 he read in a Trinidadian newspaper that a conference of Caribbean writers and artists, organized by the Guyanese government would take place at the time of his visit. Suriname was not invited, while from around the world Caribbean writers would come to the conference. Immediately after his arrival in Georgetown he moved heaven and earth to be able to attend the gathering, and he succeeded. Dobru would not have been Dobru if during the conference he would not have mentioned the omission of the organization. Directly after the opening of the conference he requested a 'motion of order'. Dobru explained that he was a poet from neighboring country Suriname and did not understand therefore why his country had not been formally invited. He wanted to know from the organizing body if Suriname was not part of the region. Dobru's remarks were for the Prime Minister Forbes Burnham, who opened the meeting formally, reason to notice that Suriname could not be kept outside the Caribbean picture. With his action Dobru saw to it that Suriname was able to participate in the first Caribbean Festival (Carifesta) to be held in 1972.

About Dobru's participation in Carifesta '72 the poet Edward Kamau Brathwaite wrote that Dobru was 'one of the warmest, most beautiful people at Carifesta. The recitation of his poem 'Wan' was received with a standing ovation.

According to Abrahams the greatest merit of Dobru has been that he contributed to the fact that not only Suriname but the French- and Spanish speaking countries in the region received an invitation as well for the first Carifesta. Then one could truly speak about a real Caribbean festival. According to her this is in all probability the reason why during Carifesta V (1992) as well as Carifesta VI (1995) attention was paid to Dobru.

Suriname in feiten

Ligging

Suriname ligt in Zuid-Amerika, net iets ten noorden van de evenaar. In het zuiden grenst het aan Brazilië, in het noorden aan de Atlantische Oceaan, in het oosten aan het Franse overzeese departement Frans-Guyana en in het westen aan de voormalige Britse kolonie Guyana.

Hoofdstad

Aan de linkeroever van de brede Surinamerivier ligt de hoofdstad Paramaribo. De naam zou zijn afgeleid van Parmurbo, een inheems dorpje uit de zeventiende eeuw. Paramaribo is een uitgestrekte stad met weinig hoogbouw. Het historische stadscentrum kenmerkt zich door witgeschilderde monumentale houten panden met een onderbouw van rode bakstenen. Vanwege de historische waarde plaatste de VN-cultuurorganisatie UNESCO de binnenstad in 2002 op de Werelderfgoedlijst.

Naam

In de drie Guyana's woonde ooit de inheemse stam 'Surinen'. Naar deze stam zou Suriname zijn genoemd.

Oppervlakte

Suriname heeft een oppervlakte van zo'n 164.000 vierkante kilometer (circa vier keer zo groot als Nederland!). Een groot deel van het land is bedekt met ongerept tropisch regenwoud.

Bevolking

Suriname heeft ongeveer een half miljoen inwoners met voorouders uit alle windstreken. De gevarieerde samenstelling van de bevolking vindt haar oorsprong in de koloniale tijd. De oorspronkelijke bewoners, de inheemsen, kregen te maken met Europese (vooral Nederlandse) overheersing. Vanaf 1650 stuurden de koloniale machthebbers Afrikaanse negers als slaven naar Suriname. Hun nakomelingen worden tegenwoordig aangeduid als Afro-Surinamers of creolen. De Marrons zijn afstammelingen van weggelopen slaven. Rond en na de afschaffing van de slavernij, in 1863, kwamen contractarbeiders uit India, Indonesië en China naar Suriname om te werken op de plantages. In de koloniale tijd vestigden zich ook Joden, Libanezen en Europeanen zich in Suriname. Na die tijd kwamen er ook Haïtianen, Brazilianen, Chinezen en Guyanezen.

Talen

De officiële taal is het Nederlands, maar Suriname kent nog zo'n twintig andere talen. De lingua franca, de algemene omgangstaal, is het Sranan Tongo, met woorden van Afrikaanse, Engelse, Portugese en Nederlandse oorsprong. Het Sarnami is een Surinaamse variant van het Hindi die veel wordt gebedigd door de Hindostanen, de Surinamers van Indiase afkomst. Ook veel Javanen, Chinezen, Marrons en Inheemsen spreken nog hun eigen taal of een variant daarvan.

Klimaat

Suriname heeft een tropisch, vochtig klimaat, met temperaturen die variëren van 23 graden ('s nachts) tot 37 graden Celsius ('s middags). Er zijn droge en natte seizoenen.

Staatsbestel

Een democratische republiek met een president aan het hoofd.

De Nationale Assemblée, het hoogste politieke orgaan, telt 51 volksvertegenwoordigers.

Munteenheid

De Surinaamse Dollar (SRD) is gelijk aan 100 centen. Sommige hotels en grote winkels accepteren vreemd geld en creditcards. Vreemde valuta kunt u veilig wisselen bij de handelsbanken en cambio's. Geldtransacties op straat zijn af te raden. Met sommige bankpasjes kunt u Surinaamse Dollars pinnen bij de geldautomaten.

Transport

Het Surinaamse wegennet bestaat uit verharde en onverharde wegen met een totale lengte van 9.000 kilometer. Het verkeer rijdt links. Het Nationaal Vervoers Bedrijf en particuliere lijnbussen verzorgen openbaar busvervoer. Daarnaast zijn er veel taxibedrijven. Ook zijn op verschillende adressen in Paramaribo fietsen te huur.

Internationale vluchten landen op de Johan Adolf Pengel International Airport, zo'n 45 kilometer ten zuiden van Paramaribo. Van de luchthaven Zorg en Hoop in Paramaribo vertrekken vliegtuigjes en helicopters naar airstrips (kleine vliegveldjes) in het binnenland. De rivieren van Suriname zijn over het algemeen goed bevaarbaar.

Electriciteit

Vrijwel overal 110/127 volt/ 60 hertz. Grote hotels beschikken doorgaans ook over aansluitingen voor 220 volt

Telecommunicatie

In Paramaribo, de kuststrook en in sommige binnenlandse dorpen staan telefooncellen. Belkaarten zijn te koop bij het telecommunicatiebedrijf Telesur, bij postkantoren en bij de meeste buurtwinkels en supermarkten. U kunt zich ook laten (terug)bellen in zo'n telefooncel; het nummer staat op de gele overkapping. Het internationale toegangsnummer tot Suriname is 00597.

Collect belt u via 156 (naar de Verenigde Staten) en 157 (naar Nederland). Doet u dat met een mobiele telefoon, dan worden lokale gesprekskosten afgetrokken van uw beltegoed. Het gebruik van een buitenlands gsm-toestel kan, maar is erg duur. Wilt u tegen binnenlands tarief bellen, dan kunt u de eigen SIM-kaart tijdelijk vervangen door een Surinaams exemplaar. Het is dan wel handig om een regiovrij (SIM-lockvrij) toestel mee te nemen. Een SIM-kaartje koopt u voor 18 US-dollar bij Telesur en bij telefoonwinkels.

U dient zich wel te legitimeren.

Wilt u internetten? In Paramaribo vindt u in elke wijk een of meer internetcafé's.

In sommige districten kunt u eveneens een bezoekje aan cyberspace brengen.

Vereisten voor binnenkomst

Een geldig paspoort en eventueel een geldig visum. De vreemdelingendienst van de politie vindt u op de hoek van de Mr. J. Lachmonstraat en Dr. Ir. H.S. Adhinstraat, in het gebouw van het ministerie van Openbare Werken. Telefonisch bereikt u de vreemdelingendienst via 532109.

Een vaccinatiebewijs tegen gele koorts en cholera is alleen nodig als u uit een besmet gebied komt.

Accommodatie

Paramaribo heeft verschillende grote hotels met goed voorziene kamers en airconditioning. De kwaliteit van kleinere hotels, pensions en guesthouses is doorgaans redelijk. Verder is er een groeiend aanbod van vakantiewoningen en appartementen. Ook het westelijke stadje Nieuw-Nickerie beschikt over hotels, pensions, guesthouses en huurwoningen.

Elders in de kuststrook staan eveneens enkele hotelletjes en guesthouses. In het binnenland is de accommodatie doorgaans iets eenvoudiger. Sommige dorpen beschikken over een logeergebouw, maar er zijn ook lodges in fascinerende natuurgebieden. Dichterbij de stad kunt u terecht in verschillende vakantieparken.

Cuisine

Het aanbod van de vele restaurants en eethuisjes is bijzonder gevarieerd. Geniet van smakelijke Javaanse, Chinese, Creoolse, Hindostaanse, Koreaanse en Europese gerechten, of kies voor de internationale kaart.

Kleding

In het vochtige klimaat is lichte, katoenen kleding bijzonder aan te bevelen. De meeste bezoekers vinden het prettig om dagelijks een aantal keren te douchen en schone kleren aan te trekken.

Drinkwater

In Paramaribo is het kraanwater lekker en prima drinkbaar. Gebotteld Surinaams water van goede kwaliteit is overal verkrijgbaar.

Gezondheid

Suriname beschikt over moderne ziekenhuizen, goed opgeleide artsen en gezondheidswerkers. Diverse apotheken in stad en district zorgen voor voldoende aanvoer van medicamenten. Bent u van plan, het diepe binnenland te bezoeken, informeer dan tijdig naar de juiste malariakuur! Recente informatie vindt u bij het Buro voor Openbare Gezondheidszorg, Rode Kruislaan 22, Paramaribo.

Visit us online at: www.surinamairways.net

Facts about Suriname

Geographic Location

Suriname is situated on the continent of South America just North of the Equator. The country is bordered in the South by Brazil, in the North by the Atlantic Ocean, in the East by the French Overseas Department French Guyana and in the West by the former British colony Guyana.

Capital

On the West Bank of the broad Suriname River lies the Capital city Paramaribo. The name is supposedly derived from 'Pamurbo' - an indigenous village dating back to the seventeenth century.

Paramaribo is an extended city with few tall buildings. Its white-painted monumental buildings with a foundation of red brick distinguish the historic city center. In 2002, because of its historical importance, the UN Cultural Organization UNESCO placed the inner city of Paramaribo on the World Heritage List.

Name

In all three Guyanas, there once lived the indigenous people named 'Surinen'. From this word, the name Suriname is probably derived.

Surface Area

Suriname has a surface area of approximately 164,000 sq. kms. (about four times the size of Holland). A large part of the country is covered by unspoiled tropical rain forest.

Population

Suriname has approximately half a million inhabitants whose forefathers came from all over the world. The varied composition of the population dates back to the colonial period. The original inhabitants, the indigenous Amerindian people had to deal with European domination, with particular reference to Dutch dominance. Ever since 1650 the colonial rulers forced Africans into slavery and sent them to Suriname. Their descendants are known as Afro-Surinamers or Creoles. The Maroons are descendants of runaway slaves. After the abolition of slavery in 1863, contract laborers from India, Indonesia and China came to work on the Suriname plantations. During the colonial period Jews, Lebanese and Europeans immigrated to Suriname and long afterwards, Haitians, Brazilians, Chinese and Guyanese decided to make Suriname their home.

Language

The official language is Dutch, but Suriname recognizes about twenty other languages. The 'Lingua Franca', the colloquial language is Sranan Tongo, with words originally from Africa, English, Portuguese and Dutch. Sarnami is a Surinamese variant of Hindi that is freely spoken by the Hindustanis (Surinamese descendants of Indian immigrants). Javanese, Chinese, Maroons, as well as the indigenous people speak their original languages or a variation thereof.

Climate

Suriname has a humid, tropical climate with temperatures ranging from 23 degrees Celsius at night up to 37 degrees Celsius in the afternoons during some months of the year. There are dry and wet seasons.

Government

Suriname is a democratic republic headed by a President. The National Assembly has 51 Parliamentarians.

Currency

The Surinamese Dollar (SRD) is equal to 100 cents. Some hotels and large department stores accept foreign currency and credit cards. Foreign currency can safely be exchanged in commercial banks and cambios. Money transactions on the street are not advised. With some bank passes, one can acquire Suriname dollars at the automatic cash machines.

Electricity

Almost everywhere there is 110/127 volt 60 hertz. The larger hotels generally also have 220 volt connections.

Transport

The Suriname road network consists of asphalted as well as sand roads, with a total length of 9,000 kilometers. There is left-hand traffic. The National Transportation Company as well as private bus operators provide public bus transportation. In addition, there are several taxi companies and several places in Paramaribo also have cycles for hire. Foreign aircraft, in general, use the Johan Adolf Pengel International Airport located about 45 km. South of Paramaribo. From the local Zorg-en Hoop airport in Paramaribo, small aircraft and helicopters depart regularly to interior airstrips. Suriname's rivers are navigable.

Telecommunications

In the city of Paramaribo, along the coastal area and also in some interior villages, telephone booths are located. Calling cards can be bought at the Telephone company Telesur, post offices and in many neighborhood shops and super markets. You may also be 'called back' at any of the telephone booths; the number is painted on the roof. The international code for Suriname is: 00597. You can also call collect via 156 (U.S.A) and 157 (Holland). However, if you do that with a mobile telephone, the local telephone call costs will be deducted from your telephone card balance.

Usage of a foreign gsm cellular phone is possible, but is very expensive. If you desire to call using the local rate, you'll have to exchange your SIM card temporarily for a Surinamese calling card. It is therefore a practical idea to bring along a regional free (SIM-lock free cell phone). A SIM card costs \$35.00 US (including U.S.\$10.00 calling card at Telephone stores). Be sure to have some form of identification handy. Do you want to go online? Every area of Paramaribo has a few internet cafes. In some areas you can even enter cyberspace.

Entry Requirements

A valid passport is needed, and if required a valid visa. The Police administered Department for foreigners is located in the building of the Ministry of Public Works on the corner of the Mr. J. Lachmonstraat and the Dr. Ir. H.S. Adhinstraat. This office can be reached by telephone: 532109. A vaccination certificate against yellow fever and cholera is only required when you arrive from an infected area.

Accommodation

Paramaribo has various large hotels with well-appointed comfortable air-conditioned rooms. The quality of smaller hotels, pensions and guesthouses is passable. In addition, there is an increasing number of vacation houses and apartments. The western town of Nickerie also has hotels, pensions, guesthouses and vacation houses for rental. Elsewhere on the coastal area smaller hotels and guesthouses can be found. In the interior, the accommodation is somewhat simpler. Some villages have a simple guesthouse, but there are also tourist lodges in fascinating nature areas. Near the city you will also find several vacation park areas.

Cuisine

There is a wide variety of restaurants and eating houses. You can enjoy tasty Javanese, Chinese, Creolese, Hindi, Korean and Dutch food, or choose from the international menu.

Clothing

In the humid climate, light cotton clothing is highly recommended. Many visitors find it a good idea, to take a shower several times daily, then change into clean clothing.

Drinking water

In Paramaribo, tap water is clean and safe. Good quality bottled Surinamese natural water is also available everywhere.

Health

Suriname has modern hospitals, well-trained and skillful doctors and health care workers. Several pharmacies in the city and districts ensure regular and adequate supply of medicines. If you are planning to visit the deep interior, please seek advice in advance about the correct anti-malaria medicine. Up to date information can be obtained from the Bureau of Public Health, 22 Rode Kruislaan, Paramaribo.

Visit us online at: www.surinamairways.net

**Are you ready...
for the road ahead?**

WWW.CARSPLUSNV.COM

CAR RENTAL

**Cars
Plus**

KWATTAWEG 246 PARAMARIBO, SURINAME TEL: (+597) 492020 / 491919

Kekemba Resort Paramaribo

Mangrove 118 - Phone/Fax: (+597) 546904 / 546904 - Paramaribo-Suriname
e-mail: kekemba@kekemba.info - website: http://www.kekemba.info

Great service and luxurious apartments. What more do you want? Swimming pool! Hot tub! Hammocks!
Bikes! Good breakfast! Internet! Free calls to Europe and America! We have it all and more!!!

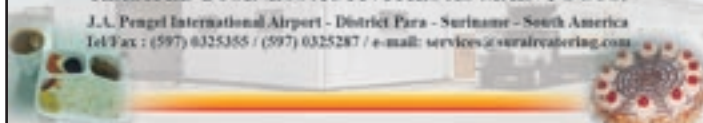
We also invite people for day recreation to visit our resort for swimming and relaxing at the bar.
Open for day recreation from 10:00 till 22:00.

**SURAIR CATERING
SERVICES N.V.**

SURAIR CATERING SERVICES N.V. IS AN INTERNATIONAL
CATERING COMPANY WITH AIRLINE CATERING AND
RELATED BUSINESS ACTIVITIES AS MAIN FOCUS.

J.A. Pengel International Airport - District Para - Suriname - South America
Tel/Fax: (+597) 6325355 / (+597) 6325287 / e-mail: services@suraircatering.com

**Roti
Shop Joosje**

Starts 1942

Zwartenhovenbrugstraat 9 - Tel: 472606
Openingstijden: Ma. t/m Za. van 08:00 - 22:00

Filiaal: Grote Combéweg (Galerij) - Tel: 426507
Openingstijden: Ma. t/m Za. van 08:00 - 16:30

Filiaal: Johannes Mungrastraat 21 - Tel: 530761
Openingstijden: Ma. t/m Za. van 08:00 - 20:30

SURINAM AIRWAYS Addresses

www.slm.firm.sr / www.surinamairways.net

PARAMARIBO HEAD OFFICE Surname	Mr. Jagemath Lachmonstraat 136 P.O. Box 2029 e-mail: publicrelations@slm.firm.sr	(597) 465700 Fax: (597) 401213
Flight Information Reservations and Reconfirmations	Dokter Sophie Redmondstraat 219	(597) 433111 Fax: (597) 432700 (597) 434723
Cargo Sales Office	Dokter Sophie Redmondstraat 219 e-mail: surair.org.cargo@slm.firm.sr	(597) 433636
Surair Cargo Services	Conservijestraat e-mail: c.pawtrockromo@slm.firm.sr	(597) 499644 Fax: (597) 499644
NIEUW NICKERIE Reservations and Reconfirmations	R.P. Dhamstraat 62a e-mail: nickerie@slm.firm.sr	(597) 0231359 Fax: (597) 0210350
AIRPORT OFFICE	J.A. Pengel International Airport	(597) 0325181 Fax: (597) 0325292
THE NETHERLANDS AMSTERDAM MAIN OFFICE	NATIONAL PHONE M. Hanenbergstraat 17 - Osdorp 1068 GT - AMSTERDAM P.O. Box 9521 - 1006 GA - Amsterdam e-mail: ams.py@slm.nl Weteringschans 165 e-mail: ams.go.py@slm.nl	0000-8050 (31) 020-6262697 Fax: (31) 020-4214835
Reservations and Reconfirmations SCHIPHOL OFFICE Cargo office	Terminal West, Kamer C731 Terminal West, Kamer C737 e-mail: slmspl@slm.nl	(31) 020-6262060 Fax: (31) 020-6214835 (31) 020-6480333 Fax: (31) 020-6530413
ROTTERDAM Reservations and Reconfirmations	Nieuwe Binnenweg 10-H e-mail: rtm.py@slm.nl	(31) 010-4364200 Fax: (31) 010-4366003
THE HAGUE Reservations Reconfirmations	Piet Heistraat 19 e-mail: hug.py@slm.nl	(31) 070-3560900 Fax: 070-3643995
MIAMI Reservations and Reconfirmations Airport office	7270 NW 12th street e-mail: surair@bellsouth.net Miami International Office Florida, USA 1950 NW 66 Ave e-mail: surcarga@bellsouth.net	(1-305) 599-1196 Fax: (1-305) 591-3496 (1-305) 871-3004 800-327-6964 (1-305) 526-3180 / 526-3181 / 526-3183 Fax: (1-305) 871-5889
ARUBA Reservations and Reconfirmations	Masun Building Rockefellerstraat 1 - H e-mail: info@surinamairwaysaruba.com	(297) 5627896 Fax: (297) 5627896
BARBADOS Reservations and Reconfirmations	Reservation Services Limited "Europa" Palm Avenue, Sunset Crest - St. James e-mail: taipan@caribsurf.com	(246) 432 8495 Fax: (246) 432 5621
BELEM Reservations and Reconfirmations	Aeroporto Internacional de Belém Av. Julio Cesar S/N sala 01-A e-mail: surinam@amazon.com.br Aeroporto Internacional de Belém e-mail: belkppy@amazon.com.br	(5501) 3210 6435 3210 6436 / 32106439 Fax: (5501) 3210 6433 (5501) 3210 6284 Fax: (5501) 3210 6282
CURACAO Reservations and Reconfirmations	A. Plezman International Airport Room 116 e-mail: surair.cur@interneeds.net	(5990) 8689600 (5990) 8684360 Fax: (5990) 8680074
GEORGETOWN Reservations and Reconfirmations	Cara Suites 175 Middle & Waterloo streets e-mail: surinamairways@wilderness- explorers.com	(592) 225 4894 / 225 3473 / 225 2679 Fax: (592) 226 2085
PORT OF SPAIN Reservations and Reconfirmations	24 Fitzgerald Lane e-mail: surinamairways@tsft.net.tt	(868) 627 0102 626 4747 Fax: (868) 627 1936 (868) 669 4770
Airport Office	Parco International	(868) 669 0495 Fax: (868) 669 5258
Cargo Office	Parco International e-mail: surairpoupt@tsft.net.tt	(868) 669 4576 Fax: (868) 669 5194

**Visit us & book online at:
www.surinamairways.net**

u het bestek...
...wij de materialen

build it, fix it - think Kuldipsingh

www.kuldipsingh.net

info@kuldipsingh.net

AL GENERATES
LITERATURE

WE COVER IT ALL

SUPPLYING YOUR
NEEDS

LEAVE IT TO US

SAFE, SOLID, SIMPLE

THE CLEAR
CHOICE

BUILDING THE
FUTURE

FOR A SOLID BASE

TeleG.

IT'S YOURS

**Simcards available
on board.
Experience
fast & easy
mobile services
in Suriname.**

For more information:
Customer Care 403636
www.teleg.sr

